



RAZMJENA  
KOŽE

GEORGE R.R.  
MARTIN

George R. R. Martin

RAZMJENA

KOŽE



## I

WILLIE osjeti miris krvi ulicu dalje od njezinog stana.

Na trenutak je oklijevao, pa opet onjušio hladni noćni zrak. Bila je jesen i vjetar je puhao s rijeke, miris kiše bio je u zraku, no miris, onaj miris, bez greške je podsjećao na bakar, začine i vatru. Poznavao je miris ljudske krvi.

Neki džoger u narančastoj majici osvijetljenoj sjajem punog mjeseca protrči kraj njega. Willie se skloni dublje u sjene. Kakva budala trči u ovo doba noći? Šupčina, Willie pomisli, te misao izrazi dubokim režanjem. Čovjek se preplašeno ogleda oko sebe. Willie otpuza natrag, dublje u lišće. Nakon duljeg trenutka, džoger nastavi trčati biciklističkom stazom, ovaj put malo brže.

Ugrabivši priliku, Willie se premjesti do ruba parka odakle je mogao promatrati njezinu ulicu iz grmlja. Dva policijska automobila bila su parkirana pred njezinom zgradom, jarkih upaljenih svjetala. Što li je, k vragu, sad opet napravila?

Kad je začuo udaljene sirene i ugledao još nekoliko svjetala, koja su se približavala bliješteći crvenom i plavom, Willie se skoro uspaničio. Miris krvi bio je težak u zraku i od njega mu je udaralo u glavi. To je bilo previše. Okrenuo se i otrčao duboko u park, ne brinući se ovaj put tko bi ga mogao vidjeti, samo da se što prije makne. Trčao je prema jugu, brzo i tiho, dok se nije zapuhao a jezik mu visio iz usta. Nije imao kondicije za ovakva sranja. Čeznuo je za sigurnošću vlastitog stana, svojim naslonjačem i dobrom dozom iz inhalatora protiv astme.

Kod rijeke je konačno zastao, zadihan i uzdrhtao, polupijan od krvi i straha. Čučnuo je kraj upornjaka mosta, zureći u prednja svjetla automobila koji su prolazili kraj njega i slušajući zvukove prometa ne bi li smirio svoje izmučene živce.

Napokon, kad se počeo osjećati malo jačim, oborio je vjevericu. Krv je bila vrela i obilata u njegovim ustima, a od mesa se osjećao toliko jačim, no kasnije ga je mučila lopta od dlake u trbuhu od svog tog prokletog krzna.

## II

„WILLIE“, reče Randi Wade sumnjičavo, „ako je ovo samo neki blesavi plan da me dobiješ u krevet, neće ići.“

Niski čovjek proučavao je svoj odraz u starinskom ovalnom ogledalu iznad njezinog kauča, te isprobao par grimasa dok nije pronašao ranjeni izraz lica koji mu se svidio, te se okrenuo da joj ga pokaže. „To misliš? Tako misliš o meni? Dođem ti, trebam tvoju pomoć – i što dobijem? Jeftine seksualne aluzije. Trebala bi me poznavati bolje od toga, Wadeova, mislim, Isuse, koliko dugo smo već prijatelji?“

„Skoro toliko koliko se već trudiš da me poševiš“, reče Randi. „Suoči se s tim, Flambeaux, ti si jedan napaljeni mali gad.“

Willie vješto promijeni temu. „Znaš, raditi u vlastitom stanu vrlo je amaterski.“

Sjeo je u jedan od njezinih crvenih baršunastih naslonjača. „Mislim, zgodan je stančić, nemoj me krivo shvatiti, obožavam ove viktorijanske stvari, jedva čekam da vidim spavaću sobu, no ne bi li privatni istražitelj trebao imati nekakav ljigavi uredić u najgorem dijelu grada? Znaš ono, mutno staklo na vratima, boca u ladici, gomila prašine na ormarićima za spise...“

Randi se nasmiješi. „Znaš li ti koliko koštaju ti ljigavi uredići u najgorem dijelu grada? Imam telefonsku sekretaricu, broj u imeniku...“

„AAA-Wade Istrage“, kiselo reče Willie. „Kako očekuješ da te ljudi nađu? Wade – trebalo bi biti pod W – da je Bog htio da svi budu svrstani pod A, ne bi izmislio sva ostala slova.“ Zakašlje. „Neka viroza“, požalio se, kao da mu je ona kriva. „Hoćeš li mi onda pomoći ili ne?“

„Neću, dok mi ne kažeš o čemu se radi“, reče Randi, no već je odlučila da hoće. Willie joj se sviđao, a i dugovala mu je. Zaposlio ju je kad joj je trebao posao, ubacivši u ponudu i svoje prijateljstvo. Čak i njegovi konstantni, uzaludni pokušaji da je odvede u krevet bili su nekako šarmantni, iako mu to nikada ne bi priznala. „Želiš čuti cijene?“

„Cijene?“ Willie je zvučao povrijeđeno. „Što je s našim prijateljstvom? Što je sa dobrim, starim vremenima? Što je sa svim onim ručcima kojima sam te počastio?“

„Nikad me nisi počastio ručkom“, reče Randi okrivljujućim tonom.

„Jesam li ja kriv što me uvijek odbiješ?“

„Ako mene pitaš, kantica Popajeve ekstra-ljute piletine u prljavom motelu i ševa na brzaka nikako ne predstavljaju poziv na ručak.“ reče Randi.

Willie je imao tužno, mrzovoljno lice širokih, elastičnih crta sposobnih za nevjerojatan repertoar izraza. Trenutno je izgledao kao da mu je netko upravo pregazio psića. „Ne bi bilo na brzaka“, odgovori joj, neizmjereno ranjenog ponosa. Zakašlje i zavalio se u naslonjač, izgledajući neobično djetinjasto uz one crvene jastuke od baršuna.

„Randi“, reče on glasom koji je najednom postao uplašen i iscrpljen, „ovo je stvarno ozbiljno.“

Prvi put je upoznala Willieja Flambeauxa kad joj je njegova agencija za naplatu potraživanja stigla za pete zbog neplaćenih računa njezinog bivšeg. Bila je bez posla, novaca i nade, a Willie joj se smilovao i zaposlio je u svojoj agenciji. Koliko god je mrzila

gnjaviti ljude zbog novca, posao ju je spasio pa je ostala zaposlena kod njega dovoljno dugo da isplati svoj dug. Williejev iskripljen cerek, njegova beskrajna upucavanja i oštra inteligencija nekako su je održavali razumno. Bili su u kontaktu, tu i tamo, čak i nakon što je Randi napustila goniče iz pakla, kako je voljela nazivati utjerivače.

Cijelo to vrijeme Randi ga nikad nije čula da zvuči uplašeno, čak ni kad su raspravljali o izgledima za neminovnu smrt od jedne od mnogih njegovih groznih i nedijagnosticiranih bolesti. Sjedne na kauč. „Onda, slušam“, reče. „U čemu je problem?“

„Jesi li vidjela jutrošnji Courier?“ upita on. „Žena koja je ubijena na Parkway?“

„Bacila sam pogled.“ reče Randi.

„Bila mi je prijateljica.“

„O, Isuse.“ Najednom se Randi osjeti krivom što ga je gnjavila. „Willie, tako mi je žao.“

„Bila je još klinka“, reče Willie. „Dvadeset i tri godine. Svidjela bi ti se. Vrlo živahna.

I bistra. Bila je u kolicima od srednje škole. Na njenu maturalnu večer, pratilac joj se previše napio i popizdio kad mu nije dala do kraja. Na putu do kuće nagazio je na gas i frontalno se zabio u kamionsku prikolicu. Stvarno joj je pokazao. Dečko je ostao na mjestu mrtav. Joanie je preživjela, no kralješnica joj je bila slomljena. Ostala je paralizirana od struka prema dolje. Nikad nije dozvolila da je to zaustavi. Otišla je na fakultet i diplomirala s odličnim ocjenama, dobro se i zaposlila.“

„Poznavao si je cijelo to vrijeme?“

Willie odmahne glavom. „Ma ne. Upoznao sam je prije godinu dana. Malo se previše zanjela s kreditnim karticama, znaš kako to već ide. I tako sam joj se jednog dana pojavio na pragu, upoznao ju sa g. Škaricom, jedna stvar vodila je drugoj i postali smo prijatelji. Nešto kao nas dvoje.“ Pogledao ju je u oči. „Tijelo je bilo unakaženo. Tko bi takvo nešto učinio? Dovoljno je loše da je ubijena, ali...“ Willie počne saptati. Njegova astma. Zastao je, udahnuo duboko. „I koji to kurac uopće znači? Unakaženo, Isuse, koja gadna riječ, ali kako unakaženo? O čemu pričamo, o Jacku Trbosjeku?“

„Ne znam. Je li bitno?“

„Meni jest.“ Ovlažio je usne. „Nazvao sam danas murju, probao doći do više detalja. Pat-pozicija. Ja im nisam želio reći svoje ime, a oni meni nisu željeli dati nikakve informacije. Probao sam i s pogrebnim poduzećem. Misa zadušnica sa zatvorenim lijesom, tijelo se zatim kremira. Zvuči kao da se nešto želi zataškati.“

„Kao na primjer što?“ upita ona.

Willie uzdahne. „Mislit ćeš da je ovo zbilja čudno, ali što ako...“ Prođe prstima kroz kosu. Izgledao je vrlo uzrujano. „Što ako je Joanie... pa – zaklana... rastrgana, možda čak... djelomice pojedena... znaš, kao da ju je napala neka životinja.“

Willie je i dalje govorio, no Randi ga više nije slušala.

Hladnoća se spustila na nju. Bila je stara i siva, puna straha, i najednom je Randi ponovo imala dvanaest godina i stajala uz vrata kuhinje slušajući kako njezina majka proizvodi onaj zvuk, onaj strašni, visoki, tanki lelek. Muškarci su joj se još uvijek pokušavali obratiti, pokušavali joj objasniti... nekakva životinja, rekao je jedan od njih. Nije se činilo da ih je majka čula ili razumjela, no Randi jest. Ponovila je riječi naglas i sve oči su se uprle u nju, a jedan od murjaka je rekao, Isuse, malena, i svi su zurili u nju sve dok njezina majka nije ustala i odnijela je u krevet. Dok ju je umatala u plahte, počela je nesavladivo plakati... njezina majka, ne Randi. Randi nije plakala. Ni onda, niti na sprovodu, niti ikad više sve ove godine.

„Hej. Hej! Jesi li okej?“ upita je Willie.

„Dobro sam“, odbrusi ona.

„Isuse, nemoj me tako plašiti. Imam ja i svoje probleme, znaš? Izgledala si kao... neka sam proklet ako znam na što si ličila, ali ne bih volio na to nabasati u mračnoj uličici.“

Randi ga pogleda ispod oka. „U novinama je pisalo da je Joan Sorenson umorena. Napad životinje nije umorstvo.“

„Nemoj mi sad s tim pravnim terminima, Wadeova. Ne znam, nemam pojma je li uopće ikakva životinja upletena, možda sam samo lud, paranoičan, kako god hoćeš. Novine su izostavile sve grozne pojedinosti. Jebene novine su mnogo toga izostavile.“ Willie je disao

ubrzano, okrećući se u fotelji, bubnjajući prstima po naslonu za ruke.

„Willie, učinit ću sve što mogu, no policija će ovo objeručke zgrabiti, tako da ne znam koliko ću ti moći pomoći.“

„Policija“, reče on smrknuto. „Ne vjerujem policiji.“ Odmahne glavom. „Randi, ako joj murja pretraži stvari, vidjet će i moje ime u adresaru, znaš.“

„Znači, bojiš se da bi te mogli osumnjčiti, je li to u pitanju?“

„K vragu, ne znam. Valjda.“

„Imaš alibi?“

Willie je izgledao vrlo nesretno. „Ne. Ne baš. Mislim, ništa što bi prošlo na sudu. Trebali smo se... trebali smo se naći te noći. Sranje, možda je čak, ne znam, zapisala moje ime i u svoj jebeni kalendar. Samo ne želim da mi njuškaju okolo, kužiš?“

„Zašto ne?“

Složio je grimasu. „Čak i mi utjerivači imamo svoje male prljave tajne. Čovječe, a što da nađu sve one tvoje golišave fotke?“ Nije se nasmijala. Willie zatrese glavom. „Mislim, bože moj, čovjek bi pomislio da drotovi imaju pametnijeg posla od rješavanja umorstava

- evo, već više od godine dana nisam dobio kaznu za parkiranje. Čovjek se zapita na koga vraga je ovaj grad spao.“ Opet je počeo teško disati. „Sad sam se opet previše uzbudio, k vragu. To je zbog tebe, Wadeova. Kladim se da ispod tih traperica nosiš gaćice s onim otvorom, zar ne?“ Buljeći u nju optužujućim pogledom, Willie izvadi inhalator iz džepa na kaputu te pohlepno udahne kroz plastični usnik.

„Mora da se bolje osjećaš“, reče Randi.

„Kad si spomenula da ćeš učiniti sve što je u tvojoj moći, bi li to uključivalo i skidanje sve tvoje odjeće?“ upita Willie, pun nade.

„Ne bi“, reče Randi strogo. „No prihvaćam slučaj.“

### III

RIVER Street baš i nije bila neka otmjena ulica, no Willieju se sviđala. Bogataši na strminama imali su „pogled na rijeku“ sa svojih zabata i krovnih platformi svojih viktorijanskih kuća, no Willie je imao samu rijeku koja mu je tekla pod prozorima. Imao je njezine zvukove, noću i danju, pljuskanje vode o drvene stupove, brodske sirene kad god bi se magla zgusnula, uzvike izletnika u sunčanim poslijepodnevim. Imao je mjesecinu na crnoj vodi, te svoj vlastiti truli mol za sjedenje, kad god bi mu se prohtjela ponoćna samoća. Imao je jedanaest soba koje su nekad bile uredi, muški WC (s pisoarom) i ženski WC (s automatom za tampone), podove od tvrdog drva, dražesne stare stropne prozore, i ako mu ikad odobre onaj zajam, definitivno će napraviti i kuhinju. Također je imao i napuštenu pivovaru dolje u prizemlju, u slučaju da jednog dana odluči proizvoditi vlastito pivo. Zgrada od crvene opeke, puna propuha, bila je izgrađena prije stotinu godina, a upravo se toliko godina područje do nasipa smatralo lošim dijelom grada. Koja god zgrada nije imala prozore zakucane daskama, bila je neka proizvodna hala, tako da Willie nije imao mnogo susjeda, a to je bio najbolje od svega.

Ni s parkiranjem nije bilo problema. Willie je imao grozan stari Cadillac boje limete, kromiran, s krilcima, kojeg je parkirao na početku mola, pola metra od svojih ulaznih vrata. Trebalo mu je pet minuta da otključa sve svoje brave. Willie je vjerovao bravama, pogotovo u River Streetu. U pivovari je bilo mračno i tiho. Zaključao je i zakračunao vrata za sobom, te se uz stepenice odvuкао do svojih stambenih prostorija.

Bojao se više nego što je želio priznati Randi. Dovoljno se bio uznemirio prošle noći, kad je nanjušio miris krvi i shvatio da je Joanie napravila nešto doista glupo, ali kad je dobio jutarnje novine i pročitao da je ona ispala žrtva, da je bila mučena, umorena, unakažena... unakažena, dragi bože, što li je to, do vruga, uopće značilo, da je nije možda jedan od ostalih... ne, nije mogao čak ni misliti o tome, od toga mu je bilo zlo.

Njegova dnevna soba bila je predsjednički ured u doba kad je pivovara bila u usponu. Gledala je na rijeku, a prema Williejevom mišljenju bila je ugodno namještena, kad se sve uzme u obzir. Ništa nije bilo usklađeno, no to je bilo u redu. Uzimao je namještaj dio po dio tijekom godina – noviji su komadi obično bili dijelom kakve ovrhe, a starinski namještaj uzimao bi umjesto novca kod dugova koji su ili zastarjeli ili se znalo da se nikada neće otplatiti. Willie je uvijek uspijevao dobiti nešto, čak i kod dugova koje bi bilo tko drugi smatrao bespovratno izgubljenima. Ako bi mu se nešto svidjelo, platio bi klijentu iz svog džepa, deset ili dvadeset posto prave vrijednosti, te zadržao namještaj. Katkad je tako znao odlično proći.

Taman je počeo kuhati vodu na štednjaku kad mu zazvoni telefon.

Willie se okrenuo i zagledao se u njega, mršteći se. Gotovo se bojao dignuti slušalicu. Mogla je biti policija... no mogla je biti i Randi ili neki drugi prijatelj, netko potpuno nedužan. Još uvijek namršten, došao je do telefona i javio se. „Halo.“

„Dobra večer, Williame.“ Willie se osjećao kao da mu je netko prešao hladnim prstom po kralješnici. Glas Jonathana Harmona bio je pun i blag; ježio se od njega.

„Pokušavali smo te dobiti.“

Kladim se da jeste, pomisli Willie, no ono što je rekao, bilo je „Da, ma... bio sam vani.“

„Naravno, čuo si za osakaćenu djevojku.“

„Joan“, odrješito odgovori Willie. „Zvala se Joan. Da, čuo sam. Sve što znam pročitao sam u novinama.“

„Ja sam vlasnik novina“, podsjeti ga Jonathan. „Williame, nekoliko nas ćemo se naći u Blackstoneu na malom razgovoru. Zoe i Amy su već ovdje i svaki čas očekujemo Michaela. Steven je otišao autom po Lawrencea. Ako si slobodan, može doći i po tebe.“

„Nisam“, bubne Willie. „Možda sam jeftin, ali sam zato uvijek zauzet.“ U smijehu mu se nazirala panika.

„Williame, moglo bi ti se raditi o životu.“

„Ma kladim se da bi, kurvin sine. Prijetiš mi? Da ti kažem nešto, zapisao sam sve što znam, sve, i dao kopije nekolicini svojih prijatelja.“ Nije to učinio, no kad se bolje razmisli, zvučalo je kao dobra ideja. „Ako završim kao Joanie, oni će se pobrinuti da ta pisma stignu do policije, jesi li me čuo?“

Gotovo da je očekivao da Jonathan mirno kaže, „Ja sam vlasnik policije“, no jedino što je čuo s druge strane bile su smetnje i šutnja, a zatim uzdah. „Shvaćam da si uznemiren zbog Joan

„Začepi više o Joanie“, prekine ga Willie. „Nemaš pravo govoriti apsolutno ništa o njoj, jer znam što si o njoj mislio. Sad me dobro slušaj, Harmone, ako se otkrije da ste ti ili onaj tvoj čudni klinac imali prste u onom što se dogodilo, doći ću jednu noć u Blackstone i osobno vas sve pobiti, pazi se dobro. Bila je dobra cura, ona je... ona je...“ Najednom, prvi put otkad se to dogodilo, um mu je bio ispunjen njom – njezinim licem, njezinim smijehom, njezinim mirisom kad joj je bilo vruće ili kad je bila zabrinuta, graciozni način na koji su joj se mišići micali kad je trčala pokraj njega, zvukovi kojima se glasala kad su im se tijela spajala. Sve mu se vratilo i Willie osjeti suze na svom licu. Stisnulo ga je u grudima kao da mu se željezne trake ovijaju oko pluća. Jonathan mu je nešto govorio, no Willie mu tresne slušalicu bez da se potruđi poslušati ga, te isključi telefon. Voda mu je veselo kipjela na štednjaku. Prokopao je po džepu i udahnuo dobar udah iz inhalatora, a zatim zabio glavu u paru dok mu se dah nije povratio. Suze su se osušile, ali ne i bol.

Nakon toga razmišljao je o stvarima koje je govorio, prijetnjama koje je izrekao, te se počeo tresti i spustio se stepenicama da ponovo provjeri sve svoje brave.



## IV

COURIER Square je propadao. Velike robne kuće premjestile su se u prigradske trgovačke centre, a grandiozna stara kina bila su rascjepkana u više kino dvorana ili su se prepustila pornografiji. Nekad moderna pročelja dućana sad su udomljivala gatare iz dlana i knjižare s erotskom literaturom. Da je Randi stvarno željela zapušten mali ured u lošem dijelu grada, mogla bi ga naći na Courier Squareu. Ono malo života što je ostalo tom trgu dolazilo je iz novina.

Zgrada Couriera bila je ostavština jednog drugog vremena, vremena kad je centar grada zaista bio gradsko srce, a novine duša grada. Stari je Douglas Harmon, koji je znao govoriti svakom tko bi ga imao volje slušati da je on od istog materijala kao i Hearst ili Pulitzer, uvijek gledao na novinarstvo kao na nešto slično vjerskom pozivu, a njegova zgrada u „gotičkom deco“ stilu, koju je izgradio za svoje novine, izgledala je kao rezultat nekog neuspjelog pokušaja parenja između Chryslerove zgrade i neke iznimno groteskne katedrale. Pedeset godina smoga zacrnilo je njezinu fasadu od granita, a kisele su kiše izjele vodorige vučjih glava koje su režali s njezinih zidova. Međutim, još ste uvijek mogli podesiti svoj sat po ogromnim starim tiskarskim strojevima u podrumu, dok je neki Harmon još uvijek gledao na grad iz ureda izdavača visoko u Željeznom tornju. Davalo je to nekakav osjećaj kontinuiteta tom trgu i gradu.

Podovi od crnog mramora u predvorju bili su glatki i mokri kad je Randi s kiše ušla u svom par brojeva prevelikom Burberry kaputu, koji je bio uspomena na posljednju svađu s njenim bivšim suprugom. Platila ga je, pa će ga bogme i nositi. Čuvar je sjedio za recepcijskim stolom oblika potkovice, pod zidom punih satova koji su jednom davno pokazivali vrijeme iz cijelog svijeta. Većina ih je sad bila pokvarena, kazaljki zamrznutih u kronološkoj kakofoniji. Predvorje je bilo mračno mjesto u tamnim popodnevim poput ovoga, puno propuha hladnog poput čuvarevog lica. Randi skine svoj šešir, protrese kosu i uljudno mu se nasmiješi.

„Trebala bih Barryja Schumachera.“

„Uredništvo. Treći kat.“ Čuvar ju je jedva pogledao prije nego što se vratio svojem časopisu s golim svezanim djevojkama koji mu je ležao otvoren na krilu. Randi se namršti i prođe pokraj njega, škljocajući potpeticama po mramoru.

Dizalo uokvireno rešetkama od crnog kovanog željeza treslo se i zveketalo, a trebala mu je cijela vječnost da bi Randi dovelo do sobe na trećem katu. Schumacher je bio sam za svojim stolom i pušio, zagledan u kišom oprane ulice. „Gle ti to“, reče kad mu je Randi prišla iza leđa. Prostitutka u kožnoj minici stajala je pod tamnom nadstrešnicom kina Castle. Kiša joj je smočila tanku bijelu bluzu i zalijepila je na njene grudi. „Kao da je gola“, reče Barry. „I baš ispred Castlea. Prvo kino u državi koje je prikazalo Zameo ih vjetar, jesi li znala to? Svi veliki filmovi su tamo imali premijere.“ Napravio je grimasu, okrenuo se na stolici i ugasio cigaretu. „Strašna stvar“, reče.

„Plakala sam kad je Bambijeva majka umrla“, reče Randi.

„U Castleu?“

Ona kimne. „Otac me je vodio, no nije plakao. Samo sam ga jednom vidjela da plače, no to je bilo kasnije, mnogo kasnije, a to nije bilo zbog filma.“

„Frank je bio dobar čovjek“, reče Schumacher pokorno. Bližio se mirovini, ćelavio je i bio je predebeo, no još se uvijek savršeno odijevao, a Randi se sjetila mladog novinara, šminkera koji je u svoje vrijeme bio priličan ženskar. Godinama je srijedom navečer redovno dolazio na poker u kuću njezinog oca. Znao se pretvarati da mu je Randi djevojka, da je čeka da odraste, tako da se mogu vjenčati. Ona bi se na to uvijek zahihotala. No ono je bio drukčiji Barry Schumacher; ovaj je izgledao kao da se nije nasmijao otkad je Kennedy bio predsjednik. „Što

mogu učiniti za tebe?“ upitao je.

„Možeš mi reći sve što je izostavljeno iz priče o onom umorstvu na Parkway“, reče ona. Sjela je nasuprot njega.

Barry gotovo da nije reagirao. Nije ga puno viđala otkad je ostala bez oca; svaki put kad bi se sreli činio se sijedijim i umornijim, poput čovjeka iz kojeg su isisali strast, smijeh, ljutnju, baš sve. „Zašto misliš da je nešto izostavljeno?“

„Otac mi je bio murjak, sjećaš se? Znam kako ovaj grad funkcionira. Ponekad te murja zatraži da nešto izostaviš.“

„Traže“, složi se Barry. „Ono što oni traže i ono što mi radimo, to su dvije različite stvari. Tu i tamo ćemo prešutjeti neki važan dio dokaza, da im pomognemo iskorijeniti lažna priznanja. Znaš proceduru.“ Zastao je da zapali još jednu cigaretu.

„A ovaj put?“

Barry slegne ramenima. „Strašna stvar. Gadno. No tiskali smo to, zar ne?“

„U vašoj priči piše da je žrtva unakažena. Što to, zapravo, znači?“

„Imamo rječnik tamo kod lektora, ako želiš pogledati.“

„Ne želim“, reče Randi malo preoštro. Barry je radio budalu od sebe; to nije očekivala. „Znam što riječ znači.“

„Želiš li reći da smo trebali opisati sve krvave detalje?“ Barry se zavalio u stolicu i povukao dug dim iz cigarete. „Znaš li što je Jack Trbosjek učinio svojoj zadnjoj žrtvi? Između ostalog, odsjekao joj je dojke. Fino ih je narezao, kao da odsijeca bijelo meso s purice, pa naslagao kriške jednu na drugu kraj svog kreveta. Bio je vrlo uredan, stavio je i bradavice na vrh.“ Izdahnuo je dim. „Takve detalje želiš? Znaš li koliko klinaca svaki dan čita Courier?“

„Ne zanima me što stavljate u Courier“, reče Randi. „Samo želim znati istinu. Trebam li zaključiti da su dojke Joan Sorenson odsječene?“

„Nisam to rekao“, reče Schumacher.

„Nisi. Nisi baš mnogo toga rekao. Je li ju ubila neka životinja?“

To je uzrokovalo reakciju. Schumacher je podigao pogled, oči su im se srele, i na trenutak je ugledala nagovještaj prijatelja u tim umornim očima iza žičanih okvira naočala. „Životinja?“ reče on tiho. „To misliš? Ovdje se uopće ne radi o Joan Sorenson, je li tako? Ovdje se radi o tvom ocu.“ Barry ustane i zaobiđe svoj stol. Stavio joj je ruke na ramena i pogledao je u oči. „Randi, draga, pusti to. I ja sam volio Franka, ali on je mrtav, mrtav je već... čovječe, već će skoro dvadeset godina. Mrtvozornik je rekao da ga je ubio nekakav bijesni pas, i to je sve što se ima za reći.“

„Nije bilo tragova bjesnila, znaš to jako dobro, kao i ja. Moj otac je u njega ispraznio spremnik. Koji to bijesan pas preživi šest metaka iz policijskog revolvera kalibra .38 pa i dalje napada, ha?“

„Možda ga je promašio“, reče Barry.

„Nije ga promašio!“ odbrusi mu Randi. Okrenula se od njega. „Nismo čak ni otvoren lijes mogli imati, previše tijela je bilo... „Čak joj je i danas bilo teško govoriti o tome bez grcanja, no sad je već bila velika djevojka i prisilila se. „...pojedeno“, tiho završi. „Nikakvu životinju nikad nisu pronašli.“

„Frank joj je morao sprašiti par metaka, i nakon što ga je ubila, prokleta je stvar negdje otpuzala i krepala“, reče Barry. Glas mu nije zvučao nepristojno. Okrenuo ju je prema sebi, da mu ponovo pogleda u lice. „Možda je tako bilo, možda i nije. Bila je to strašna stvar, no dogodila se prije osamnaest godina, draga moja, i nema nikakve veze sa Joan Sorenson.“

„Onda mi reci što se s njom dogodilo“, reče Randi.

„Gledaj, ne bih smio...“ Oklijevao je i vrh jezika mu nervozno prijede preko usana.

„Bio je to nož“, reče on tiho. „Ubijena je nožem, sve je u policijskom izvještaju, bio je to samo neki psihopat s oštrim nožem.“ Sjeo je na rub stola, a glas mu je opet poprimio onaj poznati cinizam. „Neki čudak je pogledao previše onih prokletih, bolesnih prazničnih filmova, znaš ih već, Noć Vještica, Petak 13., znaš da imaju po jedan za svaki praznik.“

„U redu.“ Mogla je po njegovom glasu zaključiti da iz njega više ništa neće moći izvući. „Hvala.“

On kimne, ne pogledavši je. „Ne znam odakle dolaze takve glasine. Baš nam to treba, da ljudi misle kako neka divlja životinja trči okolo i ubija ljude.“ Potapšao ju je po ramenu. „Nemoj da se ne vidimo, jesi čula? Svрати na večeru koji put. Adele uvijek pita za tebe.“

„Pozdravi je.“ Zastala je kraj vrata. „Barry...“ Digao je pogled, prisilio se na smiješak.

„Kad su našli tijelo, ništa nije nedostajalo?“ Nakratko je oklijevao. „Ne“, zatim reče.

Na pokeru kod njenog oca, Barry je uvijek bio veliki gubitnik. Nije loše igrao, sjetila se očevih riječi, no oči su ga odavale kad god bi pokušao blefirati... kao što su ga upravo sad odale.

Barry Schumacher je lagao.

ZVONO je bilo u kvaru, stoga je pokucao. Nitko nije otvorio, no Willie se nije dao smesti. „Znam da ste tamo, gospođo Juddiker“, viknuo je kroz prozor. „Televizor Vam se čuje ulicu dalje. Isključili ste ga kad ste vidjeli da dolazim. Nemojte mi muljati, u redu?“ Pokucao je još jednom. „Otvorite, jer ne kanim otići.“

Unutra je neko dijete pokušalo nešto reći, no brzo je bilo ušutkano. Willie je uzdahnuo. Mrzio je ovakve situacije. Zašto su ga uvijek ovako dočekivali? Uzeo je kreditnu karticu, otvorio vrata i zakoračio u zatamnjenju dnevnu sobu, spreman da začuje vrisak. Umjesto vriska, dočekala ga je šokantna tišina.

Žena i dvoje djece zjapili su u njega. Rolete su bile spuštene, a zastori navučeni. Žena je nosila bijeli frotirni haljetak i izgledala je mnogo mlađe nego što je zvučala preko telefona. „Ne možete samo tako upast!“, reče ona.

„Upravo jesam“, reče Willie. Kad je zatvorio vrata, soba je postala užasno mračna. To ga je živciralo. „Bi li Vam smetalo da upalim svjetlo?“ Žena nije ništa rekla pa Willie upali svjetlo. Izuzev divovskog televizora u dalekom kutu sobe, sav je namještaj bio otrcan, vjerojatno iz kakve humanitarne organizacije. Najstarije dijete, djevojčica od koje četiri godine, zaštitnički stane pred televizor. Willie joj se nasmiješi. Ona mu ne uzvratiti smiješak.

Okrenuo se njezinoj majci. Izgledala je kao dvadesetogodišnjakinja, možda i mlađe. Bila je tamnokosa i tamnoputa, imala je možda pet kilograma previše, no još uvijek je bila zgodna. Imala je raspršeno jato pjegica po obrazima i nosu. „Nabavite si lanac za vrata i koristite ga“, reče joj Willie. „I ne pokušavajte nas, goniče iz pakla, nadmudriti s tim nema-nikog-doma forama, u redu?“ Sjeo je u fotelju od crnog vinila koju je na okupu držala izolir-traka. „Godilo bi mi piće. Kola, sok, mlijeko, bilo što, danas mi je jedan od onih dana.“ Nitko se nije pomaknuo, nitko nije ništa izustio. „Dajte, molim Vas“, reče Willie, „prestanite s tim. Neću Vas natjerati da nam prodate djecu za medicinske pokuse, samo želim razgovarati o novcu koji dugujete, u redu?“

„Uzet ćete nam televizor“, reče majka.

Willie pogleda čudovišnu spravu i zadržati. „Star je godinu dana i ima pola milijuna kila. Kako bih ga, sa svojim bolnim leđima, uopće pomaknuo? A imam i astmu.“ Izvadio je inhalator iz svog džepa i pokazao joj ga. „Prije će me ubiti nošenje tog prokletog televizora, nego Vi.“

Činilo se da ju je to primirilo. „Bobby, dones' mu limenku soka“, reče majka. Dječacić otrči. Dok je sjedala na kauč, rukama je pridržavala prednji dio haljetka i Willie primijeti da ispod njega ništa ne nosi. Pita se ima li pjegice i po grudima; neke su imale.

„Rekla sam Vam preko telefona, nemamo mi novca. Muž mi je utek'o. Ionako je bio nezaposlen, još otkad se pakirana zatvor'la.“

„Znam“, reče Willie. Pakirana je bio naziv za pogon u kojem se pakiralo meso. Tim su imenom ljudi nazivali klaonicu na južnoj strani grada, koja je dugo bila najveći gradski poslodavac – sve dok se prije dvije godine nije zatvorila. Willie izvadi notes iz džepa i okrene par stranica. „Okej, kupili ste ga na vrijeme, platili dvije rate i odselili se bez da ste ostavili novu adresu. Još uvijek dugujete dvije tisuće osamsto šesnaest dolara. I

trideset i jedan cent. Zaboravit ćemo kamate i troškove zakasnine.“ Bobby se vratio i pružio mu limenku Dijetnog Čokoladnog Đumbirovog Piva. Willie zatomi drhtaj i otvori limenku.

„Ajte se igrat' u dvorištu“, reče ona djeci. „Mi odrasli moramo razgovarat'.“ Ipak, nakon što su djeca otišla, nije uopće zvučala odraslo. Štoviše, Willie se gotovo uplašio da će zaplakati. Mrzio je kad su plakale. „Ed je kupio televizor“, rekla je drhtavim glasom,

„nije on kriv. Kartica je došla poštom.“

Willie je dobro poznao ovu priču. Kreditna kartica dolazi poštom, pa sljedeći dan istrčiš van i kupiš najveću stvar koju vidiš. „Gledajte, vidim da imate dosta svojih briga. Samo mi recite gdje mogu naći Eda i uzet ću novce od njega.“

Ona mu se kiselo nasmiješi. „Ne znate Vi Eda. Prije je vuk'o one ogromne goveđe polovice u pakirani, trebate mu vidjet' ruke. Idite ga gnjavit', pa će Vam otkinut' glavu i nabit' Vam je u guzicu, gospod'ne.“

„Krasnog li opisa“, reče Willie. „Jedva čekam da ga upoznam.“

„Nećete mu reć' da sam Vam ja rekla će je?“ upita ona nervozno.

„Časna izviđačka“, reče Willie. Podigao je desnu ruku na način za koji je mislio da barem malo sličići izviđačkom, iako je limenka Dijetnog Čokoladnog Đumbirovog Piva malo pokvarila učinak.

„Bili ste izviđač?“ upita ona.

„Ne“, prizna on. „No dok sam bio mlađi, jedna me četa izviđača stalno tukla.“

To je izvuklo smiješak na njezino lice. Zatim nastavi: „Sami ste si krivi. Sad živi s nekom flundrom, nemam pojma će je. Vikendom radi na šanku kod Squeakyja.“

„Znam gdje je to.“

„Nije to pravi pos'o“, doda ona zamišljeno. „Nije ni prijavljen, ni ništa. Tako još uvijek dobije naknadu za nezaposlene. Mislite da šalje nešto za djecu? Nema šanse!“

„Koliko mislite da Vam duguje?“ upita Willie.

„Puno“, reče ona.

Willie ustane. „Gledajte, nije moja stvar, ali opet jest, ako me razumijete. Ako želite, nakon što razgovaram s Edom o televizoru, vidjet ću što mogu učiniti za Vas. Strogo poslovno, mislim, uzet ću sebi malo i Vama dati ostatak. Vjerojatno neće biti mnogo, ali bolje išta nego ništa, zar ne?“

Zapanjeno je zurila u njega. „Stvarno ćete to učiniti?“

„Pa da. Zašto ne?“ Izvadio je novčanik, našao dvadeseticu. „Evo“, reče. „Mali predujam. Ed će mi to vratiti.“ Pogledala ga je sumnjičavo, no nije odbila novac. Willie je kopao po džepu od kaputa. „Želim da upoznate nekoga“, reče. Uvijek je nosio par jeftinih škarica u džepu od kaputa. Našao je jedne i stavio joj ih u ruku. „Evo, ovo je g. Škarica. Od sada nadalje, on će biti Vaš najbolji prijatelj.“

Pogledala ga je kao da je poludio.

„Upoznajte g. Škaricu sa sljedećom kreditnom karticom koju dobijete poštom“, reče joj Willie, „pa nećete imati posla s budalama poput mene.“

Počeo je otvarati vrata kad ga je dostigla.

„Hej, kako ste rekli da Vam je ime?“

„Willie“, odgovori joj on.

„Ja sam Betsy.“ Nagnula se da ga poljubi u obraz, a bijeli se haljetak otvorio taman dovoljno da mu pruži kratki pogled na njene malene grudi. Prsa su joj bila malo pjegava, a bradavice široke i smeđe. Ponovo je zategnula haljetak, odmaknuvši se. „Niste vi budala, Willie“, reče i zatvori vrata.

Hodao je stazom osjećajući se gotovo ljudski, bolje nego što se osjećao nakon Joanine smrti. Cadillac ga je čekao na pločniku, podignutog krova da bi ga zaštitio od nasumične kiše koja ga je po gradu slijedila cijelo jutro. Willie uđe i upali motor, a zatim pogleda u retrovizor baš kad se čovjek na stražnjem sjedalu podigao.

Oči u retrovizoru bile su blijedoplave. Ponekad, kad bi proljetno otjecanje vode završilo, a rijeka se smirila između svojih nasipa, uz obalu bi se stvorile mirne barice, rukavci vode odsječene od toka, smrdljiva, mirna i hladna mjesta za koja se čovjek mogao pitati koliko su

duboka, te postoji li nešto živo, dolje, u toj tami. Takve je oči imao

- duboko ulegnute u tamnom, ispijenom licu uokvirenom dugom, ravnom, smeđom kosom koja mu je padala do ramena.

Willie se okrene da ga pogleda, licem u lice. „Što si, k vragu, radio iza? Drijemao? Žao mi je što ti ovo moram reći, Stevene, ali ovo je vozilo jedna od rijetkih stvari u ovome gradu koju Harmoni ne posjeduju. Valjda si se zbunio, ha? Ili si ga zamijenio s klupom u parku? Znaš što, nemoj se ljutiti, ali odvest ću te do parka. Čak ću ti kupiti novine, da te griju dok spavaš.“

„Jonathan Vas želi vidjeti“, reče Steven onim svojim ravnim, hladnim tonom. Glas mu je, kao i lice, bio miran i mrtav.

„Da, odlično, ali možda ja ne želim vidjeti Jonathana. Je li ti to možda palo na pamet?“ Gotov sam, pomisli Willie; morao je zatomiti potrebu da iskoči iz auta i potrči.

„Jonathan Vas želi vidjeti“, ponovi Steven, kao da ga Willie ranije nije razumio. Posegne za njim. Willie osjeti kako mu se šaka stišće oko ramena. Steven je imao ženske prste, duge i nježne, blijede i glatke kože. No dlan mu je bio išaran ožiljcima od opekline, tako da je izgledao kao žigosan, a vrhovi prstiju, krvavi i krastavi, otkrivali su crveno, sirovo meso. Prsti su se ukapali u Williejevo rame divljom, neljudskom snagom. „Vozite“, reče on. I Willie je vozio.

## VI

„ŽAO mi je“, reče policajka na recepciji. „Šef je danas zauzet cijeli dan. Mogu Vas naručiti za četvrtak.“

„Ne želim ga vidjeti u četvrtak. Želim ga vidjeti sada.“ Randi je mrzila policijsku postaju. Uvijek je bila puna murje. Što se nje ticalo, postojale su tri vrste pandura: oni koji bi uočili privlačnu ženu kojoj se mogu nabacivati, oni koji bi ugledali privatnu istražiteljicu i mrzili je, te oni stariji, koji bi u njoj vidjeli malenu djevojčicu Franka Wadea i sažalili se nad njom. Prvi i drugi su joj išli na živce; od trećih je stvarno mogla popizditi.

Žena na recepciji stisne usne u neodbravanju. „Kao što sam Vam već objasnila, to jednostavno nije moguće.“

„Samo mu recite da sam ovdje“, reče Randi. „Primit će me.“

„Trenutačno je s nekim i prilično sam sigurna da ne želi da ga se prekida.“

Randi je dozlogrdilo. Potrošila je cijeli dan, a nije otkrila gotovo ništa. „Zašto se ne bih sama uvjerila?“ upita umiljato. Brzo zaobiđe stol i gurne drvena vrata koja su joj dosezala do struka.

„Ne smijete tamo!“ vrisne recepcionarka ljutito, no Randi je već otvarala vrata. Šef policije, Joseph Urquhart, sjedio je za starim drvenim stolom zatrpanim dosjeima i razgovarao s mrtvozornicom. Oboje su podigli pogled kad su se vrata otvorila. Urquhart je bio visok, snažan čovjek od kojih šezdesetak godina. Kosa mu se znatno stanjila, no ono što je ostalo od nje bilo je potpuno riđe, iako su mu obrve sasvim posjedile. „Koji je sad vr-“ započne on.

„Oprostite što ovako upadam, no Miss simpatičnosti me nije šljivila ni dva posto“, reče Randi, a recepcionarka upadne za njom.

„Mlada damo, ovo je policijska postaja i izbacit ću Vas van na dupe“, reče Urquhart zlovoljno, ustane i prođe oko stola, „ako ovaj čas ne dođeš ovdje i zagliš svog strica Joea.“

Smiješeci se, Randi prijeđe preko medvjede kože na podu, omota ruke oko šefa i priljubi glavu na njegova prsa dok ju je pokušavao zdrobiti. Vrata se preglasno zatvore iza njih. Randi se oslobodi zagrljaja. „Nedostajete mi“, reče ona.

„Ma kako da ne“, reče on blago ju koreći. „Zato te toliko i vidimo ovdje.“

Joe Urquhart bio je dugogodišnji partner njezina oca, još otkad su obojica nosili uniforme. Bili su vrlo bliski, tako da su joj Urquhartovi bili poput strica i strine. Njihova starija kći ju je čuvala dok je bila mala, a ona je uzvratila uslugu čuvajući njihovu mlađu kćer. Nakon očeve smrti, Joe se starao za njih, pomagao njezinoj majci oko sprovađa i svih formalnosti, te osigurao da mirovinsko pokrije Randino studiranje. Međutim, svejedno nije bilo kao prije, obitelji su se razdvojile – čak još više nakon što joj je majka konačno preminula. Sad ga je Randi viđala samo jednom – dvaput godišnje i zbog toga se osjećala krivom. „Oprostite“, reče ona. „Znate da se uvijek mislim javiti, ali -“

„Nikad dovoljno vremena, jel'da?“ reče on.

Mrtvozornica se nakašlje. Sylvia Cooney bila je mjesna legenda, krupna, naprasita žena neodređene dobi, građena poput miješalice za cement, s punđom željezno-sive kose i glatkim uglatim licem. Od kad je Randi za nju znala, radila je kao mrtvozornica. „Možda bi bilo najbolje da vas ja ostavim nasamo“, reče.

Randi je zaustavi. „Moram Vas nešto pitah o Joan Sorenson. Kada će rezultati obdukcije biti dostupni?“

Cooneyin pogled hitro skrene na šefa, a zatim se vrati na Randi. „Ne mogu Vam ništa reći“, odgovori joj ona. Izašla je iz ureda i zatvorila vrata ostavivši za sobom samo tihi škljocaj.

„Te informacije još nisu dostupne javnosti“, reče Joe Urquhart. Vratio se za stol i pokaže

rukom. „Sjedi.“

Randi sjedne i pusti da joj pogled luta po uredu. Jedan je zid bio pokriven pohvalama, potvrđama i uokvirenim fotografijama. Vidjela je tamo i svog oca s Joeom; obojica su izgledali tako prokleta mlado – dvojica klinaca koji se cere i stoje u uniformama ispred crno-bijelog televizora. Glava losa postavljena iznad fotografija buljila je u nju staklastim očima. Još nekoliko trofeja visjelo je po okolnim zidovima.

„Lovite li još uvijek?“ upita ga.

„Nisam već godinama“, reče Urquhart. „Nemam vremena. Tvoj me tata zbog toga stalno znao zafrkavati. Uvijek je govorio da ću, ako ikada ubijem nekoga na dužnosti, njegovu glavu preparirati i staviti je na zid. Zatim se jednog dana ono dogodilo i šala više nije bila toliko smiješna.“ Namrštio se. „Zašto te zanima Joan Sorenson?“

„Profesionalno“, reče Randi.

„To mi ne zvuči kao nešto čime se obično baviš, zar ne?“ Randi slegne ramenima. „Ne biram svoje slučajeve.“

„Ti si predobra da bi potrošila život njuškajući po motelima“, reče Urquhart. Bila je to bolna točka između njih. „Još nije prekasno da se priključiš policiji.“

„Ne“, reče Randi. Nije se trudila opravdavati; iz iskustva je znala da ne postoji način na koji bi mu to objasnila. „Jutros sam otišla u postaju provjeriti zapisnik o Sorensonovoj. Nema ga u dosjeu; nitko ne zna gdje je. Dobila sam imena murjaka koji su bili na mjestu zločina, no nitko od njih nije imao vremena popričati sa mnom. Sad mi kažete da se rezultati obdukcije neće objavljivati javnosti. Hoćete li mi reći što se događa?“

Joe baci pogled na prozor iza sebe. Prozorsko okno bilo je mokro od kiše. „Ovo je osjetljiv slučaj“, reče. „Ne želim da mediji prenapušu cijeli slučaj.“

„Ja nisam mediji“, reče Randi.

Urquhart se ponovno okrene prema njoj. „Nisi ni murjakinja. Vlastitim izborom. Randi, ja ne želim da budeš umiješana u to, jesi li me čula?“

„Umiješana sam, sviđalo li Vam se to ili ne“, reče ona. Nije mu dala vremena da joj proturječi. „Kako je poginula Joan Sorenson? Je li to bio napad životinje?“

„Ne“, reče on. „Nije. I to je zadnje pitanje na koje ću ti odgovoriti.“ Uzdahnuo je.

„Randi“, reče, „znam koliko te je Frankova smrt pogodila. I meni je bilo prilično teško, sjećaš li se? Nazvao me je da mu budem pojačanje. Nisam stigao na vrijeme. Misliš da ću to ikad zaboraviti?“ Protresao je glavom. „Ostavi to za sobom. Prestani izmišljati stvari.“

„Ništa ja ne izmišljam“, obrecne se Randi. „Većinu vremena ni ne razmišljam o tome. Ovo je drukčije.“

„Neka ti bude“, reče Joe. Nedaleko od Randi, na kutu stola, ležala je hrpica dokumenata. Urquhart se nagnuo, pokupio ih, te ih poravnao lupkajući njima po policijskom dnevniku. „Volio bih da ti mogu pomoći.“ Otvorio je ladicu i u nju odložio mape s dokumentima. Randi pogledom uhvati ime na gornjoj mapi: Helander. „Žao mi je“, reče Joe i počne ustajati. „A sad, ako mi dozvoliš -“

„Čitate li Helanderov dosje samo zbog dobrih starih vremena ili postoji neka veza sa Sorensonovom?“ upita Randi.

Urquhart se vrati u fotelju. „Sranje“, reče.

„Ili mi se samo učinilo da na dosjeu piše to ime.“

Joe je izgledao zabrinuto. „Imamo razloga vjerovati da bi mali Helander opet mogao biti u gradu.“

„Teško da je sad mali“, reče Randi. „Roy Helander bio je tri godine stariji od mene. Provjeravate ga zbog Sorensonove?“



„Moramo, s obzirom na njegovu prošlost. Ispada da su ga pustili prije dva mjeseca. Psihijatri su rekli da je izliječen.“ Urquhart složi grimasu. „Možda jest, a možda i nije. No on je samo još jedno ime. Provjeravamo stotine imena.“

„Gdje je on?“

„Ne bih ti rekao ni da znam. Gadan je to tip, kao i njegova obitelj. Ne sviđa mi se da se petljaš s takvima, Randi. Ne bi se svidjelo ni tvom ocu.“

Randi ustane. „Moj otac je mrtav“, reče ona, „a ja sam sad već velika curica.“

## VII

WILLIE je automobil parkirao u podnožju strmina, na samom kraju Trinaeste ulice. Blackstone je stajao visoko nad rijekom, okružen tri metra visokom ogradom od kovanog željeza s redom opasnih šiljaka na vrhu. Do vratarske kućice moglo se vrlo lako stići, no moralo se proći cijelom ulicom Central, kroz centar grada, a zatim zaokrenuti po Grandviewu i Harmon Driveu, gore i dolje po brdima i uz strmine. Ovdje su stajale stare gotičke vile iz doba parobroda. Poput uglednih udovica, gledale su na nasip i rijeku iza njega i prisjećale se boljih dana. Bila je to duga i naporna vožnja.

Prije izuma automobila, mora da je bila još dulja i napornija. Primoran da svakodnevno putuje do Courier Squarea, Douglas Harmon našao je bolje rješenje. Izgradio je svoju osobnu žičaru: uspinjaču s dvije kabine koje su puzale uz sivu, kamenu strminu od Trinaeste ulice u podnožju do Blackstonea na vrhu.

Unutarnje izgaranje, limuzine, vozači i asfaltirane ceste zajedno su se urotili da Harmone odviknu od Douglasove besmislice, učinivši žičaru takoreći pričuvnim vozilom, no to je Willieju sasvim odgovaralo. Uvijek je imao dojam da bi, prema Jonathanu Harmonu, ionako trebao ući na ulaz za poslugu.

Willie je izašao iz Cadillaca i stavio ruke u obješene džepove svog kaputa. Digao je pogled. Obronak je bio strm, a stijene vlažne i tamne. Steven ga je grubo primio za lakat i gurnuo naprijed. Kabina žičare bila je drvena, s klupama za šestero ljudi i bila je u takvom stanju da bi joj dobro došlo da je netko obijeli. Steven potegne užu sa zvonom; kako su se počeli uspinjati, kabina se trzne. Druga kabina spuštala se prema njima, te se obje sretnu na polovici strmine. Kabina se zatrese i Willie uoči hrđu na tračnicama. Čak i ovdje, na vratima Blackstonea, stvari su trunule.

Pri samom vrhu strmine, prošli su kroz otvor u ogradi od kovanog željeza i ugledali Novu kuću, sa zabatima i tornjićima, cijelu pretjerano nakićenu u viktorskom stilu. Harmoni su tamo živjeli gotovo cijelo stoljeće, no to je svejedno bila Nova kuća – i uvijek će biti. Imanje iza kuće bilo je gusto pošumljeno, a uska cesta zavijala je kroz gusto, staro raslinje. Dok su ostale stare obitelji davno rasprodale ili razdijelile svoja zemljišta kompanijama u razvoju, Harmoni su svoje imanje čvrsto držali, pa je Blackstone ostao netaknut, kao dio praiskonske šume usred grada.

Pod zapadnim nebom Willie ugleda ruševan obris tornja, dio Stare kuće, po čijim je čađavim kamenim zidovima Blackstone dobio ime. Kuća je bila duboko skrivena u drveću, sa zaraslim travnjacima i dvorištima, no čak i kad je niste mogli vidjeti, nekako ste znali da je tamo. Toranj je bio nazubljena i crna pojava, omeđena crvenkastim sivilom zapadnog obzorja, nakrivljen i zlokoban. Douglas Harmon, novinar i graditelj žičara, bio je taj koji je podigao Novu kuću i zatvorio, čak i po viktorskim standardima, ogromnu i turobnu Staru kuću. Ipak, ni on, niti njegov sin Thomas, niti njegov unuk Jonathan nikad nisu smogli volju da je sruše. Mjestom je čak kružila legenda da je Stara kuća ukleta. Willie je lako mogao u to povjerovati. Ježio se i od Blackstonea i od njegovog vlasnika.

Žičara se zatrese i stane te oni izađu na drvenu platformu s koje se ljuštila boja, nagrizena zubom vremena. Široka staklena vrata vodila su u Novu kuću. Jonathan Harmon ih je čekao, oslanjajući se na drveni štap, a obris njegove koščate prilike nazreo se u svjetlu koje se prosulo kroz vrata. „Zdravo, Williame“, reče on. Willie je znao da je

Harmon tek prešao šezdesetu, no duga snježnobijela kosa i tijelo uništeno artritismom činili su ga mnogo starijim. „Tako mi je drago da si nam se mogao pridružiti“, reče.

„Da, eto, bio sam u susjedstvu, pa sam pomislio da malo svratim“, reče Willie.

„Samo što, sad sam se sjetio, ostavio sam otvorene prozore u pivovari. Bolje da otrčim kući i zatvorim ih, jer će mi se inače smočiti moje mucice od prašine.“

„Ne“, reče Jonathan Harmon. „Neće moći.“ Willie osjeti kako mu se steže oko prsa. Teško dišući, pronađe inhalator i udahne dvaput iz njega. Znao je da će mu trebati. „U redu, nagovorio si me, ostat ću“, reče Harmonu, „no bolje da bude nekog pića. U ustima mi je još uvijek okus Dijetnog Čokoladnog Đumbirovog Piva.“

„Stevene, ako ti nije teško, budi dobar dečko pa donesi našem prijatelju Williamu čašicu Remy Martina. I ja ću mu se pridružiti. Zebu me kosti.“ Steven, tih kao i uvijek, krene učiniti što mu je rečeno. Willie ga krene slijediti, no Jonathan mu lagano takne ruku. „Trenutak“, reče i napravi kretnju rukom. „Pogledaj.“

Willie se okrene i pogleda. Nije se više toliko bojao. Da ga je Jonathan želio mrtvog, Steven bi ga već pokušao ubiti, a možda bi u tome i uspio. Po mjerilima svoga oca, Steven je bio strašna pogreška, no u onim šakama punim ožiljaka krila se zastrašujuća snaga. Ne, ovdje se radilo o nečemu drugom.

Pogledali su istočno, prema gradu i rijeci. Sumrak se počeo spuštati, a ulična se rasvjeta palila poput niske svjetlonosnih bisera koji su se širili u svim smjerovima, dokle god je pogled sezao, te skakali preko rijeke na tri velika mosta. Oblaci su otišli na istok, a obzor je bio duboke kobaltno-plave boje. Mjesec je počeo izlaziti.

„Kad su se kopali temelji Stare kuće, tamo nije bilo nikakvog svjetla“, reče Jonathan Harmon. „Sve je ovo bila divljina. Divlja je rijeka tekla kroz drevnu šumu, i ako si u sumrak stajao na uzvisini, činilo bi ti se da crnilo zauvijek seže u daljinu. Voda je bila čista, zrak nezagađen, a šuma puna divljači... jelena, dabrova, medvjeda... no ljudi nije bilo. Barem ne bijelaca. John Harmon i njegov sin James pisali su da su tu i tamo iz tornja vidjeli indijanske logorske vatre, no njihova plemena izbjegavala su ovo mjesto, pogotovo nakon što je John počeo graditi Staru kuću.“

„Možda Indijanci i nisu bili tako glupi“, reče Willie. Jonathan pogleda Willieja i usna mu zatrza.

„Ovaj smo grad izgradili iz ničega“, reče on. „Krv i željezo izgradili su ovaj grad, krv i željezo su ga njegovali i hranili njegove ljude. Stare obitelji znali su za moć krvi i željeza, znali su kako da učine ovaj grad velikim. Rochmonti su kovali i oblikovali metal u kovačnicama i ljevaonicama, Andersovi ga transportirali na svojim teglenicama, na svojim parobrodima i željeznicama, a tvoja vlastita obitelj ga je nalazila i čupala ga iz zemlje. Ti dolaziš iz željezne loze, Williame Flambeaux, ali mi Harmoni uvijek smo bili od krvi. Imali smo obore za stoku, imali smo i klaonicu, no davno prije toga, prije nego što su postojali i ovaj grad i ova država, Stara kuća bila je središte kozarstva. Traperi i lovci dolazili bi ovdje svake sezone s krznima, dabrovim krznima i kožama da ih prodaju Harmonima, te bi odavde koža otplovila niz rijeku. U početku na splavima – u početku, a zatim u teglenicama. Para je došla kasnije, mnogo kasnije.“

„Hoće li ovo biti u testu?“ upita Willie.

„Davno je to bilo“, reče on, uputivši oštar pogled Willieju. „Moramo se prisjetiti kako smo počeli. Crno željezo i crvena, crvena krv. Ti se moraš prisjetiti. Tvoj djed je imao krv Flambeauxovih, tog starog, čistog soja.“

Willie je znao kad ga vrijeđaju. „A moja majka se prezivala Pankowski“, reče, „što me čini polu-žabarom, polu-Poljakom i potpunim mješancem. Boli me kurac. Mislim, divno je što je moj pradjed posjedovao pola države, no rudnici su presušili početkom stoljeća, ekonomska kriza uzela je ostatak, otac mi se propio, a ja se bavim utjerivanjem dugova. Ako nemate ništa protiv.“ Sad je već počeo osjećati ljutnju. „Jeste li imali ikakav poseban razlog da pošaljete Stevena da me otme, ili ste samo čeznuli za razgovorom o francusko-indijanskom ratu?“

Jonathan reče, „Dođi. Bit će nam ugodnije unutra, vjetar je leden.“ Riječi su bile dovoljno pristojne, no ton mu je izgubio svaki trag topline. Uveo je Willieja unutra, hodajući polako i oslanjajući se na štap. „Moraš mi oprostiti“, reče. „Vlaga je kriva. Pogoršava mi artritis, upale mi se stare ratne rane.“ Ponovo pogleda Willieja. „Bio si drzak preko svake mjere kad si mi poklopio slušalicu. Prihvaćam da se razilazimo u mišljenju, no jednostavno, poštovanje za moj položaj -“

„U zadnje sam vrijeme imao dosta problema s telefonom“, reče Willie. „Otkad se telefonska služba deregulirala, usluga im je za kurac.“ Jonathan ga je odveo u malu dnevnu sobu. Vatra je gorjela u ognjištu; toplina mu je godila nakon cjelodnevnog potucanja kroz hladnoću i kišu. Namještaj je bio starinski, ili možda samo star; Willieju razlika nije bila previše jasna.

Steven ih je pretekao. Dvije čašice konjaka, dopola ispunjene tom jantarnom tekućinom, stajale su na niskom stoliću. Steven je čučnuo kraj vatre, savijajući svoje visoko, suhonjavo tijelo poput noža na sklapanje. Dok su ulazili podigao je pogled i zagledao se u Willieja malo predugo, kao da je najednom zaboravio tko je on i što ovdje radi. Zatim su se njegove mutne plave oči vratile vatri i nisu više pridavale pažnju ni njima niti njihovom razgovoru.

Willie potraži najudobniju fotelju i sjedne. Njezin ga je stil podsjetio na Randi Wade, no od toga se samo osjećao krivim. Podigao je konjak. Bio je dovoljno civiliziran da zna da bi ga trebao pijuckati, no bio je ljut i umoran, i bilo mu je prehladno da bi mario. Dugim gutljajem ispraznio je čašu, stavio je na pod i zavalio se u fotelju dok mu se toplina širila u prsima.

Jonathan se, očito u bolovima, pažljivo spustio na rub kauča i sklopio šake oko glave svog štapa. Willie se uhvati kako u nju bulji. Jonathan to primijeti. „Vučja glava“, reče. Razmaknuo je šake ne bi li Willieju omogućio jasan pogled. Svjetlost vatre odbijala se od dragocjenog žutog metala. Zvijer je režala, iskešenih zuba.

Oči su joj bile crvene. „Granati?“ Willie pokuša pogoditi.

Jonathan se nasmiješi načinom na koji se smiješite osobito budalastom djetetu.

„Rubini“, reče, „u 18-karatnom zlatu.“ Njegove šake, krupne i izbrazdane venama, te izobličene artritisom, ponovo se uvinu oko štapa, skrivajući vuka od pogleda.

„Glupo“, reče Willie. „Grad je pun tipova koji bi Vas za taj štap ubili čim Vas vide.“

Jonathan se nevoljko nasmiješi. „Neću umrijeti zbog zlata, Williame.“ Baci pogled prema prozoru. Mjesec je već dobrano bio iznad obzora. „Dobar Lovački mjesec<sup>1</sup>“, reče. Ponovo pogleda Willieja. „Sinoć si me optužio da sam jedan od krivaca za smrt djevojke u kolicima.“ Glas mu je bio opasno mek. „Zašto bi rekao nešto takvo?“

„Nemam pojma“, reče Willie. Osjećao se ošamućeno. Konjak mu se povrati do usta.

„Možda činjenica da se ne možete sjetiti njezinog imena. Ili je možda to što ste uvijek mrzili Joanie, još od trenutka kad ste prvi put za nju čuli. Moja jadna, mala kuja mješanka. Vjerujem da ste je tako zvali. Nije li zabavno kako se čovjeku te male fraze utisnu u pamćenje? Ne znam, možda je problem u meni, no nekako sam dobio dojam da joj niste baš željeli svako dobro. A još nisam ni spomenuo Stevena.“

„Molim te, nemoj“, ledeno reče Jonathan. „Rekao si sasvim dovoljno. Pogledaj me, Williame. Reci mi što vidiš.“

„Vas“, reče Willie. Nije bio raspoložen za igrice tog kretena, no Jonathan Harmon volio je činiti stvari svojim tempom.

„Starca“, ispravi ga Jonathan. „Možda ne toliko starog prema samim godinama, no svejedno starog. Artritis se svake godine pogoršava, a ima dana kad je bol toliko jaka da se jedva pomaknem. Moje obitelji više nema, samo je Steven ovdje. A Steven, da budemo iskreni, nije baš sve ono čemu sam se nadao kod sina.“ Govorio je ozbiljnim, odrješitim tonom, no Steven nije čak ni podigao pogled s vatre. „Umoran sam, Williame. Istina je, nisam imao dobro mišljenje o tvojoj sakatoj djevojci, čak ni o tebi. Živimo u vremenu pokvarenosti i izopačenosti, a stare su

istine o krvi i željezu davno zaboravljene. Ipak, koliko god sam prezirao tvoju Joan Sorenson i ono što je ona predstavljala, nisam okusio njezinu krv. Sve što želim jest proživjeti svoje zadnje godine u miru.“

Willie ustane. „Učinite mi uslugu i poštedite me cijele te glumačke točke jadnog starca. Da, da, znam sve o Vašem artritisu i Vašim ratnim ranama. Također znam tko ste i što ste sposobni učiniti. U redu, niste ubili Joanie. Tko je onda? On?“ Pokaže prema Stevenu.

„Steven je bio ovdje, sa mnom.“

„Možda jest, a možda i nije“, reče Willie.

„Ne laskaj si, Flambeaux, nisi dovoljno bitan za mene da bih ti lagao. Čak i da je tvoja sumnja osnovana, moj sin nije sposoban učiniti takvo što. Moram li te podsjetiti da je Steven također bogalj, na svoj način?“

Willie uputi brz pogled Stevenu. „Sjećam se, jednom dok sam bio klinac, moj Vas je otac morao posjetiti, pa je poveo i mene sa sobom. Obožavao sam se voziti u Vašoj maloj žičari. Vas ste dvojica ušli unutra i razgovarali, no bio je lijep dan pa ste me pustili da se igram vani. Našao sam Stevena u šumi kako se igra s nekim jadnim, bolesnim psetom koje se provuklo kroz Vašu ogradu. Držao ga je nogom na zemlji i čupao mu noge, jednu po jednu, samo ih je čupao svojim golim rukama kao što bi nekakav normalan klinac čupao latice cvijeta. Kad sam mu prišao s leđa, već je bio iščupao dvije noge i radio je na trećoj. Cijelo lice mu je bilo poprskano krvlju. Tad mu je bilo nekih osam godina.“

Jonathan Harmon uzdahne. „Moj je sin... poremećen. Obojica to znamo, tako da nema smisla da to poričem. Također, ima i teškoće u razvoju, kao što jako dobro znaš. I ako postoji nešto preostale snage u njemu, ta snaga se kontrolira lijekovima. Nije imao nasilnu epizodu već godinama. Nije li tako, Stevene?“

Steven Harmon ih pogleda. Tišina se previše oduljila dok je Steven, ne trepćući, buljio u Willieja. „Da.“ reče konačno.

Jonathan zadovoljno kimne, kao da je nešto konačno riješeno. „Eto vidiš, Williame, nepravedan si prema nama. Ono što si shvatio kao prijatnu bio je samo prijedlog zaštite. Namjeravao sam ti predložiti da se useliš u jednu od naših gostinjskih soba na neko vrijeme. Predložio sam isto to Zoe i Amy.“

Willie se nasmije. „Mogu si misliti. Moram li se i ja pojebati sa Stevenom ili je to rezervirano samo za djevojke?“

Jonathan se zacrveni, ali se suzdrži. Njegovi bezuspješni pokušaji da oženi Stevena s jednom od sestara Anders bili su bolna točka. „Žao mi je što moram reći da su odbile moju ponudu. Nadam se da ti nećeš biti tako nerazuman. Blackstone nudi svojevrstu... zaštitu... no ne mogu jamčiti za tvoju sigurnost izvan ovih zidova.“

„Sigurnost?“ upita Willie. „Od čega?“

„Ne znam, no mogu ti reći ovo – u tmimi noći, postoje stvari koje love lovce.“

„Stvari koje love lovce“, ponovi Willie. „Dobro zvuči, ima dobar ritam. No može li se na to plesati?“ Bilo mu je dosta. Krenuo je prema vratima. „Hvala, ali ne hvala. Riskirat ću iza svojih vlastitih zidova.“ Steven ga ne pokuša zaustaviti.

Jonathan Harmon još se teže osloni na svoj štap. „Mogu ti reći kako je zaista bila ubijena“, reče potihom.

Willie stane i zagleda se u starčeve oči. Zatim se vrati u fotelju.

## VIII

NA južnoj strani grada, između rijeke i staroga kanala koji je tekao pored pakirane, nalazilo se susjedstvo naspram kojeg je područje oko nasipa djelovalo otmjeno. Alge i kanalizacijski otpad zatrpali su kanal i ispuštali smrad koji se širio cijelim susjedstvom. Kuće su bile improvizirane daščane jednokatnice, jedva nešto bolje od baraka. Randi nije ovamo dolazila još otkad se pakirana zatvorila. Svaka treća kuća imala je znak na tratini koji je tugaljivo klepetao na vjetru, oglašavajući prodaju ili iznajmljivanje posjeda, a barem ih je polovica bila skrivena u mraku. Visoki korov rastao je oko trošnih ruralnih poštanskih sandučića, a barem dvije parcele pretrpjele su veliki požar.

Prošlo je dosta godina i Randi se više nije sjećala broja, no znala je da traži zadnju kuću na lijevoj strani, pokraj Sinclairove benzinske crpke na uglu. Taksist je kružio dok je nisu našli. Benzinska je postaja bila zatvorena daskama, čak ni crpki više nije bilo, no kuća je bila tamo, na mjestu kojeg se sjećala. Na tratini se nalazio znak „Iznajmljuje se“, no pogledavši unutra, Randi ugleda svjetlo koje se micalo. Možda baterijska svjetiljka? Prije nego što se mogla uvjeriti, svjetlo je nestalo.

Taksist ponudi da je pričeka. „Nije potrebno“, reče ona. „Ne znam koliko ću se zadržati.“ Nakon što je taksist otišao, dugo je stajala na pustoj tratini prije nego što je konačno prilazom krenula prema kući.

Odlučila je da neće pokucati, no vrata su se otvorila prije nego što je uspjela uhvatiti bravu. „Mogu li Vam pomoći, gospođice?“

Krupan čovjek, debeo, ali mišićav, nadnio se nad njom. Lice mu nije prepoznala, no zasigurno nije bio Helander. Oni su bili niska, žilava obitelj i svi su imali ovješenu, prljavu plavu kosu. Ovaj je imao kosu crnu poput kovanog željeza, čupaviju nego što je policija obično preferirala. Brada od par dana davala je njegovoj vilici poseban plavo- crni odsjaj. Šake su mu bile krupne, kratkih, tupih prstiju. Sve na njemu govorilo je

„murjak“.

„Tražila sam ljude koji su ovdje živjeli.“

„Obitelj se odselila kad se pakirana zatvorila“, reče joj on. „Hoćete li ući?“ Otvorio je vrata malo šire. Randi ugleda gole podove, prašinu i njegovog partnera koji je stajao kraj kuhinjskih vrata, crna s pivskim trbuhom.

„Mislim da ne“, reče ona.

„Inzistiram“, odgovori on. Pokaže joj zlatnu značku pričvršćenu na unutarnju stranu svog jeftinog sivog odijela.

„Znači li to da sam uhićena?“

Izgledao je iznenađeno. „Ne. Naravno da niste. Samo bismo Vas željeli upitati nekoliko pitanja.“ Pokušavao je zvučati prijateljski. „Ja sam Rogoff.“

„Odjel za umorstva“, reče ona. Suzio je oči. „Kako -“

„Vi vodite istragu o Sorensonovoj“, reče ona. Dali su joj njegovo ime onog jutra u policiji. „Mora da Vam slučaj baš i ne ide ako nemate ništa pametnije za raditi nego visjeti ovdje i čekati da se pojavi Roy Helander.“

„Upravo smo bili na odlasku. Mislili smo, možda ga uhvati nostalgija za starom kućom gdje bi se pritajio, no ništa od toga.“ Uputio joj je čvrst, namršten pogled. „Mogu li znati Vaše ime?“

„Zašto?“ upita ona. „Je li ovo privođenje ili upucavanje?“ On se nasmije. „Još nisam odlučio.“

„Ja sam Randi Wade.“ Pokaže mu svoju istražiteljsku iskaznicu.

„Privatni istražitelj“, reče on neutralnim tonom. Vрати joj iskaznicu. „Radite?“ Ona kimne. „Zanimljivo. Pretpostavljam da mi ne biste željeli odati ime svog klijenta.“

„Ne bih.“

„Mogao bih Vas odvući na sud, natjerati Vas da kažete sucu. Ovo Vaše ovlaštenje može se i poništiti, znate. Ometanje tekuće policijske istrage, uskraćivanje dokaza.“

„Profesionalne povlastice“, reče ona.

Rogoff odmahne glavom. „Privatni istražitelji nemaju povlastice. Ne u ovoj državi.“

„Ova ima“, reče Randi. „Odnos odvjetnika i klijenta. Imam i diplomu prava.“ Nasmiješi mu se ljubazno. „Ostavite mog klijenta na miru. Znam nekoliko zanimljivih sitnica o Royu Helanderu koje sam voljna podijeliti s Vama.“

Rogoff promisli. „Slušam.“

Randi odmahne glavom. „Ne ovdje. Znate li restoran-automat na Courier Squareu?“ On kimne. „U osam“, reče mu ona. „Dođite sami. Donesite mi kopiju mrtvozorničkog zapisnika o Sorensonovoj.“

„Većina djevojaka želi slatkiše ili cvijeće“, reče on.

„Mrtvozornički zapisnik“, ponovi ona strogo. „Drže li još uvijek stare dosjee u centru?“

„Aha“, reče on. „U podrumu zgrade suda.“

„Odlično. Možete usput tamo svratiti i malo se pozabaviti korisnim čitanjem. Bilo je to prije osamnaest godina. Neki klinici su počeli nestajati. Jedna od njih bila je Royeva malena sestra. Ostali su bili – Stanski, Jones, zaboravila sam sva imena. Murjak imenom Frank Wade vodio je istragu. Zlatna značka, kao i Vaša. Poginuo je.“

„Kažete da postoji veza?“

„Vi ste murjak. Vi odlučite.“ Ostavila ga je da stoji na vratima i žustro krenula ulicom.

## IX

STEVEN se nije trudio da ga isprati do podnožja strmine. Willie se žičarom sam spustio, mrzovoljan i izgubljen u mislima. Zglobovi su ga vraški boljeli i nos mu je curio. Uvijek kad bi se uzrujao, tijelo bi mu otkazalo poslušnost, a Jonathan Harmon ovoga puta ga je doista uzrujao. Doduše, to je vjerojatno bilo bolje nego da ga je ubio, što je Willie napola i očekivao kad je Stevena zatekao u stražnjem sjedištu svog automobila, no svejedno...

Vozio je prema svojoj kući Trinaestom ulicom kad je s desne strane ugledao neonski natpis bara. Bez daljnjeg razmišljanja, zaustavio je auto i parkirao se. Možda je Harmon bio u pravu, a možda je bio van svake pameti, u svakom smislu riječi. No u svakom slučaju, Willie je morao zaraditi za život. Zaključao je Cadillac i ušao u bar.

Tog utorka navečer sve je bilo mrtvo, a Squeakyjev je bar bio prazan. Bila je to radnička krčma. Dva biljarska stola, mašina za shuffleboard<sup>2</sup> straga, separei uz jedan zid. Willie sjedne za šank. Barmen je bio stariji tip, čvrst i suh poput drvenog štapa. Izgledao je opako. Willie pomisli kako bi bilo zgodno da naruči koktel od banana i ruma, tek toliko da vidi što bi mu tip odgovorio, no jedan pogled na to kiselo, iskrivljeno lice izliječilo ga je od ove namjere, te umjesto toga naruči viski i pivo. „Ed radi večeras?“ upita barmena.

„Radi samo vikendom“, reče čovjek, „no često navečer dođe na biljar.“

„Pričekat ću“, reče Willie. Oči mu zasuze od viskija. Potjera ga u želudac velikim gutljajem piva. Pored muškog zahoda ugleda telefon na kovanice. Nakon što je od barmena dobio ostatak novca, otišao je straga, ubacio četvrt dolara i nazvao Randi. Nije bila kod kuće; dobio je njezinu prokletu sekretaricu. Willie je mrzio telefonske sekretarice. Utjerivačima dugova još su više zagorčavale život, to je bilo sigurno. Pričekao je signal, ostavio Randi prostu poruku i spustio slušalicu.

Muški je zahod imao automat za kondome postavljen iznad pisoara. Willie je čitao upute dok je mokrio. Naravno, kondomi su služili samo za sprječavanje bolesti, iako su oni s lijeve strane bili „francuski šakljači“. Možda bih trebao ugraditi jedan ovakav kod kuće, pomisli Willie. Zakopčao je hlače, povukao vodu i oprao ruke.

Kad se vratio natrag u točionicu, dvije su nove mušterije stajale kraj biljarskog stola i kredom trljale štapove. Willie pogleda barmena, koji mu kimne. „Jel' netko od vas Ed Juddiker?“ upita Willie.

Ed nije bio najveći – njegov prijatelj bio je krupan i blijed poput Mobyja Dicka -no bio je dovoljno velik, s pravim glupavo-opakim izrazom lica. „Da?“

„Moramo porazgovarati o nekom novcu koji dugujete.“ Willie mu ponudi vizitku. Ed pogleda Williejevu ruku, no ne potrudi se uzeti vizitku. Nasmije se. „Gubi se“, reče. Okrene se prema biljarskom stolu. Moby Dick postavi kugle i Ed ih razbije.

U redu, ako je tako odlučio. Willie ponovo sjedne na barski stolac i naruči još jedno pivo. Dobit će svoj novac, na ovaj ili onaj način. Prije ili kasnije, Ed će morati otići, a onda on nastupa.



## X

WILLIE se još uvijek nije javljao na telefon. Randi spusti slušalicu u govornici i namršti se. Willie Flambeaux nije imao telefonsku sekretaricu – to bi bilo prerazborito za njega. Znala je da ne treba brinuti. Pakleni goniči nemaju radno vrijeme, kao što joj je više puta rekao. Vjerojatno je negdje vani i lovi nekog tko ne plaća svoje dugove. Pokušat će opet kad stigne kući. Ako se ni onda ne javi, tek će onda početi brinuti.

Restoran-automat bio je gotovo prazan. Dok se vraćala u svoj separe, na starom linoleumu njezine su potpetice proizvodile šuplje škljocaje. Sjela je. Kava joj se već bila ohladila. Lijeno je pogledala kroz prozor. Digitalni sat Državne nacionalne banke pokazivao je 8:13 navečer. Randi mu odlučila dati još deset minuta.

Crveni vinil separea bio je star i ispucan, no ovdje se osjećala neobično udobno dok je ispijala svoju hladnu kavu i gledala Željezni toranj preko puta trga. Restoran-automat bio joj je najdraži restoran dok je bila djevojčica. Svake godine za svoj rođendan zahtijevala bi film u Castleu i večeru u restoranu-automatu. Svake bi se godine njezin otac nasmijao i poslušao je. Obožavala je stavljati novčiće u proreze tako da se prozorčići naglo otvore, pa napuniti očevu šalicu kavom iz starog mjedenog aparata sa svim onim gumbima i polugama.

Nekad biste kroz staklo mogli vidjeti ruke bez tijela kako stavljaju sendvič ili komad pite u jedan od proreza, kao nešto iz starog filma strave i užasa. Nikad ne biste vidjeli ljude koji tamo rade, samo ruke; ruke ljudi koji nisu platili svoje račune, kako ju je otac jednom zadirkivao. To ju je strašno uplašilo, no nekako i učinilo da njezini godišnji posjeti postanu još slasnijima, na neki jeziv način. Jednom kad ju je saznala, istina se pokazala mnogo nezanimljivijom. Naravno, to je važilo za većinu stvari u životu.

Ovih je dana restoran-automat bio stalno prazan, zbog čega se Randi začudi kako podovi mogu ostati tako prljavi, a u proreze za novčić kraj malih prozora sad se moralo ubaciti četvrt dolara umjesto pet centi. No pita s kremom od banana bila je još uvijek najbolja od svih, a kava koja je izlazila iz onih istrošenih mjedenih slavina bila je bolja od ičega što je kuhala kod kuće.

Baš kad je mislila naručiti novu šalicu kave, vrata su se otvorila, a Rogoff se napokon uvukao unutra, sklonivši se od kiše. Nosio je teški vuneni kaput. Kosa mu je bila mokra. Randi pogleda van, na sat, dok je on prilazio separeu. Sat je pokazivao 8:17.

„Kasnite“, reče.

„Sporo čitam“, reče on. Ispričao se i otišao po hranu. Randi ga je promatrala dok je stavljao dolarske novčanice u aparat za usitnjavanje novca. Nije izgledao loše, ako vam se sviđa takav tip muškarca, pomislila je, no ovaj tip je definitivno bio murjački.

Rogoff se vratio sa šalicom kave, vrućim sendvičem od govedine s pire-krumpirom, umakom i prekuhanim mrkvama, te velikom kriškom pite od jabuka.

„Krema od banane je bolja“, reče mu Randi kad je sjeo nasuprot njoj.

„Ja volim jabuku“, reče on razmatajući papirnatu salvetu.

„Jeste li mi donijeli mrtvozornički zapisnik?“

„U džepu mi je.“ Počeo je rezati sendvič. Bio je vrlo uredan; cijeli je sendvič rezao na sitne komadiće prije nego što je kušao prvi zalogaj. „Žao mi je zbog Vašeg oca.“

„I meni je bilo. Bilo je to davno. Mogu li vidjeti zapisnik?“

„Možda. Recite mi nešto što još ne znam o Royu Helanderu.“

Randi se nasloni. „Znali smo se kao djeca. Bio je stariji od mene, no nekoliko je puta pao razred dok nije završio u mojem. Bio je gadan mali iz neuglednog dijela grada, ja sam bila kći murjaka, tako da baš i nismo imali mnogo toga zajedničkoga... dok mu mlađa sestra nije nestala.“

„Bio je s njom“, reče Rogoff.

„Da, jest. Nitko to nije porekao, a najmanje Roy. Bilo mu je petnaest godina, njoj osam. Šetali su prugom. Zajedno su otišli, a Roy se vratio sam. Njegove grube pamučne hlače bile su krvave, njegove ruke također. Od krvi njegove sestre.“

Rogoff kimne. „Sve je to u dosjeu. Našli su krv i na tračnicama.“

„Troje djece je već bilo nestalo. Jessie Helander bila je četvrta. Većina ljudi smatrala je Roya malo čudnim. Bio je osamljen, škrt na riječima, često je znao markirati i otrčati do nekog tajnog skrovišta koje je imao u šumi. Volio se igrati s mlađim klincima umjesto s dječacima svojih godina. Izopačenik iz loše obitelji, zlostavljač djece koji je stvarno silovao i ubio vlastitu sestru, tako su govorili. Testirali su ga na sve moguće načine, odlučili da je duboko poremećen i poslali ga u neku dječju rupetinu. Ipak je, nakon svega, bio maloljetan. Slučaj – zaključen, a grad je lakše disao.“

„Ako nemate ništa više od toga, mrtvozornički zapisnik ostaje u mom džepu“, reče Rogoff.

„Roy je rekao da nije to učinio. Puno je plakao i vrištao, njegova priča bila je nerazumljiva, no ostao joj je vjeran. Rekao je da je hodao oko tri metra iza svoje sestre, balansirajući na tračnicama i osluškujući dolazi li vlak, kad je čudovište izašlo iz kanalizacije i napalo je.“

„Čudovište“, reče Rogoff.

„Neka vrsta velikog, čupavog psa, tako je Roy rekao. Opisivao je vuka. Svi su znali.“

„Ovdje nije bilo vukova više od sto godina.“

„Opisao je kako je Jessie vrištala kad ju je ta stvar počela trgati. Rekao je da joj je zgrabio nogu i pokušao ju izvući iz čeljusti stvora, što objašnjava zašto je imao sestrinu krv na sebi. Vuk se okrenuo, pogledao ga i zarežao. Imao je crvene oči, goruće crvene oči, rekao je Roy, i bio je jako uplašen pa ju je pustio. Do tad je Jessie bila već gotovo sigurno mrtva. Stvor je još jednom zarežao i otrčao, noseći tijelo u čeljustima.“ Randi zastane i otpije malo kave. „To je njegova priča. Pričao ju je iznova i iznova, svojoj majci, policiji, psiholozima, sucu, svakome. Nitko mu nikad nije vjerovao.“

„Čak ni Vi?“

„Čak ni ja. Svi smo šaputali o Royu u školi, o tome što je učinio svojoj sestri i ostaloj djeci. Nismo to baš mogli zamisliti, no znali smo da je moralo biti strašno. Jedino što moj otac nikad nije progutao tu priču.“

„Zašto?“

Slegnula je ramenima. „Instinkt, možda. Uvijek je govorio kako murjak mora vjerovati svojim instinktima. Bio je to njegov slučaj, proveo je više vremena s Royem od bilo kog drugog. Nešto u načinu na koji je dječak ispričao svoju priču utjecalo je na njega. No ništa se nije moglo dokazati. Previše dokaza bilo je protiv njega. Tako je Roy završio

iza rešetaka. „Gledala ga je u oči dok mu je govorila. „Mjesec dana kasnije, Eileen Stanski je nestala. Bilo joj je šest godina.“

Rogoff je zastao s punom vilicom pire-krumpira i pomno ju proučavao.

„Nezgodno“, reče.

„Tata je htio da se Roy oslobodi, no nitko ga nije podržao. Službeni stav bio je da mala Stanskica nije povezana s ostalima. Roy ih je sudio četvoro, a neki drugi zlostavljač djece je sudio petu.“

„To je moguće.“

„To su sranja“, reče Randi. „Tata je to znao, a to je i rekao. Time nije pridobio prijatelje na Odjelu, no nije ga bilo briga. Može biti da je bio vrlo tvrdoglav. Jeste li pročitali dosje o njegovoj smrti?“

Rogoff kimne. Izgledao je kao da mu je neudobno.

„Mojeg je oca rastrgala životinja. Pas, rekao je mrtvozornik. Ako želite vjerovati u to, slobodno, samo dajte.“ Ovo je bio teški dio. Godinama je čeprkala po njemu kao po staroj krasti, zatim ga je pokušala zaboraviti, no nikad joj ništa nije olakšalo stvar. „Dobio je poziv usred noći, nešto kao trag o nestaloj djeci. Prije nego što je otišao, nazvao je Joea Urquharta i zatražio da ga slijedi kao pojačanje.“

„Šefa Urquharta?“

Randi kimne. „Tada još nije bio šef. Joe mu je bio partner još dok je nosio uniformu. Rekao je da mu je moj tata kazao kako ima vruć trag, no nikakve detalje, čak ni ime onoga koji ga je nazvao.“

„Možda mu nije znao ime.“

„Znao je. Moj otac nije bio tip čovjeka koji bi sam usred noći izašao zbog anonimne dojave. Odvezao se do obora za stoku, sam. Tamo ga je čekalo. Što god to bilo, dobilo je šest metaka u sebe i nastavilo napadati. Istrgnulo mu je grkljan i nakon što je izdahnuo, pojelo ga je. Ono što je od njega ostalo kad je Urquhart stigao... Joe je posvjedočio da kad je prvi put vidio njegovo tijelo, nije čak bio siguran ni da je ljudsko.“

Ispričala je priču mirnim, staloženim glasom, no u trbuhu joj se uzburkalo. Kad je završila, Rogoff je zurio u nju. Odložio je vilicu i odgurnuo tanjur. „Odjednom više nisam gladan.“

Randi se neveselo nasmije. „Obožavam našu mjesnu štampu. Prije par godina dogodio se slučaj gdje je banda otela ženu i držala ju dva tjedna. Udarali su je, mučili, sodomizirali, silovali stotinu puta. Kad se priča doznala, u novinama je pisalo, citiram – napadnuta – kraj citata. Pisalo je i da je tijelo mog oca unakaženo. Isto je pisalo i za Joan Sorenson. Meni je rečeno da joj je tijelo netaknuto.“ Nagnula se prema njemu i duboko se zagledala u njegove tamnosmeđe oči. „To je laž.“

„Jest“, prizna on. Uzeo je list papira iz džepa na prsima, razmotao ga i dodao joj ga.

„No nije onako kako vi mislite.“

Randi mu istrgne papir iz ruke i preleti stranicu pogledom. Riječi su se zamutile, kao da ih nije mogla registrirati. Ništa se nije slagalo onako kako bi trebalo.

Uzrok smrti: iskrvarenje.

Negdje daleko, Rogoff je govorio. „To je šticiena zgrada, njezin stan je na četrnaestom katu. Nema balkona, nema požarnih stepenica, a portir nije ništa vidio. Vrata su bila zaključana. Bila je to jeftina brava s oprugom, lako ju je obiti, no nije bilo znakova nasilnog ulaska.“

Sredstvo kojim je počinjen zločin je oštrica duga najmanje trideset centimetara, izuzetno oštra, tanka i savitljiva, možda kirurški instrument.

„Odjeća joj je bila svuda po stanu, potpuno rastrgana u dronjke. S obzirom na njezino stanje, ne biste mislili da bi se mogla tako boriti, no izgleda da doista jest. Naravno, nitko od susjeda nije ništa čuo. Ubojica ju je lancima vezao za krevet, голу, te počeo raditi. Radio je brzo, znao je što radi, no svejedno joj je dugo trebalo da umre. Krv je natopila krevet, plahtu, madrac, čak i okvir s oprugama.“

Randi ponovno podigne pogled prema njemu, a mrtvozornički izvještaj sklizne joj iz prstiju na tvrdi, plastični stol. Rogoff posegne i primi je za ruku.

„Joan Sorenson nije proždrla životinja, gđice Wade. Ogulili su joj kožu, živoj, i ostavili je da iskrvari. A dio koji nedostaje – njezina je koža.“

## XI

BILO je četvrt do ponoći kad je Willie stigao kući. Parkirao je Cadillac kraj mola. Novčanik Eda Juddikera ležao je na sjedištu kraj njega. Willie ga otvori, izvadi novce i prebroji ih. Sedamdeset i devet dolara. Nije mnogo, no nije ni loše za početak. Polovicu će dati Betsy, a ostatak će odbiti od Edovog duga. Willie spremi novce u džep i zaključa prazan novčanik u pretinac za rukavice. Edu bi mogla zatrebati vozačka dozvola. Odnijet će je do Squeakyja preko vikenda, kad Ed bude tamo, pa popričati s njim o rasporedu plaćanja.

Willie zaključa auto i odvuče se umorno do svojih ulaznih vrata, preko šljunka glatkog od kiše. Nebo iznad rijeke bilo je tamno i bez zvijezda. Mjesec je već izašao, znao je, skriven je negdje iza onih crnih pamučnih oblaka. Pipao je po džepu, tražeći ključeve zakopane ispod inhalatora, kutije s tabletama, šest pari škarica, maramica i ostalih bezvrijednih stvari od kojih mu je džep kaputa bio tako obješen. Nakon duge minute, pokušao je sa džepom od hlača, našao ključeve i počeo otključavati svoje brave. Stavio je prvi ključ u svoju bravu s dvostrukim zasunom.

Vrata se otvore polako, tiho.

Blijedožuto svjetlo ulične svjetiljke probijalo se kroz visoke, prašnjave prozore pivovare, stvarajući na podu uzorke blijedih kvadrata i vijugavih linija. Ogromni hrđavi strojevi čučali su u polumraku poput golemih mračnih zvijeri. Willie je stajao u hodniku s ključevima u ruci, a srce mu je lupalo poput parnog čekića. Vratio je ključeve u džep, pronašao inhalator, udahnuo iz njega. Siktaj inhalatora činio se bestidno glasnim u dubokoj tišini.

Razmišljao je o Joanie, o tome što joj se dogodilo.

Mogao bih potrčati, pomisli. Cadillac je bio samo koji metar iza njega, samo par koraka, što god ga je ovdje čekalo ne može biti dovoljno brzo da ga zgrabi prije nego što stigne do auta. Da, pali, vozi cijelu noć. Imao je dovoljno goriva da stigne do Chicaga, ne bi ga tamo slijedilo. Willie napravi korak unatrag, zatim zastane i nervozno se zahihće. Najednom je pred sobom vidio sliku samoga sebe kako sjedi za volanom svog žutozelenog kromiranog broda, kako pokušava upaliti motor, turira, turira dok ga ne

„presauga“, dok se nešto mračno i strašno pomalja iz pivovare i hita prema njemu preko kaldrme. To je bilo blesavo, samo u lošim filmovima strave i užasa se auto nije mogao upaliti, nije li tako? Nije li tako?

Možda je samo zaboravio zaključati kad je jutros otišao na posao. Mnogo mu je toga bilo na pameti, cijeli radni dan pred njim i cijela noć puna noćnih mora iza njega, možda je samo zatvorio jebena vrata iza sebe i zaboravio zaključati svoje brave.

Nikad nije zaboravio zaključati svoje brave. No možda i jest – samo ovaj put.

Willie razmisli o preobrazbi. Tad se sjeti Joanie i napusti tu misao. Stao je na jednu nogu, skinuo cipelu. Zatim drugu. Voda mu je promočila čarape. Krenuo je naprijed, duboko udahnuo, sklanjajući se u zatamnjenom pivovaru koliko je tiho mogao, zatvarajući vrata za sobom. Ništa se nije pomaknulo. Willie posegne u džep, izvuče gospodina

Škaricu. Nije bilo baš nešto, no bilo je bolje od golih ruku. Privijajući se uz guste sjene na zidu, prošao je kroz prostoriju i počeo se u čarapama šuljati uz stepenice.

Ulična svjetlost sjala je kroz prozor na kraju predsoblja. Willie je zastao na stepeništu kad mu je glava došla u istu razinu s podom drugoga kata. Mogao je vidjeti duž cijelog hodnika. Sva uredska vrata bila su zatvorena. Nigdje nije bilo svjetla koje bi prolazilo ispod ili kroz mutno staklo prozora na vratima. Što god ga je čekalo, čekalo je u tami.

Osjetio je kako mu se pluća ponovo stišću. Za par trenutaka opet će trebati svoj inhalator. Odjednom je samo želio završiti s tim. Popeo se uz zadnje stepenice i prešao hodnik u dva duga

koraka, naglo otvorio vrata svoje dnevne sobe i tresnuo prekidač za svjetlo.

Randi Wade sjedila je na njegovoj velikoj fotelji nalik na vreću punjenu zrnima. Pogledala ga je žmirkajući kad je upalio svjetlo. „Prepao si me“, reče ona.

„Ja tebe!“ Willie prođe kroz sobu i sruši se u naslonjač. Škarice su mu pale iz znojnog dlana i odbile se o tvrdi drveni pod. „Isuse Kriste, skoro sam zbog tebe izgubio kontrolu nad osobnom higijenom. Što radiš ovdje? Jesam li zaboravio zaključati vrata?“

Randi se nasmiješi. „Zaključao si vrata i zaključao si vrata, a onda si još malo zaključao vrata. Ti si prvak svijeta u zaključavanju vrata, Flambeaux. Trebalo mi je dvadeset minuta da uđem.“

Willie je masirao svoje pulsirajuće sljepoočice. „Da, pa čuj, kad uzmemo u obzir sve žene koje žude za ovim tijelom, moram se malo zaštititi, zar ne?“ Primijetio je da su mu čarape mokre, skinuo je jednu, namrgodio se. „Gle ovo“, reče. „Cipele su mi vani na ulici, kisnu, stopala mi se namaču. Ako dobijem upalu pluća, ti ćeš mi platiti liječnike, Wadeova. Mogla si pričekati.“

„Padala je kiša“, podsjeti ga ona. „Ne želiš da čekam na kiši, Willie. To bi me raspizdilo, a već sam i sad loše volje.“

Nešto u njezinom glasu natjeralo je Willieja da si prestane masirati nožne prste i pogleda ju. Kiša joj je zalijepila slobodne pramenove svijetlosmeđe kose za čelo, a pogled joj je bio tmuran. „Grozno izgledaš“, prizna joj on.

„Pokušala sam se srediti, no nema ogledala u ženskom zahodu.“

„Razbilo se. Imaš jedno u muškom.“

„Nisam ja taj tip cure“, reče Randi. Glas joj je bio čvrst i monoton. „Willie, tvoju prijateljicu Joanie nije ubila životinja. Ona je bila oguljena. Ubojica joj je oderao kožu.“

„Znam“, reče Willie bez razmišljanja.

Oči joj se suze. Bile su sivo-zelene, velike i lijepe, no sad su izgledale hladno poput kamenih pikula. „Ti znaš?“ ponovi ona poput jeke. Glas joj naglo postane tiši, skoro poput šapata i Willie je znao da je u nevolji. „Prodaš mi neko sranje od priče, pošalješ me da trčim po cijelom gradu, a ti cijelo vrijeme znaš? Znaš li i što se dogodilo s mojim ocem, ha? Je li to bio samo lukav način da privučеш moju pažnju?“

Willie je blenuo u nju. Druga mu je čarapa bila u ruci. Pustio ju je da padne na zemlju. „Hej, Randi, daj olabavi malo, okej? Uopće nije bilo tako. Saznao sam prije par sati, časna riječ. Kako bih mogao znati? Nije me bilo tamo, nije pisalo u novinama.“ Osjećao se zbunjeno i krivo. „Koga vraga bih ja trebao znati o tvom ocu? Nemam blage veze što se s njim dogodilo. Cijelo vrijeme dok si radila za mene, spomenula si svoju obitelj možda dvaput.“

Njezin pogled pretraživao je Williejevo lice, tražeći znakove obmane. Willie se trudio pružiti joj svoj najtopliji, najpouzdaniji osmijeh. Randi se namrgodi. „Prestani s tim“, reče ona iscrpljeno. „Izgledaš kao prodavač rabljenih automobila. U redu, nisi znao ništa o mom ocu. Oprosti. Trenutno sam malo histerična, pa sam mislila...“ Zastala je i zamislila se. „Tko ti je rekao za Sorensonovu?“

Willie je oklijevao. „Ne mogu ti reći. Volio bih da mogu, ozbiljno. Ne mogu. I onako mi ne bi vjerovala.“ Randi je izgledala vrlo nezadovoljno. Willie je i dalje govorio. „Jesi li saznala da li sam i ja osumnjičen? Policija me nije zvala.“

„Vjerojatno su te zvali cijeli dan. Do sad su već možda izdali i potjernicu za tobom. Ako ne namjeravaš nabaviti telefonsku sekretaricu, trebao bi tu i tamo doći kući.“ Namrštila se. „Razgovarala sam s Rogoffom iz Odjela za umorstva.“ Williejevo srce zastane, no ona primijeti izraz na njegovom licu i podigne ruku. „Ne, tvoje ime nismo spomenuli. Ni on, niti ja. Vjerojatno će zvati svakoga tko ju je poznavao, no to je samo rutinsko ispitivanje. Ne vjerujem da će te izdvajati.“

„Fino“, reče Willie. „Ovako, gledaj, dužnik sam ti, no nema razloga da nastavljaš s ovime. Znam da nije dovoljno ni za stanarinu, pa -“

„Pa što?“ Randi ga je sumnjičavo gledala. „Pokušavaš li me se sad riješiti? Nakon što si me, kao prvo, upleo u to?“ Namrštila se. „Tajiš li mi nešto?“

„Mislim da je potpuno obratno“, reče Willie bezbrižno. Možda se mogao šalom izvući iz ovoga. „Ti si ta koja se sva uznemiri kad god ti želim pomoći u kupovini donjeg rublja.“

„Ne seri“, oštro odvrati Randi. Nije se nimalo zabavljala, Willie primijeti. „Govorimo o mučenju i umorstvu djevojke koja ti je navodno bila prijateljica. Ili si to nekako smetnuo s uma?“

„Nisam“, reče on, posramljen. Willieju je bilo vrlo neugodno. Ustao je, prešao sobu, uključio štednjak. „Ej, čuješ, hoćeš šalicu čaja? Imam Earl Grey, Red Zinger, Morning Thunder -“

„Policija misli da imaju glavnog sumnjivca“, reče Randi. Willie se okrene i pogleda je. „Koga?“

„Roya Helandera“, reče Randi.

„Au, čovječe“, reče Willie. Kad se prvi put pojavila priča o Helanderu, Willie je služio vojsku kao razvodnik u Hamburgu, no bio je pretplaćen na Courier kako bi bio upoznat s novostima u starom rodnom gradu, a od naslova u novinama mu je pozlilo.

„Jesi li sigurna?“

„Nisam“, reče ona. „Sad samo privode osumnjičene. Roy je prošli put ispao krasno žrtveno janje, zašto ga opet ne iskoristiti? No, prvo ga moraju naći. Nitko nije siguran je li on još uvijek u ovoj državi, a da ne pričamo o gradu.“

Willie se okrenuo od nje, pozabavio se štednjakom i čajnikom. Najednom je shvatio da mu je vrlo teško pogledati Randi u oči. „Ti misliš da Helander nije šćepao svu onu djecu.“

„Uključujući i svoju vlastitu sestru? Nema šanse. Jessie je bila zadnja osoba na svijetu koju bi ikad ozlijedio, ona ga je stvarno voljela. Da ne spominjemo da su ga spremili iza rešetaka, na sigurno, kad je nestalo peto dijete. Poznavala sam Roya Helandera. Imao je pokvarene zube i nije se baš često kupao, no to ga ne čini zlostavljačem djece. Visio je s mlađim klincima jer su ga stariji ismijavali. Mislim da nije

imao prijatelja. Imao je nešto kao tajno skrovište u šumi, gdje bi odlazio kad bi stvari postale pregrube, on -“

Naglo zastane, a Willie se okrene prema njoj s vrećicom čaja koja mu je visjela između prstiju. „Misliš li što i ja?“

Čajnik zavrišti.

## XII

RANDI se prevrtala i okretala više od sat vremena nakon što je došla kući, no nikako nije mogla utonuti u san. Svaki put kad bi zatvorila oči vidjela je lice svoga oca ili zamišljala jadnu Joan Sorenson, zavezanu za krevet dok joj se ubojica približavao s nožem u ruci. Stalno se vraćala Royu Helanderu, Royu Helanderu i njegovom tajnom utočištu. U njezinim mislima Roy je još uvijek bio nespretni adolescent kojeg se sjećala, plave, ravne, neoprane kose, uplašen i zbunjen dok ga tjeraju da uvijek iznova priča svoju priču. Pitala se što se dogodilo s tim njegovim tajnim mjestom tijekom svih onih godina kad su ga zaključavali i kljukali lijekovima u državnoj bolnici za duševne bolesti i razmišljala nije li možda nekad sanjao o tom mjestu dok je ležao u svojoj ćeliji. Mislila je da možda i jest. Ako se Roy Helander doista vratio kući, Randi shvati da točno zna gdje se sakrio.

Međutim, znanje o tom mjestu i nalaženje istoga bile su dvije različite stvari. Ona i Willie pokušali su diskutirati o točnoj lokaciji, no bez uspjeha. Randi se pokušavala prisjetiti, no bilo je to tako davno, tek šaputanje u školskom dvorištu. Tajno mjesto u šumi, rekao je, mjesto gdje nitko nikada nije dolazio i koje je bilo njegovo i samo njegovo, skriveno i ispunjeno magijom. Moglo je to biti bilo što, pećina kraj rijeke, kućica na stablu, čak i nešto tako jednostavno poput kartonske nadstrešnice. No gdje je ta šuma? Izvan grada bila su predgrađa, industrijski parkovi i farme, a najbliža šuma u državi bila je udaljena šezdesetak kilometara sjeverno od ceste uz rijeku. Da je to tajno mjesto bilo u jednom od gradskih parkova, netko bi na njega vjerojatno već odavno nabasao. Bez daljnjih tragova, Randi nije imala ni najmanje šanse da ga nađe. No mozak joj se konstantno mučio s tim problemom, kao da je ostavila pit bulla s malim djetetom.

Kad je njezina digitalna budilica napokon pokazala 2:13, Randi sasvim odustane od spavanja. Ustala je iz kreveta, upalila svjetlo i vratila se u kuhinju. Stanje u njezinom hladnjaku bilo je jadno, no našla je par boca Pabsta. Možda će je pivo uspavati. Otvorila je bocu i odnijela je u krevet.

Namještaj u njezinoj spavaćoj sobi bio je skupljen zbrda-zdola. Tepih je bio ostavština, žuta komoda bila je dosadna, ali još upotrebljiva, a bračni krevet s četiri stupa bio je kopija. Posjedovala je, međutim, i nekoliko izvornih antikviteta – masivni ormar od hrastovine, visoko samostojeće ogledalo u bogato ukrašenom drvenom okviru i škrinju od cedrovine u podnožju kreveta. Njena majka smatrala ju je sandukom za mladin miraz. Jesu li djevojčice još uvijek imale takve škrinje? Smatrala je da nisu, barem ne u ovom kraju. Možda su negdje još uvijek postojala mjesta gdje nada nije bila tako užasno nerealan pojam, no ovaj grad nije bio takav.

Randi je sjela na pod, stavila pivo na tepih i otvorila škrinju.

U takvim se škrinjama čuvala vaša budućnost, sve one male stvari koje su bile dio snova koje su vas učili sanjati dok ste bili dijete. Ona je prestala bih dijete s dvanaest godina, od one noći kad ju je majka probudila onim strašnim, neljudskim zvukom. Sad joj je škrinja bila puna uspomena.

Izvadila ih je, jednu po jednu. Godišnjaci iz srednje škole i fakulteta, svežnjevi ljubavnih pisama od bivših mladića, čak i od onog kretena za kojeg se bila udala, njezin

školski i vjenčani prsten, njezine diplome, nagrade iz utrka i ženskog softballa, uramljena fotografija nje i njezinog pratioca na naturalnoj večeri.

Duboko, duboko na dnu, zakopan ispod svih onih slojeva njezinog života, bio je policijski .38 revolver. Revolver njezinog oca, revolver kojeg je ispraznio te noći kad je poginuo. Randi ga je izvadila i pažljivo stavila na stranu. Pod njim je stajao album, stari album plavih platnenih korica pričvršćenih trima prstenima. Otvorila ga je na krilu.

Požutjela priča iz Couriera o smrti njezinog oca bila je zalijepljena selotejpom na prvi list

papira, a Randi je dugo zurila u tu poznatu fotografiju prije nego što je okrenula stranicu. Bili su tu i drugi isječci: priče o nestaloj djeci koje je potajno istrkala iz starih brojeva Couriera u javnoj knjižnici, članci iz raznih časopisa koji su govorili o napadima životinja, serijskim ubojicama i čudovištima, svi zbijeni između načrčanih stranica koje je bila ispunjavala svojim pedantnim rukopisom dvanaestogodišnjakinje. Kako je okretala stranice, rukopis je postajao sve širim i neurednijim; ispunjavala je taj album godinama, dok nije otišla na fakultet i pokušala zaboraviti. Mislila je da je prilično dobro uspjela u tome, no sad, dok je okretala stranice, znala je da je to laž. Takve stvari čovjek nikada ne zaboravi. Bilo je dovoljno samo baciti pogled na naslove u novinama i sve joj se vratilo u naletu mučnine.

Eileen Stanski, Jessie Heiander, Diane Jones, Gregory Corio, Erwin Weiss. Nitko od njih nije nikad nađen, čak niti jedna jedina kost ili kakav dio odjeće. Policija je rekla da je smrt njezinog oca bila slučajna, nepovezana sa slučajem na kojem je radio. Svi su to prihvatili, šef policije, gradonačelnik, novine, čak i njezina majka, koja je samo željela da sve to ostave iza sebe i nastave sa svojim životima. Barry Schumacher i Joe Urquhart bili su zadnji koji bi povjerovali u tu priču, no na kraju su i oni popustili i ostala je samo Randi. Samo spominjanje te teme toliko bi uzrujalo njezinu majku da je napokon prestala govoriti o tome, no nikad nije zaboravila. Samo je potihom pitala svoja pitanja, čuvala svoj album i skrivala ga svake noći na dnu svoje škrinje.

Zbog svih tih divota koje je u sebi čuvao.

Zadnjih dvadesetak neiskorištenih stranica na kraju albuma bilo je još uvijek prazno, a plave linije na papiru izbljedile su od starosti. Kako je okretala stranice, osjećala je kako su krute. Kad je došla do posljednje stranice, oklijevala je. Možda neće biti tamo, mislila je. Možda joj se samo učinilo. Ionako nije imalo smisla. On je znao sve o njezinom ocu, no pregledavali su im poštu, zar ne? Nikad mu ne bi dopustili da pošalje tako nešto.

Randi okrene zadnju stranicu. Bilo je tamo, kao što je znala da će biti.

Bila je brucešica na fakultetu kad je stiglo. Sve je bila ostavila iza sebe. Otac joj je bio mrtav već sedam godina, a u album nije pogledala već zadnje tri. Bila je zaokupljena svojim predavanjima, svojim sestrinstvom, svojim momcima, nekad je znala ružno sanjati, no u većini slučajeva sve je bilo u redu, odrasla je, uozbiljila se. Kad bi pomislila na sve ono, mislila bi da su možda odrasli cijelo vrijeme bili u pravu, bila je to samo neka životinja.

... neka životinja...

Zatim je jednog dana došlo pismo. Otvorila ga je na putu do predavanja, pročitala ga s društvom koje je čavrljalo kraj nje, nasmijala se, našalila se i negdje ga spremila, sva tako jako odrasla. No te noći, kad joj je cimerica zaspala, izvadila ga je i upalila svjetiljku da ga ponovo pročita i smučilo joj se. Namjeravala ga je baciti, sjetila se. Bilo je to samo smeće, perverznan proizvod bolesnog uma.

Umjesto toga, stavila ga je u album.

Selotejp je postao žut i krhak, no koverta je još uvijek bila bijela, s imenom bolnice uredno otisnutim u lijevom gornjem kutu. Netko ju je vjerojatno prošvercao za njega. Samo pismo bilo je nažrvljano velikim tiskanim slovima na listu jeftinog papira za pisači stroj. Nije bilo potpisano, no znala je od koga je.

Randi izvadi pismo iz koverta. Na trenutak se skanjivala, ali ipak ga otvori.

**BIO JE TO VUKODLAK**

Gledala ga je i gledala i gledala i najednom se više nije osjećala tako odraslom. Kad je zazvonio telefon, gotovo je skočila pola metra u vis.

Srce joj je tuklo u grudima. Savila je pismo i zagledala se u telefon, s neobičnim osjećajem krivnje, kao da je uhvaćena dok radi nešto sramotno. Bilo je 2:53 ujutro. Tko bi, do vraga, sad zvao? Ako je to Roy Helander, pomisli da bi baš mogla vrištati. Pustila je telefon da



zvoni.

Nakon što je telefon četvrti put zazvonio, oglasila se sekretarica. „Dobili ste AAA- Wade istrage, ovdje Randi Wade. Trenutno nisam dostupna, no ostavite poruku nakon zvučnog signala i javit ću vam se.“

Signal se oglasi. „Mmmm... halo“, reče dubok muški glas koji definitivno nije pripadao Royu Helanderu.

Randi ostavi album i zgrabi slušalicu. „Rogoffe? Jeste li to Vi?“

„Aha“, reče. „Oprostite ako sam Vas probudio. Slušajte, ovo nije baš prema pravilniku i nemam baš neku ispriku zašto Vas zovem, ali mislim da biste morali nešto znati.“

Randi osjeti kao da joj hladni srsi prolaze kralješnicom. „Što?“

„Još jedno umorstvo“, reče on.

### XIII

WILLIE se probudio obliven hladnim znojem.

Što je to bilo?

Šum, pomisli. Negdje u predsoblju.

Ili možda samo san? Willie se uspravi u krevetu i pokuša se sabrati. Noć je bila puna zvukova. Mogao je to biti tegljač na rijeci, auto koji mu je prošao pod prozorom, bilo što. Još se uvijek osjećao posramljeno što je dopustio strahu da ga savlada kad je otkrio da su mu vrata otvorena. Imao je sreće što nije izbio Randi onim škarama. Nije mogao dozvoliti da ga mašta živog pojede. Vratio se pod pokrivač, okrenuo se na trbuh i sklopio oči.

U predsoblju se vrata otvore i zatvore.

Oči mu se širom otvore. Ležao je vrlo mirno i osluškivao. Zaključao je sve brave, reče sam sebi, otpratio je Randi do vrata i zaključao sve svoje brave, bravu s oprugom, sigurnosni lanac, dvostruke zasune, čak je spustio i policijsku prečku. Nitko nije mogao ući dok je ta prečka bila na svom mjestu, mogla se podići samo iznutra, a vrata su bila od čvrstog čelika. A stražnja su vrata mogla biti i zavarena, koliko su bila zahrđala i nepomična. Da su razbili prozor, čuo bi lom, nema šanse, nema šanse. Samo je sanjao.

Kvaka na vratima njegove spavaće sobe polako se okrenula i škljocnula. Čuo se malen, metalan zveket kad je netko gurnuo vrata. Brava je izdržala. Drugi pokušaj bio je nešto jači, a zvuk glasniji.

Do tada je Willie već bio van kreveta. Noć je bila hladna, njegove gaće i potkošulja pružale su malo zaštite od studeni, no Willieju su druge stvari bile na pameti. Mogao je vidjeti ključ kako viri iz ključanice. Starinski ključ za stogodišnju bravu. Ključanice na uredskim vratima bile su dovoljno velike da se kroz njih može viriti. Willie je ostavljao ključeve u bravama, tek toliko da zadrži propuh, no nikad ih nije okretao... osim noćas. Noćas je iz nekog razloga okrenuo taj ključ prije odlaska u krevet i nekako se osjećao sigurnijim kad je čuo škljocaj pera cilindra u bravi. A sad je samo to stajalo između njega i onoga što god ga je vani čekalo.

Povukao se prema prozoru, bacio pogled prema kaldrmi iza pivovare. Pod njim su se pružale sjene, guste i crne. Činilo mu se da se sjeća velikog zelenog metalnog kontejnera, točno ispod prozora, no bilo je premračno da ga razazna.

Nešto zalupa na vrata. Soba se zatrese.

Willie nije mogao disati. Inhalator mu je ostao na komodi na drugom kraju sobe, kraj vrata. Bio je uhvaćen u divovsku šaku koja je istiskivala sav dah iz njega. Grabio je zrak.

Izvana, ta stvar ponovo udari vrata. Iverje počne letjeti. Čvrsto drvo, sto godina staro, rascijepilo se poput jednih od onih usranih, jeftinih, šupljih, modernih vrata.

Willie osjeti vrtoglavicu. Ta će stvar potpuno popizditi, pomisli on vrtoglavo, kad napokon stigne ovdje i otkrije da sam umro od astme. Willie skine potkošulju preko glave, baci je na pod i zakvači palac za elastiku u gaćama.

Vrata se zatresu i razmrskaju te ispadnu iz šarki. Sljedeći udarac ih prepolovi. Glava mu je lelujala zbog gubitka kisika. Zaboravio je na svoje gaće i predao se mijeni.

I kosti i meso i mišići kriknuli su u agoniji preobrazbe, ali kisik mu navali u pluća, sladak i leden, i on ponovo prodiše. Zadrhti od olakšanja, zabaci glavu i pusti glas. Bio je to zvuk od kojeg se ledila krv u žilama, no tamni lik koji se probijao kroz iverje nije oklijevao, a nije ni Willie. Skvrči noge ispod sebe i skoči. Kako se bacio kroz prozor, staklo se rasprsnulo svuda oko njega, a krhotine odlete van, u tamu. Willie promaši kontejner, dočeka se na sve četiri, izgubi oslonac i odskliže se po kaldrmi.

Kad je digao pogled, iznad sebe je ugledao prikazu kako stoji na prozoru. Ruke joj se

pomaknu, a Willie opazi grozni odsjaj srebra – i to je bilo dovoljno. Willie je ponovo bio na nogama i trčao niz ulicu brže nego ikad prije.

## XIV

IZAŠLA je iz taksija par kuća dalje. Policijske barikade podigle su se oko kuće, te ponosne stare viktorijanske palače kojoj je doista trebalo par slojeva svježije boje. Znatiželjni susjedi u teškim kaputima nabačenih preko pidžama poredali su se oko Grandviewa, šapućući jedan drugome i promatrajući kuću. Odsjaj policijskih rotacijskih svjetala na njihovim je licima otkrivao morbidnu znatiželju.

Randi brzim koracima prođe pokraj njih. Nepoznati policajac zaustavi je na policijskoj barikadi. „Ja sam Randi Wade“, reče mu ona. „Rogoff me zamolio da dođem.“

„A“, reče policajac i pokaže prema kući. „Unutra je, razgovara sa sestrom.“

Randi ga pronade u dnevnoj sobi. Rogoff je primijeti, kimne, odmahne joj rukom i vrati se ispitivanju. Ostali su je murjaci znatiželjno promatrali, no nitko nije ništa rekao. Sestra je bila mladolika četrdesetogodišnjakinja, vitka i tamnokosa, blijede kože i crne kose koja joj je poput divlje grive padala do pola leđa. Sjedila je na rubu kauča u bijelom svilenom negližeu koji je malo toga ostavljao mašti. Izgledala je jednako nezainteresirana za ledeni zrak koji je dolazio kroz otvorena vrata kao i za čeznutljive poglede policajaca.

Jedan od murjaka uzimao je otiske prstiju s ulaštenog crnog koncertnog klavira u kutu sobe. Kad je završio, Randi došće do njega. Poklopac klavira bio je pun uramljenih fotografija. Jedna je prikazivala ljetnu scenu negdje uz rijeku, dvije zgodne cure u usklađenim bikinijima, svaka s jedne strane naočitog mladića. Djevojke su bile poprskane vlagom, smijale su se fotografu, sa svojim dugim crnim kosama koja im je, mokra, visjela preko širokih osmijeha. Čovjek, ili mladić, ili što god je bio, nosio je kupaće gaćice, no moglo se vidjeti da je potpuno suh. Bio je mršav i izgledao je ispijeno, a njegove plave oči gledale su u objektiv neobičnom, uznemirujućom odsutnošću. Djevojke su mogle biti mlade osamnaestogodišnjakinje ili starije dvadesetogodišnjakinje. Jedna od njih bila je žena koju je Rogoff ispitivao, no Randi nije mogla prepoznati koja. Blizanke. Preletjela je pogledom i druge fotografije, pomalo u strahu da će vidjeti Williejevu sliku. Većinu lica nije prepoznala, no još ih je pregledavala kad joj se Rogoff prikrao s leđa.

„Mrtvozornica je gore uz tijelo“, reče on. „Možete doći vidjeti ako imate želudac za to.“

Randi se okrene od klavira i kimne. „Jeste li što saznali od sestre?“

„Imala je noćnu moru“, reče on. Počeo se uspinjati uskim stubištem, a Randi ga je slijedila. „Ispričala nam je da kad bi god ružno sanjala, samo bi prešla hodnik i uvukla se u Zoein krevet. Tako je činila otkad se sjeća.“ Stigli su do prvog kata. Rogoff primi staklenu kvaku, a onda zastane. „Ono što je pronašla kad je ovaj put prešla hodnik, davat će joj noćne more godinama.“

Otvorio je vrata. Randi uđe za njim.

Jedino svjetlo bila je lampica kraj kreveta, no policijski fotograf se svejedno kretao po sobi, fotografirajući crvenu izvijenu stvar na krevetu. Od svjetlosti njegove bljeskalice sjene su skakale i izvijale se, a Randin se želudac izvijao zajedno s njima. Miris krvi prožimao je sve. Sjetila se davnih ljeta i vrućih srpanjskih dana, kad bi vjetar puhao s juga, a miris iz klaonice se spustio na grad. No ovo je bilo tisuću puta gore.

Fotograf se micao, bljeskao, micao, bljeskao. Svijet se promijeni iz sivog u crveno, zatim opet u sivo. Mrtvozornica se nagnula nad tijelom, pokreti su joj izgledali trzavi i nestvarni od uzastopnog bljeskanja velike bljeskalice. Bijelo se svjetlo odbijalo od stropa, te Randi digne pogled i ugleda ogledala. Usta mrtve žene bila su razjapljena, okrugla i široka u tihom urliku. Uz kožu joj je odrezao i usne, a unutrašnjost njezinih usta nije bila ništa crvenija od vanjštine. Lica

više nije imala, ništa nije ostalo osim blistavih vlažnih mišićnih vlakana, a tu i tamo nazirao se i blijedi odsjaj kostiju, no oči joj je ostavio. Velike tamne oči, lijepe oči, čulne, kao oči njene sestre u prizemlju. Bile su širom otvorene i užasnuto su zurile u ogledalo na stropu. Mogla je vidjeti svaki detalj onoga što joj se radilo. Što li je mogla naći u očima svojeg odraza? Bol, stravu, očaj? Cijeli svoj život bila je blizanka. Možda je našla neku neobičnu utjehu u svom odrazu, čak i kad su joj odrezali lice, i meso, i ljudskost.

Bljeskalica je ponovo bljesnula a Randi primijeti odsjaj metala na zapešćima i gležnjevima. Zatvorila je oči na trenutak, umirila disanje i pomakla se do kreveta, gdje je Rogoff razgovarao s mrtvozornicom.

„Isti tip lanaca?“ upita on.

„Da. A vidi ovo.“ Mrtvozornica Cooney izvadi nezapaljenu cigaru iz usta i pokaže prstom.

Lanac je bio čvrsto zapetljan oko žrtvinog gležnja. Kad je bljeskalica ponovo opalila, Randi spazi i ostale krugove, tamne, crne linije na krvavom mesu i otkrivenim živcima. Boljelo ju je gledati to.

„Borila se“, primijeti Rogoff. „Lanac joj je ogulio meso.“

„Trenje te ostavlja u krvavim ranama“, odgovori mu Cooneyeva. „Od onoga što je njoj učinjeno, guljenje ne bi ni primijetio. Ovo je opekline, Rogoffe, opekline trećeg stupnja. Oba zapešća, oba gležnja, gdje god ju je metal dodirnuo. Sorensonova je imala iste takve ožiljke. Kao da je ubojica grijao lance dok se nisu usijali. Samo što je metal sad hladan. Hajde, dodirni ga.“

„Ne bih, hvala“, reče Rogoff. „Vjerujem ti na riječ.“

„Čekajte malo“, reče Randi.

Mrtvozornica ju je, izgleda, tek sad primijetila.

„Što ona radi ovdje?“ upita.

„Duga je to priča“, odgovori Rogoff. „Randi, ovo je službeni policijski posao, bolje da se ne mije-“

Randi ga nije slušala. „Joan Sorenson je imala iste ovakve opekline?“ upita ona Cooneyevu. „Na zapešćima i gležnjevima, gdje su joj lanci dodirivali kožu?“

„Točno“, reče Cooneyeva. „Pa što?“

„Što želiš reći?“ upita je Rogoff.

Ona ga pogleda. „Joan Sorenson bila je bogalj, nije osjećala ništa od struka naniže. Zašto bi joj itko stavio lance na gležnjeve?“

Rogoff je promotri, a zatim odmahne glavom. Pogleda Cooneyevu. Mrtvozornica slegne ramenima. „Aha. Tako. Zanimljivo, ali što to znači?“

Nije imala odgovor za njih. Skrenula je pogled na krevet, na oguljenu, izvijenu, unakaženu stvar koja je nekad bila zgodna žena.

Fotograf se pomakne kako bi fotografirao iz drugog kuta i pritisne gumb. Bljesne ponovo. Lanac se sjajio na svjetlu. Randi nježno prođe prstom po metalu. Nije osjećala nikakvu toplinu. Samo hladan, blijed dodir srebra.

## XV

NOC' je bila puna zvukova i mirisa.

Willie je trčao divlje, slijepo, kao siva sjena koja juri crnim ulicama glatkim od kiše, tjerajući sam sebe da trči brže i jače nego ikad prije, ne obraćajući pažnju na to kamo ide, bilo kamo, nikamo, svugdje, samo što dalje od stana i one prikaze koja ga je tamo čekala i držala u ruci onu sjajnu smrt. Jurio je prljavim uličicama ispod lučkih dizalica i skakao preko niskih žičanih ograda. Negdje se pojavio zid od cigle koji ga je skoro zaustavio, tri skoka, no ne uspije ga preskočiti, ali je zato četvrti put uspio prebaciti prednje šape preko vrha dok su mu zadnje šape udarale, grebale i pogurnule ga preko zida. Pao je na vlažnu travu, preokrenuo se u prašini i ponovo je bio na nogama, spreman za trk. Ulice su bile gotovo prazne, no dok je jurio preko jednog širokog bulevara, kamionet se stvorio niotkuda, u brzini, i obasjao ga svjetlima. Iznenadno blještavilo ga uplašilo; ukopao se nasred ulice i vidio šok i užas u vozačevim očima. Sirena zatrubi, kamionet počne kočiti, proklizi i prijeđe razdjelnu crtu pokretom nalik na kretanje ribljeg repa.

Do tada je Willie već nestao.

Sad se kretao stambenom četvrti, tihim ulicama u kojima su bile uredno poredane dvokatnice. Parkirani automobili zauzimali su uske prilaze, znakovi trgovaca nekretninama njihali su se na vjetru, no jedina svjetla bile su ulične lampe... i ponekad, kad bi se oblaci na sekundu razdvojili, blijedi mjesecev krug. Osjetio je miris pasa iz nekih dvorišta, tu i tamo čuo je divlje, bijesno lajanje i znao je da su i oni njega nanjušili. Ponekad je lajanje probudilo vlasnike i susjede, a onda bi se svjetla upalila u tihim kućama, dvorišna vrata bi se otvorila, no do tad bi Willie već bio nekoliko ulica dalje i trčao.

Napokon, kad su ga noge počele boljeti, u srcu mu tutnjilo, a crveni mu jezik visio iz usta, Willie prijeđe željezničku prugu, uzvere se strmim nasipom i ugleda trometarsku žičanu ogradu s bodljikavom žicom na vrhu. Iza ograde nalazilo se široko, prazno dvorište i niska zgrada od opeke, pusta i bez prozora, tamna pod svjetlom mjeseca. Miris stare krvi bio je slab, ali jasan i Willie je odmah znao gdje se nalazi.

Stara klaonica. Zvali su je pakirana, bila je u bankrotu i napuštena već preko dvije godine. Već je pretrčao dug put. Konačno se zaustavio i došao do daha. Dahtao je, a kad se srušio na zemlju pored ograde, počeo je drhtati od hladnoće, unatoč svom čupavom krsnu.

Još uvijek imam gaće na sebi, primijeti Willie nakon što se malo odmorio. Da mu je grlo bilo sposobno za tako nešto, nasmijao bi se. Sjetio se vozača kamioneta i pitao se što li je tip pomislio kad mu se pred svjetlima pojavio Willie, koščata siva sablast u bijelim gaćama, očiju žarkih i crvenih poput paklenih jama.

Willie se uvije i čeljustima uhvati elastiku gaća. Trgao ih je muklo režeći, a nakon kratke borbe uspio ih je otrgnuti od sebe. Baci ih na stranu i spusti se na vlažnu zemlju, oslanjajući noge na šape, poluotvorenih usta i opreznog pogleda. Dozvolio si je odmor. Čuo je promet u daljini i psa kako laje kilometar dalje, njušio je hrđu i plijesan, smrad dizela, hladni miris metala. Ispod svega toga bio je miris klaonice, izbljedio, ali ne i

nestao – zadržavao se i šaptao mu o krvi i smrti. Budio je stvari u njemu koje bi bilo bolje ostaviti da spavaju, pa Willie osjeti kako mu glad prevrće želudac.

Nije to mogao zanemariti, ne potpuno, ali noćas je imao druge brige, strahove koji su bili važniji od gladi. Zora je svitala za par sati, a on nije imao kamo otići. Nije mogao otići kući, ne dok ne sazna da je tamo sigurno, dok ne poduzme bilo kakve korake da se zaštiti. Kako nije imao ključeve, odjeću i novce, agencija mu je također bila zatvorena. Morao je negdje otići, nekome vjerovati.

Sjetio se Blackstonea i Jonathana Harmona kako sjedi kraj svoje vatre, Stevenovih

mrtvo-plavih očiju i izbrazdanih ruku, starog tornja koji je stršao uvis kao truli crni kolac. Jonathan bi ga mogao zaštititi, Jonathan sa svojim jakim zidovima i svojom ogradom sa šiljcima i svojim pričama o krvi i željezu.

No kad je u svojim mislima ugledao Jonathana, duge bijele kose, sa štapom zlatne vučje glave i onim njegovim artritičnim, žilavim, deformiranim rukama, režanje mu spontano poteče iz grla, te on shvati kako Blackstone nije rješenje.

Joanie je bila mrtva, a ostale nije toliko dobro poznavao. Jedva da im je znao imena - uopće ih nije želio bolje poznavati.

Tako da je na kraju, htio on to ili ne, ostala samo Randi.

Willie se podigao na noge, iscrpljen i nestabilan. Vjetar je promijenio smjer i zameo dvorišta i obore, šapćući mu o krvi dok mu nosnice nisu zadrhtale. Willie zabaci glavu i zaurliče dugim, jezovitim, usamljenim zovom koji se dizao i spuštao i otišao u hladni noćni zrak dok psi iz okolnih četvrti nisu počeli lajati. Zatim ponovo krene u trk.

## XVI

ROGOFF ju je odvezao kući. Zora je upravo svitala kad je parkirao svoj stari crni Ford pred njezinom zgradom. Dok je otvarala vrata, on ubaci motor u prazni hod i pogleda je. „Neću sad inzistirati“, reče, „no možda ću trebati ime Vašeg klijenta. Prespavajte i razmislite. Možda mi odlučite reći.“

„Možda ne smijem“, reče Randi. „Odnos odvjetnika i klijenta, sjećate li se?“

Rogoff joj se umorno nasmiješi. „Kad ste me poslali do sudnice, pogledao sam i Vaš dosje. Nikad niste studirali pravo.“

„Nisam?“ Ona uzvratil smiješak. „Pa, namjeravala sam. Zar se to ne broji?“ Slegnula je ramenima. „Razmislit ću, pa možemo sutra razgovarati.“ Ona iziđe, zatvori vrata i makne se od auta. Rogoff ubaci u brzinu, no Randi se okrene prije nego što je mogao otići. „Ej, Rogoff, imate Vi ime?“

„Mike“, reče on.

„Vidimo se sutra, Mike.“

On kimne i odveze se baš kako su se ulične lampe počele gasiti. Randi se popne na prvih par stepenica prije praga i počne pipati po džepu, tražeći ključ.

„Randi!“

Ona stane i ogleda se oko sebe. „Tko je tamo?“

„Willie.“ Glas je ovoga puta bio glasiji. „Ovdje sam, kod kanti za smeće.“

Randi se nagne i ugleda ga. Bio je šćućuren, okružen kantama za smeće i drhturio je na jutarnjoj studeni. „Gol si“, reče ona.

„Netko me sinoć pokušao ubiti. Uspio sam se izvući. Moja odjeća nije. Ovdje sam već sat vremena, nije da se žalim, molim lijepo, ali mislim da imam upalu pluća i jaja su mi se smrznula. Sad više neću moći imati djecu. Gdje si ti do sad, jeb'o te?“

„Dogodilo se još jedno ubojstvo. Isti modus operandi.“

Willie se toliko žestoko tresao da su se i kante tresle zajedno s njim. „Isuse“, reče slabijim glasom. „Tko?“

„Zvala se Zoe Anders.“

Willie ustukne. „Sranje sranje sranje“, reče. Opet pogleda Randi. Mogla je vidjeti strah u njegovim očima, no pitao je svejedno. „Što je s Amy?“

„Njezinom sestrom?“ upita Randi. On kimne. „U šoku je, no inače je u redu. Imala je noćnu moru.“ Ona zastane na trenutak. „Dakle, poznavao si i Zoe. Kao i Sorensonovu?“

„Ne. Ne kao Joanie.“ Pogleda je umorno. „Možemo li ući?“

Ona kimne i otvori vrata. Willie je izgledao toliko zahvalno da je na trenutak pomislila kako će joj liznuti ruku.



## XVII

DONJE je rublje bilo od njezinog bivšeg supruga i bilo mu je preveliko. Ružičasti ogrtač bio je Randin i bio je premalen. No kava je bila baš kako treba, a ovdje je bilo toplo i Willie je bio mrtav umoran i živčan, ali mu je bilo drago što je živ, pogotovo kad je Randi stavila tanjur pred njega. Napravila je omlet sa sirom i lukom, te stavila malo šunke sa strane i mirisalo je poput potpunog blaženstva. Halapljivo je prionuo na obrok.

„Mislim da sam nešto shvatila“, reče. Sjela je nasuprot njemu.

„Odlično“, reče on. „Omlet, mislim. Zapravo, što god si shvatila, odlično, ali Isuse, trebao mi je taj omlet. Ne bi vjerovala koliko gladan postaješ-“ Naglo je stao, zagledao se u omlet i razmišljao o tome kakav je idiot, no Randi nije primijetila. Willie posegne za kriškom šunke i odgrize jedan kraj.

„Hrskavo“, reče. „Fino je.“

„Reći ću ti“, reče Randi, kao da on ništa nije rekao. „Moram nekome reći, a ti me dovoljno dugo poznaješ da me nećeš strpati u ludnicu. Možeš se smijati.“ Namršti se na njega. „Ako se počneš smijati, bacam te natrag na ulicu, bez bokserica i ogrtača.“

„Neću se smijati“, reče Willie. Mislio je da neće biti preteško ne nasmijati se. Osjećao se prilično prestrašeno. Prestao je jesti.

Randi duboko udahne i pogleda ga u oči. Imala je prekrasne oči, mislio je Willie.

„Mislim da mi je oca ubio vukodlak“, reče ona ozbiljno, ne trepćući.

„O Isuse“, reče Willie. Nije se smijao. Ogromna nevidljiva anakonda omotala mu se oko prsa i počela ga stiskati. „Ja“, reče, „ja, ja, ja...“ Ništa nije ni izlazilo niti ulazilo. Odgurne se od stola, prevrne stolicu i potrči u kupaonicu. Zaključa se unutra i postavi tuš na najjači mlaz pa okrene slavinu za vruću vodu do kraja. Kupaonica se počela ispunjavati parom. Nije bila kao njegovog inhalator, no i to je bilo bolje od gušenja. Kad se para dobrano počela dizati, Willie je bio na koljenima, boreći se za zrak poput čovjeka koji pokušava usisati slona kroz slamčicu. Napokon ponovo prodiše.

Na koljenima je ostao neko vrijeme, dok mu mlaz iz tuša nije promoćio ogrtač i donje rublje, a lice mu je bilo isprano i crveno. Zatim je puzao po pločicama, zavrnuo tuš i nespretno se digao na noge. Ogledalo iznad umivaonika bilo je potpuno zamagljeno. Willie ga obriše ručnikom i pogleda se. Izgledao je kao govno. Mokro govno. Toplo, mokro govno. Osjećao se još gore od toga. Pokušao se osušiti, no para i mlaz iz tuša smoćili su sve u kupaonici, pa tako i ručnike. Čuo je kako se Randi vani miče, kako otvara i zatvara ladice. Htio je izaći i suočiti se s njom, no ne ovako. Muškarac mora imati malo ponosa. Na trenutak je poželio da je kod kuće, u krevetu sa svojim inhalatorom na stoliću, no onda se sjetio da mu je zadnji put spavaća soba bila zauzeta.

„Hoćeš li izaći već jednom?“ upita Randi.

„Aha“, reče Willie, ali tako slabašno da je sumnjao da ga je Randi uopće čula. Uspravio se i namjestio ružičasti ogrtač. Ispod ogrtača, potkošulja je izgledala kao da se vratio s natjecanja mokrih majica. Uzdahnuo je, otključao vrata i izašao. Od hladnog zraka naježila mu se koža.

Randi je opet sjedila za stolom. Willie se vrati na svoje mjesto. „Oprosti“, reče.

„Napadaj astme.“

„Primijetila sam“, odgovori Randi. „Povezani su sa stresom, zar ne?“

„Ponekad.“

„Dovrši omlet“, naloži mu ona. „Hladi ti se.“

„Aha“, reče Willie, misleći da bi baš i mogao, da ima što raditi dok razmišlja što bi joj rekao. Podigao je vilicu.

To ga podsjeti na onu nezgodu kad je primio prljavi lonac koji je stajao na štednjaku još od noći prije, te prekasno shvatio da uopće nije bio isključio štednjak. Willie krikne, a vilica zvekne na stol i odskoči jednom, dvaput, tri puta. Pala je točno ispred Randi. On počne cuclati prste. Već su se počeli crveniti. Randi ga vrlo mirno pogleda i uzme vilicu. Držala ju je, milovala ju palcem, zamišljeno šiljcima pritisnula usnu. „Iznijela sam srebrninu dok si bio u kupaonici“, reče ona. „Prvoklasno srebro. U obitelji je već generacijama.“

Prsti su ga pakleno boljeli. „O Isuse. Imaš maslaca? Margarina, masti, svejedno mi...“ Stao je kad joj se ruka spustila pod stol i vratila se držeći revolver. Iz Williejeve perspektive bio je to vrlo velik revolver.

„Slušaj me pažljivo, Willie. Prsti su ti sad najmanji problem. Shvaćam da te bole, pa ti dajem minutu-dvije da se sabereš i pokušaš mi reći zašto ti ne bih raznijela tu jebenu glavu ovdje i sad.“ Zapela je udarac palcem.

Willie je samo buljio u nju. Izgledao je jadno, poput šteneta koje se skoro udavilo. Na jedan strašan trenutak Randi je mislila da će ga opet uhvatiti napadaj astme. Osjećala se neobično smireno, ni ljutito, ni uplašeno, niti nervozno, no smatrala je da ne bi mogla ustrijeliti čovjeka u leđa dok trči u kupaonicu, pa čak i da je vukodlak.

Srećom, Willie je poštedi takve odluke. „Ne želiš me upucati“, reče on, sa nevjerojatnim samopouzdanjem s obzirom na okolnosti. „Nije pristojno pucati u svoje prijatelje. Probušit ćeš ogrtač.“

„Nikad mi se nije ni sviđao. Mrzim ružičasto.“

„Ako me stvarno toliko želiš ubiti, veće su ti šanse s vilicom.“

„Dakle, priznajesh da si vukodlak?“

„Likantrop“, ispravi je Willie. Ponovo je sisao opečene prste i pogledao je iskosa.

„Tuži me sudu. To mi je zdravstveno stanje. Imam alergije, imam astmu, imam pogrbljena leđa i imam likantropiju, jesam li ja kriv za to? Nisam ti ubio oca. Nikad nisam nikoga ubio. Jednom sam pojeo pola pit bulla, no tko bi me za to mogao okriviti?“ Glas mu je postao gundav. „Ako me želiš upucati, slobodno pokušaj. Otkad uopće nosiš taj revolver? Mislio sam da su sva ona sranja o privatnim detektivima koji oko nose pljuce samo na televiziji.“

„Kaže se ganove, a i jest samo na televiziji. Ja svoj nosim samo u posebnim prilikama. Moj otac ga je nosio kad je poginuo.“

„Nije mu baš puno koristio, zar ne?“ Willie reče tiho.

Randi razmisli o tome na trenutak. „Što bi se dogodilo kad bih povukla okidač?“ Revolver je postajao težak, no ruka joj je bila mirna.

„Pokušao bih se preobraziti. Ne vjerujem da bih uspio, no morao bih pokušati. Par metaka u čelo s ove udaljenosti, dok sam još u ljudskom obliku, da, to bi me vjerojatno dokrajčilo. No ne želiš me promašiti, a definitivno me ne želiš raniti. Jednom kad se preobrazim, stvar postaje sasvim drukčija.“

„Moj otac ispraznio je svoj revolver one noći kad je ubijen“, reče Randi zamišljeno. Willie prouči svoju ruku i zacvili. „Au, jeb'o te“, reče, „dobivam plikove.“

Randi ostavi revolver na stolu i ode u kuhinju da mu donese maslac. On ga zahvalno primi. Ona pogleda kroz prozor dok si je Willie njegovao opekline. „Sunce je izašlo“, reče ona. „Mislila sam da se vukodlaci mijenjaju samo po noći, dok je pun mjesec?“

„Likantropi“, reče Willie. Protegnuo je prste i uzdahnuo. „To sranje s punim mjesecom je izmislio neki scenarist iz Universala, pogledaj svoju literaturu, mijenjamo se po volji, noću, danju, pri punom mjesecu, mladom mjesecu, nema uopće razlike. Nekad imam jaču želju za preobrazbom kad je pun mjesec, nešto s hormonima, valjda, više je kao kad sam napaljen nego kad ti trebaš dobiti mengu, ako me razumiješ.“ Zgrabio je kavu. Već se bila ohladila, no to ga nije

spriječilo da ju ispije. „Jeb'o te, Randi, ne bih ti ovo sve trebao pričati, ti si mi prijateljica, stalo mi je do tebe, trebala bi samo zaboraviti cijelo ovo jutro, vjeruj mi, zdravije je.“

„Zašto?“ upita ga otvoreno. Nije namjeravala ništa zaboraviti. „Što će mi se dogoditi ako ne zaboravim? Hoćeš li mi iščupati grkljan? Da zaboravim i Joanie Sorenson i Zoe Anders? A Roya Helandera i svu onu nestalu djecu? Trebam li zaboraviti što se dogodilo mom ocu?“ Stala je na trenutak, spustila glas. „Došao si ovdje tražeći pomoć, Willie, i oprosti, ali definitivno izgledaš kao da je još uvijek trebaš.“

Willie je pogleda preko stola s mrzovoljnim, posramljenim izrazom na svojem tugaljivom licu. „Ne znam bih li te poljubio ili ošamario“, konačno prizna. „Sranje, u pravu si, već i sad previše znaš.“ Ustao je. „Moram se presvući u svoju odjeću, dobit ću upalu pluća od ovog mokrog donjeg rublja. Pozovi taksi, provjerit ćemo moj stan, razgovarati. Imaš nekakav kaput?“

„Uzmi Burberry“, reče Randi. „U ormaru je.“

Kaput je na njemu izgledao još veći nego na Randi, no bio je bolji od ružičastog ogртаča. Izgledao je gotovo ljudski kad se vratio iz ormara i namještao remen. Randi je kopala po ladici gdje je držala srebrninu. Našla je veliki nož za rezanje mesa, nož koji je njezin djed znao koristiti na Dan zahvalnosti i zadjenula ga za pojas traperica. Willie ga uplašeno pogleda. „Dobra ideja“, reče on konačno, „no ponesi i revolver.“

## XVIII

TAKSIST je bio šutljiv tip. Vožnja kroz grad prošla je u neprijatnoj tišini. Randi mu je platila dok je Willie izlazio iz auta da provjeri brave. Bio je vjetrovit, oblačan dan, a siva, uzburkana rijeka udarala je u mol.

Willie razdraženo šutne ulazna vrata i nestane u uličici. Randi ga je čekala kod mola i gledala kako taksi odlazi. Par minuta kasnije Willie se vratio, izgledajući zgađeno.

„Ovo je presmiješno“, reče on. „Stražnja vrata nisu otvarana godinama, trebali bi ti čekić i dljeto da samo probiješ hrđu. Utovarna vrata su zakračunata i osigurana lancima koji su zaključani majkom svih lokota. A ulazna vrata... postoje rezervni ključevi u mom autu, no čak i kad bismo ih uzeli, policijska se prečka može podići samo iznutra. E pa kako je, k vragu, onda ušlo, pitam ja tebe?“

Randi je procjenjivački promatrala stare zidove od opeke. Izgledali su joj prilično čvrsti, a prozori drugog kata bili su dobrih šest metara nad ulicom. Obišla je oko zgrade i pogledala niz uličicu. „Prozor je razbijen“, reče.

„To sam ja izlazio“, reče Willie, „nije to ulazak mog noćnog posjetitelja.“

Randi je to već shvatila po krhotinama stakla na kaldrmi. „Sad se više brinem kako ćemo mi ući.“ Pokazala je prstom. „Ako pomaknemo onaj kontejner otprilike metar ulijevo i popnemo se na njega a ti mi se uspneš na ramena, mislim da bi se mogao prebaciti unutra.“

Willie razmisli o tome. „Što ako je još uvijek unutra?“

„Što?“ upita Randi.

„Što god me sinoć lovilo. Da nisam iskočio kroz prozor, ja bih jutros bio oguljene kože, a vjeruj mi, već mi je i ovako dovoljno hladno.“ Pogledao je prema prozoru, pa prema kontejneru i ponovo prema prozoru. „Sranje“, reče, „ne možemo ovdje stajati cijeli dan. Ali imam još bolju ideju. Pomozi mi da malo odguram kontejner od zida.“

Randi nije razumjela, no učini što joj je Willie predložio. Postavili su kontejner nasred uličice, točno nasuprot razbijenom prozoru. Willie kimne i počne otkopčavah remen kaputa koji mu je bila posudila. „Okreni se“, reče joj. „Ne želim da mi tu poludiš. Moram se skinuti gol, a tvoji bi te seksualni apetiti mogli nadvladati.“

Randi se okrene. Iskušenje da pogleda preko ramena bilo je neodoljivo. Čula je kako kaput pada na zemlju. Zatim začuje nešto drugo... mekani koraci jastučića na šapama, kao kod psa. Okrenula se. Napravio je krug, čak do kraja uličice. Donje rublje njezinog bivšeg muža ležalo je zgužvano na šljunku, na vrhu Burberry kaputa. Willie je jurio natrag prema pivovari, ubrzavajući. Randi primijeti da baš i nije bio neki impozantan vuk. Krzno mu je bilo prljave sivo-smeđe boje, gotovo kao da je šugavo, stražnjica mu je bila prevelika, a noge pretanke, a bilo je i nečeg nespretnog u načinu na koji je trčao. Konačno se zadnji put zaletio, skočio na vrh kontejnera, odbacio se s metalnog poklopca i uletio unutra kroz smrskani prozor, razbivši još stakla pri uletu. Randi začuje glasan tup iz unutrašnjosti spavaće sobe.

Otišla je pred zgradu. Nekoliko trenutaka kasnije, brave su se počele otključavati, jedna po jedna, te Willie otvori teška čelična vrata. Nosio je svoj vlastiti ogrtač, od flanela

s uzorkom crvenog tartana, a ruka mu je bila puna ključeva. „Hajde“, reče. „Nema traga noćnom posjetitelju. Pristavio sam vodu za čaj.“

## XIX

„SERONJA je morao ispuzati iz zahoda“, reče Willie. „Ne vidim nijedan drugi način da se uvuče unutra.“

Randi je stajala ispred onog što su nekad bila njegova vrata spavaće sobe. Proučavala je razmrskano drvo, lagano prešla prstom po jednom dugom, oštrom iveru, a zatim kleknula da prouči pod. „Što god je to bilo, bilo je snažno. Pogledaj ove žljebove u drvu, pogledaj kako su oštrih rubova i čisti. To ne možeš napraviti šakom. Kandžama, možda. Najvjerojatnije nekim nožem. A pogledaj ovo.“ Pokazala je na mjedenu kvaku koja je ležala na podu, među hrpom drva za potpalu.

Willie se sagnuo da je pokupi.

„Ne diraj“, reče ona i zgrabi ga za ruku. „Samo gledaj.“

Spustio se na koljeno. Prvo nije ništa primijetio. No kad se nagnuo bliže, vidio je kako je mjed izbrazdan i istrugan.

„Nešto oštro“, reče Randi, „i čvrsto.“ Ustala je. „Kad si prvi put čuo zvukove, iz kojeg su smjera dolazili?“

Willie razmisli na trenutak. „Teško je reći“, reče. „Sa stražnje strane, mislim.“

Randi se uputi tamo. Svugdje u hodniku vrata su bila zatvorena. Proučila je rukohvat na vrhu stepeništa, a zatim krenula otvarati i zatvarati vrata. „Dođi ovamo“, reče ispred četvrtih vrata.

Willie doklipše do vrata. Randi ih odškrine. Kvaka sa strane hodnika bila je u redu; kvaka s unutarnje strane bila je jednako istrugana kao i vrata spavaće sobe. Willie je bio užasnut. „Ali ovo je muški zahod“, reče. „Misliš da je doista ispuzao iz školjke? Više se nikad neću pokenjati.“

„Izašlo je iz ove prostorije“, reče Randi. „Nisam baš sigurna za školjku.“ Ušla je unutra i pogledala oko sebe. Nije bilo puno toga za vidjeti. Dvije kabine, dva pisoara, dva umivaonika s dugačkim ogledalom iznad njih i starinskim mjedenim držačima sapuna kraj slavina, kutija za papirnate ručnike, Williejevi ručnici i pribor za osobnu higijenu. Nije bilo prozora. Čak ni malenog prozora od mutnog stakla. Uopće nije bilo prozora.

Dolje u predsoblju čajnik je počeo pištati. Randi je izgledala zamišljeno dok su se vraćali u dnevnu sobu. „Joan Sorenson umrla je iza zaključanih vrata, a ubojica je stigao do Zoe Anders, a nije probudio njezinu sestru u sobi preko puta.“

„Jebeni stvor, može doći i otići kako mu se prohtije“, reče Willie. Naježi se od te misli. Nervozno se ogledavao dok je vadio čajne vrećice, no nije bilo nikoga osim njega i Randi.

„Samo što ne može“, reče Randi. „Kod Sorensonove i Andersove nije bilo oštećenja, nije bilo znakova provale, ništa osim leša. Ali kod tebe su ubojicu zaustavila jednostavna, obična zaključana vrata.“

„Nisu ga zaustavila“, reče Willie, „samo malo usporila.“ Potisnuo je trnce i donio čaj do stolića za kavu.

„Je li ubio pravu sestru Anders?“ upita ga ona.

Willie je na trenutak samo glupavo stajao, držeći čajnik nepomično nad šalicama.

„Kako to misliš?“

„Imaš identične blizanke koje žive u istoj kući. Pretpostavimo da je to kuća koju ubojica nikad prije nije posjetio. Nekako uđe, pa zaveže lancima, ubije i oguli samo jednu od njih, bez da čak i probudi drugu.“ Randi mu se nježno nasmiješi. „Ne možeš ih razlikovati vidom, vjerojatno nije znao ni koja je čija soba, pa se postavlja pitanje, je li ubio vukodlaka?“

Bilo je lijepo znati da ni ona nije bila nepogrešiva. „Jest“ reče on, „i nije. Bile su blizanke, Randi. Obje likantropi.“ Izgledala je iskreno iznenađena. „Kako si znala?“ upitao ju je.

„Ah, lanci“, reče ona nemarno. Um joj je bio daleko i mučio se sa zagonetkom.

„Srebrni lanci. Dobila je opekline gdje god su joj dotakli meso. A i Joan Sorenson je bila vukodlak, naravno. Bila je bogalj, da... no samo kao čovjek, ne i nakon preobrazbe. Zato su joj i noge bile u lancima, da je drže ako se preobrazi.“ Pogledala je Willieja zbunjenim izrazom lica. „To mi nema smisla, ubiti jednu, a drugu ostaviti netaknutu. Jesi li siguran da je i Amy Anders vukodlak?“

„Likantrop“, reče on. „Da. Sigurno. Bilo ih je još teže razlikovati u vučjem obliku. Dok su bile u ljudskom obliku, barem su se drukčije oblačile. Amy je voljela bijelu čipku, nabore, takve stvari, a Zoe je voljela kožu.“ Staklena pepeljara nasred stolića za kavu bila je puna Williejevih tableta: protiv glavobolje, alergije, gastritisa. Uzeo je šaku tableta i progutao ih suhe.

„Slušaj, prije nego što nastavimo s ovim, želim jednu stvar raščistiti“, reče Randi.

Pretekao ju je: „Da znam tko ti je ubio oca, rekao bih ti, ali ne znam. Bio sam u vojsci, u inozemstvu. Mutno se sjećam nečega u Courieru, no da ti iskreno kažem, sve sam to zaboravio dok mi jučer nisi sasula sve u glavu. Što da ti kažem?“ On slegne ramenima.

„Nemoj mi srati, Willie. Mog oca je ubio vukodlak. Ti si vukodlak. Moraš nešto znati.“

„E, a da probaš zamijeniti riječ vukodlak sa Židov, dijabetičar ili ćelavac u toj izjavi pa da vidiš koliko ona ima smisla? Ne kažem da si u krivu što se tiče tvog oca, jer nisi, sve se slaže, sve, od stanja u kojem je tijelo nađeno do praznog revolvera, no čak i ako tome povjeruješ, moraš se zapitati koji vukodlak.“

„Koliko vas ima?“ upita Randi sumnjičavo.

„Proklet bio ako znam“, reče Willie. „Što ti misliš, da se za svaki pun mjesec okupimo na sastanku lože? Čistokrvnih, k vragu, nema mnogo; čopor se ovih zadnjih nekoliko generacija dosta istanjio. No ima mnogo mješanaca, poput mene, polu-krvnih, četvrt-krvnih, čega god hoćeš. Stare su obitelji napravile svoj dio kopiladi. Neki mogu upravljati mijenom, neki ne. Čuo sam za neke koji su se jednog dana promijenili i nikad se nisu uspjeli vratiti u prijašnji oblik. A to je samo što se tiče starih loza, da ne spominjem one poput Joanie.“

„Misliš, Joanie je bila drukčija?“

Willie joj nevoljko kimne. „Gledala si filmove. Ugrize te vukodlak, postaneš vukodlak, ako pretpostavimo da je od tebe ostalo dovoljno da se pretvoriš u nešto osim lešine.“ Ona kimne i on nastavi. „E, pa taj dio je istinit, ili djelomično istinit, ne dešava se više tako često kao nekad. Danas tipa ugrizu, tip ode kod liječnika, očiste mu ranu i stave

antiseptik, dobije cjepivo protiv bjesnoće i tetanusa, penicilin i što ja znam što ne, i tip je zdrav. Čudesa moderne medicine.“

Willie je nakratko oklijevao, gledajući njene oči, te prekrasne oči, pitajući se bi li razumjela, pa konačno stavi sve na kocku. „Joanie je bila tako dobro dijete, srce mi se slomilo kad sam je vidio u tim kolicima. Jedne noći mi je rekla da joj je najteže prihvatiti činjenicu da nikad neće znati kako je to voditi ljubav. Bila je djevica kad su se zabili u taj kamion. Popili smo par pića, rasplakala se i... eto, nisam više mogao izdržati. Rekao sam joj što sam i što bih mogao učiniti da joj pomognem, nije mi vjerovala ni jednu riječ, pa sam joj morao pokazati.

Ugrizao sam joj nogu, ionako nije dolje ništa osjećala, ugrizao sam je i dugo sam držao taj ugriz, dobro sam ju grizao. Nakon toga sam je sam njegovao. Bez liječnika, bez antiseptika, bez cjepiva protiv bjesnoće. Govorimo o ogromnoj infekciji, bilo je dana kad je imala toliko visoku temperaturu da sam mislio da sam je ubio, noga joj je bila gotovo crna, mogla si vidjeti kako joj gnoj teče žilama. Moram priznati da je bilo prilično odvratno, nije da bih to baš tako skoro ponovio, no uspjelo je. Groznica je prošla i Joanie se preobrazila.“

„Niste bili samo prijatelji“, reče Randi uvjeren. „Bili ste ljubavnici.“

„Da“, reče on. „Kao vukovi. Valjda sam privlačniji u krznu. Nisam čak mogao pratiti

njezin tempo. Joanie je bila prilično aktivna vučica. Govorimo o skoro svakoj noći.“

„Kao čovjek je još bila bogalj“, reče Randi.

Willie kimne, digne ruku. „Vidi.“ Opekline su još bile tu, a krvavi plik mu se stvorio na kažiprstu. „Jednom ili dvaput mi je preobrazba spasila život, kad mi se astma toliko pogoršala da sam mislio da ću se ugušiti. Takve stvari ne prelaze preobrazbu, no budi sigurna da te čekaju kad se vratiš u ljudski oblik. Ponekad čak dobiješ i gadna iznenađenja. Dobiješ metak kao vuk i nije ti ništa, malo zapeče, odmah se zaliječi, ali to se plaća kad se vratiš u ljudski oblik, pogotovo ako se prerano preobraziš i prokleta rana ti se inficira. A srebro će te jebeno spržiti bez obzira na to u kojem si obliku. LBJ mi je bio omiljeni predsjednik, obožavao sam one bakronikalne 'sendvič' kovanice od četvrt dolara.“

Randi ustane. „Ovo mi je sve malo previše. Sviđa li ti se biti vukodlak?“

„Likantrop.“ Willie slegne ramenima. „Nemam pojma, sviđa li se tebi biti žensko? To je ono što jesam.“

Randi prijeđe na drugi kraj sobe i zagleda se kroz prozor prema rijeci. „Vrlo sam zbunjena“, reče ona. „Pogledam te i ti si moj prijatelj Willie. Poznajem te godinama. Samo što si i vukodlak. Govorim si da vukodlaci ne postoje od svoje dvanaeste godine, a sad saznam da ih je grad pun. Samo što ih netko po gradu ubija i guli. Trebam li brinuti? Zašto bih ja trebala zbog toga brinuti?“ Provukla je ruku kroz svoju zapetljanu kosu.

„Oboje znamo da Roy Helander nije ubio onu djecu. I moj otac je to znao. Bio je uporan i jedne noći primamili su ga obori i neka životinja mu je istrkala grlo. Svaki put kad se toga sjetim, pomislim da bih možda trebala potražiti tog lovca na vukodlake i pridružiti mu se. Onda opet pogledam tebe.“ Okrenula se i pogledala ga. „I jebem mu, još uvijek si mi prijatelj.“

Izgledala je kao da će zaplakati. Willie je nikad nije vidio kako plače, niti je želio. Mrzio je plač. „Sjećaš se kad sam ti prvi put ponudio posao, a ti ga nisi htjela jer si mislila da su svi utjerivači dugova idioti?“ Ona kimne.

„Likantropi mijenjaju kožu. Pretvaramo se u vukove. Da, mesožderi smo, shvatila si, nećeš sresti mnogo vegetarijanaca u čoporu, no postoji meso i postoji meso. U ovom gradu nećeš naći ni upola toliko štakora kao u ostalim gradovima ove veličine. Ono što hoću reći je da se koža mijenja, no ono što činiš je još uvijek odluka osobe koja je unutra. Zato prestani razmišljati o vukodlacima i lovcima na vukodlake i počni razmišljati o ubojicama, jer o njima razgovaramo.“

Randi prijeđe na drugi kraj sobe i vrati se u stolicu. „Mrzim to priznati, ali ono što govoriš ima smisla.“

„A i u krevetu sam dobar“, reče Willie cereći se. Nešto poput osmijeha pojavi joj se na licu. „Jebi se.“

„Baš sam htio predložiti. Kakvo donje rublje nosiš?“

„Pusti sad moje donje rublje“, reče ona. „Imaš li kakvog pojma o tim ubojicama? Prošlim ili sadašnjim?“

Ponekad je Randi bila vrlo usredotočena na jednu jedinu stvar, mislio je Willie; nažalost, to nikad nije bila ona ideja koja bi vodila pod plahte. „Jonathan mi je ispričao staru legendu“, reče on.

„Jonathan?“ reče ona.

„Jonathan Harmon, da, baš taj, stara krv i željezo, Courier, Blackstone, čopor, osnivačka obitelj, sve to.“

„Čekaj malo. On je vuko... likantrop?“ Willie kimne. „Aha, vođa čopora, on...“ Randi mu uskoči u riječ. „I to je nasljedno?“ On shvati na što ona cilja. „Da, ali...“

„Steven Harmon je mentalno poremećen“, prekine ga Randi. „Obitelj ne želi da to dospije u novine, no ne mogu zaustaviti šaputanja. Nasilni napadaji, čudni liječnici koji dolaze i odlaze iz

Blackstonea, šok-terapije. On je nekakav mazohist, nije li?“

Willie uzdahne. „Aha. Jesi mu ikad vidjela ruke? Dlanovi i prsti puni su mu opekline od srebra. Jednom sam ga vidio kako je sklopio ruke oko srebrnjaka i tako ga držao dok mu se nije počelo dimiti među prstima. To mu je spalilo veliku okruglu rupu posred dlana.“ Willie prodrhti. „Da, Steven je čudak koji ti je sposoban iščupati ruku iz tijela i nasrtn te s njom zatući, no nije ti on ubio oca, nije moguće.“

„To ti misliš“, reče ona.

„Nije on ubio ni Joanie niti Zoe. Nisu one bile samo ubijene, Randi. Koža im je oguljena. Ovdje dolazimo do legende. Izraz je mjenjači kože, sjećaš se? Što ako je moć u koži? Pa si tako uloviš vukodlaka, oguliš ga, obučeš tu krvavu kožu... i preobraziš se?“

Randi je zgađeno buljila u njega. „I to stvarno funkcionira?“

„Netko tako misli.“

„Tko?“

„Netko tko je dugo vremena razmišljao o vukodlacima. Netko tko je iz opsesije prešao u potpunu psihopatiju. Netko tko misli da je jednom vidio vukodlaka, tko misli da su mu vukodlaci učinili nepravdu, tko ih mrzi, želi ih povrijediti, želi osvetu... no možda čak i netko, tko duboko u sebi želi saznati kako je to.“

„Roy Helander“, reče ona.

„Možda bismo mogli biti sigurni u to kad bismo pronašli njegovo proketo tajno skrovište u šumi.“

Randi ustane. „Satima sam si razbijala glavu. Mogli bismo malo pronjuškati po nekim od gradskih parkova, no nisam baš sigurna kakvi su nam izgledi. Ne. Želim saznati više o tim legendama, i želim vidjeti Stevena vlastitim očima. Uzmi auto, Willie. Posjetit ćemo Blackstone.“

Bojao se da će reći tako nešto. Posegnuo je rukom i zagrabio još jednu šaku tableta.

„Ovo nije Obitelj Addams, znaš. Jonathan je stvaran.“

„I ja sam“, reče Randi, i Willie je znao da je prepirka završena.



## XX

OPET je kišilo kad su došli na Courier Square. Willie je čekao u autu dok je Randi ušla u prodavaonicu oružja. Dvadeset minuta kasnije, kad je izašla, zatekla ga je kako hrče za volanom. Barem se sjetio zaključati vrata svog mamutskog starog Cadillaca. Pokucala je na staklo, a on se uspravi i zagleda se u nju na trenutak, ne prepoznavši je. Zatim se razbudi, nagne se i otključa vrata sa suvozačke strane. Randi sklizne u sjedalo kraj njega.

„Kako je prošlo?“

„Srebrni meci se baš i ne traže, no znaju nekoga na sjeveru koji za kolekcionare izrađuje po narudžbi“, reče Randi zgađenim tonom.

„Ne zvučiš baš presretno.“

„Pa i nisam. Ne bi mi vjerovao koliko su mi htjeli naplatiti kutiju srebrnih metaka, a da ne govorimo da će im trebati dva tjedna. Mislili su mi ih dati za mjesec dana, no podigla sam ulog.“ Pogledala je natmureno kroz prozor išaran kišnim kapima. Bujica sive vode jurila je odvodom, noseći flotu opušaka i komada jučerašnjih novina.

„Dva tjedna?“ Willie upali auto i ubaci ga u brzinu. „K vragu, oboje ćemo vjerojatno biti mrtvi za dva tjedna. A uz to me i ti srebrni meci čine nervoznim.“

Prešli su trg, prošli uz nadstrešnicu Castlea i Courierove zgrade i zaputili se Centralnom, uz ritmičko škljocanje brisača. Willie kod Trinaeste skrene lijevo i uputi se prema strmini, a Randi izvadi očev revolver, otvori bubanj i provjeri je li do kraja napunjen. Willie ju je promatrao krajičkom oka dok je vozio. „Gubitak vremena“, reče.

„Revolveri ne ubijaju vukodlake. Vukodlaci ubijaju vukodlake.“

„Likantrope“, podsjeti ga Randi.

On se naceri i na trenutak je izgledao kao čovjek s kojim je davno dijelila ured. Oboje su postajali sve napetiji dok su se vozili Trinaestom, dok su veliki kotači

Cadillaca pljuskali kroz lokve. Ulicu dalje, Randi ugleda malen automobil kako puzi niz strminu, onako bijeli uz crne stijene. Trenutak kasnije, ugledala je i svjetla koja su bljeskala crveno i plavo.

Willie ih je također primijetio. Nagazio je na kočnice, izgubio vučnu silu, te je morao divljački upravljati da izbjegne sudar s parkiranim autom dok mu se automobil zanosio. Na čelu su mu izbile kapljice znoja kad je napokon zaustavio auto, a Randi je smatrala da to nije od skorog sudara. „O Isuse“, reče on, „o, Isuse, ne i Harmon, ja ne vjerujem.“ Počeo je soptati i kopati po džepu tražeći inhalator.

„Pričekaj ovdje, pogledat ću što je“, reče mu Randi. Izašla je, podigla ovratnik kaputa i hodala ostatak puta, do točke gdje je Trinaesta slijepo završavala uz strminu. Mrtvozornički automobil bio je parkiran između tri policijska patrolna automobila. Randi je stigla tamo u isto vrijeme kad i žičara. Rogoff je bio prvi koji je izašao. Iza njega vidjela je Cooneyevu, policijskog fotografa i dva uniformirana policajca koji su nosili vreću za tijelo. Na putu prema dolje izgledalo je kao da se stvorila velika gužva.

„Vi.“ Rogoff je izgledao iznenađeno što je vidi. Pramenovi crne kose bili su mu kišom zalijepljeni na čelo.

„Ja“, složi se Randi. Plastika vreće za tijelo bila je glatka i mokra te su se uniformirani policajci mučili s njom. Jedan od njih izgubi oslonac dok je silazio, a Randi pomisli da je ugledala kako se nešto pomaknulo unutar torbe. „Ovo se ne slaže s dosadašnjim obrascem“, reče ona Rogoffu. „Sva su se druga umorstva dogodila po noći.“

Rogoff je uhvati za ruku i odvuče, nježno, ali čvrsto. „Ovog ne želite vidjeti.“

Nešto u njegovoj boji glasa natjera je da ga ozbiljno pogleda. „Zašto ne? Ne može biti

gore od Zoe Anders, zar ne? Tko je u vreći, Rogoffe? Otac ili sin?“

„Nijedan“, reče on. Ogledao se iza sebe, prema vrhu strmine, a Randi se uhvati kako slijedi njegov pogled. Blackstone se nije vidio, samo visoka, kovana, željezna ograda koja je okruživala imanje. „Ovaj put ga je sreća napustila. Psi su ga prvi sustigli. Po Cooneyinim riječima, mora da ih je izludio miris krvi sa... onog što je imao na sebi... ono. Rastrgali su ga na komade, Randi.“ Stavio joj je ruku oko ramena, kao da je želi utješiti.

„Ne“, reče Randi. Osjećala se obamrlom, ošamućenom.

„Da“, bio je uporan. „Gotovo je. I vjerujte mi, nije nešto što biste željeli vidjeti.“ Odmakla se od njega. Ubacivali su tijelo u mrtvozornički automobil dok je Sylvia

Cooney nadzirala posao, pušeći cigaru na kiši. Rogoff je opet pokušao dotaknuti, no ona se izmakne i jurne prema automobilu. „Hej!“ poviče Cooneyeva.

Tijelo je bilo u zadnjim vratima automobila, pola unutra, a pola vani. Randi posegne za patentnim zatvaračem na vreći. Jedan od murjaka zgrabi je za ruku. Ona ga odgurne u stranu i otvori vreću. Pola lica mu je nedostajalo. Njegov desni obraz i uho, te dio vilice bili su istrgnuti, prožderani do kosti. Crte lica koje su mu ostale, bile su zamračene krvlju.

Netko ju je pokušao odvući od rampe. Ona se okrene i šutne ga u jaja, zatim se vrati tijelu, uhvati ga ispod ruku i povuče. Unutrašnja strana vreće za tijelo bila je glatka od krvi. Leš je iskliznuo iz plastičnih korica kao banana iz kore, te pao na cestu. Kiša ga je isprala, a voda u odvodnom jarku postane ružičasta, zatim crvena. Ruka, ili dio ruke, ispao je iz vreće kao neka naknadna misao. Većina ruke je nedostajala, a Randi ugleda kosti kako vire, te mjesta gdje su krupni komadi mesa bili istrgnuti iz njegovog bedra, ramena i torza. Bio je gol, no između njegovih nogu nije bilo ničega osim krvave crvene rane na mjestu gdje su nekad bile genitalije.

Nešto mu je bilo omotano oko vrata i zavezano pod bradom, nekakav dug, izvijeni plašt, koji se sav zapetljao pri padu. Randi ga je pokušala izravnati kad su je zgrabili za obje ruke i odvukli. „Ne“, izdere se ona. „Što je to imao na sebi? Što je imao na sebi, prokleti bili! Moram vidjeti!“ Nitko ne odgovori. Rogoff joj je uhvatio desnu ruku u čelični stisak. Divlje se otimala, udarala nogama i vikala, no on ju je držao dok joj histerija nije popustila, a zatim još malo, kad mu se naslonila na prsa i počela jecati.

Nije točno znala kada se Willie pojavio, no najednom je bio tamo. Odveo ju je od Rogoffa i vratio u svoj Cadillac, i tako su sjedili unutra, tihi, dok su ostali odlazili, prvo mrtvozornička kola, zatim policijski automobili, jedan po jedan. Bila je sva krvava. Willie joj da Aspirin iz bočice koju je držao u pretincu za rukavice. Pokušala ga je progutati, no grlo joj je bilo izderano i počela je kašljati i daviti se. „U redu je“, govorio joj je neprestano. „To nije bio tvoj otac, Randi. Slušaj me, molim te, to nije bio tvoj otac!“

„Bio je to Roy Helander“, reče mu Randi konačno. „I nosio je Joanienu kožu.“

## XXI

WILLIE ju je odvezao kući; nije bila u stanju suočiti se s Jonathanom Harmonom ili bilo kime drugim. Smirila se, no histerija je još bila prisutna, samo ispod površine, mogao joj je to pročitati u očima, čuti joj u glasu. Ako to nije bilo dovoljno, neprestano mu je ponavljala istu stvar. „Bio je to Roy Helander“, govorila bi, „i nosio je Joanienu kožu.“

Willie je pronašao njezine ključeve i pomogao joj da se popne stepenicama do stana. Unutra ju je natjerao da popije par tableta za spavanje iz pretinca za rukavice, a zatim je napravio krevet i svukao je. Mislio je, ako će je išta natjerati da se razbistri, bit će to njegovi prsti na gumbima njezine bluze, no ona mu se samo smiješila, prazno i sneno, i govorila mu da je to bio Roy Helander i da je nosio Joanienu kožu. Veliki srebrni nož zataknut za njezin pojas natjera ga da malo zastane. Konačno joj otvori zatvarač, otkopča remen i povuče traperice, nož i sve ostalo. Nije nosila gaćice. To je uvijek i pretpostavljao.

Kad je Randi napokon zaspala u krevetu, Willie je otišao u njezinu kupaonicu i povratio.

Nakon toga si je napravio džin-tonik da ispere okus bljuvotine u ustima i otišao sjesti u dnevnu sobu u jedan od njezinih crvenih baršunastih naslonjača. Ovih zadnjih nekoliko noći spavao je još manje nego Randi i osjećao se kao da bi mogao svaki čas uploviti u san, no nekako je znao da mu je važno da ne zaspe. Bio je to Roy Helander i nosio je Joanienu kožu. Sve je završilo, bio je na sigurnom.

Sjetio se kako su se prošle noći tresla njegova vrata, čvrsta drvena vrata koja su se rascijepila kao jeftina lamperija. Iza vrata bilo je nešto mračno i moćno, nešto što je ostavljalo urezotine na mjedenim kvakama i pojavljivalo se na mjestima na kojima nije imalo pravo biti. Willie nije znao što je to bilo s druge strane vrata, no nekako nije vjerovao da je to bila ona suhonjava, uništena, polu-pojedena karikatura od čovjeka kojeg je vidio u Trinaestoj ulici. Vjerovao bi da je njegov noćni posjetitelj bio Roy Helander, sa ili bez Joaniene kože isto koliko bi vjerovao u to da su čovjeka pojeli psi. Psi! Što li je Jonathan mislio, koliko dugo će se na to izvlačiti? No svejedno, nije ga mogao kriviti, ne kad su Zoe i Joanie već bile mrtve, a Helander se pokušao uvući u Blackstone obučen u ljudsku kožu.

... postoje stvari koje love lovce.

Willie podigne slušalicu i nazove Blackstone.

„Halo.“ Glas je bio monoton, bez ikakvih osjećaja, kao glas nekoga tko nije mario nizašto, ni za koga, čak ni sebe.

„Zdravo, Stevene“, reče Willie tiho. Mislio je tražiti Jonathana kad ga je obuzelo neobično ludilo, te se začuo kako govori, „Jesi li gledao? Jesi li vidio što mu je Jonathan napravio, Stevene? Jesi li svršio na to?“

Tišina na drugom kraju linije trajala je godinama. Ponekad je Steven Harmon jednostavno zaboravio govoriti. No ne i ovaj put... „Nije ga Jonathan ubio. Ja sam. Bilo je lako. Mogao sam ga nanjušiti kako dolazi iz šume. Nije me uopće vidio. Prišao sam mu iza

leđa, oborio ga na tlo i odgrizao mu uho. Nije uopće bio tako snažan. Nakon nekog vremena pretvorio se u čovjeka, a onda je bio sav klizav, no nije smetalo, ja...“

Netko preuzme slušalicu. „Halo, tko je to?“ reče Jonathanov glas iz slušalice.

Willie spusti slušalicu. Uvijek je mogao nazvati kasnije. Neka se Jonathan malo znoji, neka se pita tko je bio na drugom kraju linije. „Nakon nekog vremena pretvorio se u čovjeka“, Willie ponovi naglas. Steven ga je ubio vlastitim rukama. Steven ga nije mogao ubiti vlastitim rukama. Zar ne? „O Isuse“, reče Willie.

## XXII

NEGDJE daleko zvonio je telefon.

Randi se okrene u krevetu. „Joanienu kožu“, mamurno je mrmljala dubokim, polurazumljivim slogovima. Bila je gola, zapetljana u deke. Soba je bila u potpunom mraku. Telefon ponovo zazvoni. Ustala je, s plahtom oko vrata. U sobi je bilo hladno, a u glavi joj je tutnjilo. Strgnula je plahtu i bacila je na stranu. Zašto je bila gola? Što se, k vragu, događa? Telefon je opet zazvonio i telefonska sekretarica se ubacila. „Dobili ste AAA-Wade istrage, ovdje Randi Wade. Trenutno nisam dostupna, no ostavite poruku nakon zvučnog signala i javit ću vam se.“

Randi posegne rukom i zgrabi slušalicu baš na vrijeme da joj hip zapišti u uho. Trznula se. „Ja sam“, reče. „Ovdje sam. Koliko je sati? Tko je to?“

„Randi, jesi li dobro? Ja sam, stric Joe.“ Grubi glas Joea Urquharta bio je dobrodošlo olakšanje. „Rogoff mi je ispričao što se dogodilo i jako sam se zabrinuo za tebe. Pokušavam te dobiti satima.“

„Satima?“ Pogledala je na sat. Prošla je ponoć. „Spavala sam, valjda.“ Zadnje čega se sjećala jest da je bio dan i da se s Williejem vozila Trinaestom prema Blackstoneu zbog...

Bio je to Roy Helander i nosio je Joanienu kožu.

„Randi, što ti je? Sigurno je sve u redu? Zvučiš nesretno. K vragu, reci nešto.“

„Ovdje sam“, reče ona. Maknula je kosu s očiju. Netko joj je otvorio prozor i zrak je bio leden na njezinoj goloj koži. „Dobro sam“, reče ona. „Samo sam... Spavala sam. Malo me potreslo, to je sve. Bit ću dobro.“

„Ako ti tako kažeš“, Urquhart je zvučao sumnjičavo.

Mora da me je Willie donio kući i stavio me u krevet, razmišljala je. Pa gdje je onda? Nije mogla zamisliti da bi je samo ostavio tu i otišao, to nije nalik Willieju.

„Pazi sad“, reče Urquhart grubo. „Jesi li čula ijednu riječ od onoga što sam ti govorio?“

Nije. „Oprostite. Samo sam malo... dezorijentirana, to je sve. Bio je čudan dan.“

„Moram te vidjeti“, reče Urquhart. Glas mu je poprimio naglu hitnost. „Odmah. Provjeravao sam izvještaje o Royu Helanderu i njegovim žrtvama. Nešto ne štima, nešto uznemirujuće. I što više gledam te izvještaje i Cooneyin zapisnik obdukcije, to više mislim na Franka, o onome što se te noći dogodilo.“ Oklijevao je. „Ne znam kako da ti ovo kažem. Sve ove godine... Samo sam ti želio najbolje, no nisam bio... Nisam bio potpuno iskren s tobom.“

„Recite“, reče ona. Odjednom je zvučala mnogo budnije.

„Ne preko telefona. Moram te vidjeti licem u lice, da ti pokažem. Pokupit ću te usput. Možeš li biti spremna za petnaest minuta?“

„Deset“, reče Randi.

Spustila je slušalicu, iskočila iz kreveta i otvorila vrata spavaće sobe. „Willie?“ poviče ona. Nije bilo odgovora. „Willie!“ ponovi ona glasnije. Ništa. Upalila je svjetla, prošla hodnikom, bosa, očekujući da će ga naći kako hrče na njezinom kauču. No dnevna soba bila je prazna.

Ruke su joj bile suhe kao barut, a kad je spustila pogled, vidjela je da su pokrivene zgrušanom krvlju. Želudac joj se podigao. Odjeću koju je bila nosila, pronašla je u hrpi na podu kupaonice. Odjeća je također bila smeđa i skorena od krvi. Randi je odvrnula slavinu tuša i stajala pod mlazom dobrih pet minuta, pod toliko vrućim mlazom da ju je pekao na način na koji je ona srebrna vilica morala peći Williejevu ruku. Krv se isprala, i obojila vodu blijedo-ružičastom bojom dok je kružila oko slivnika i u njega. Dobro se izbrisala ručnikom i pronašla toplu majicu od flanela i svježije traperice. Nije se zamarala s kosom; kiša će je smočiti

vrlo uskoro. No pronašla je i očev revolver, a dugi srebrni nož za rezanje mesa zatakнула je za pojas.

Dok se saginjala da pokupi nož, Randi ugleda kvadrat bijelog papira na podu kraj stolića. Mora da ga je srušila kad je posegnula za telefonom.

Pokupila ga je i otvorila. Papir je bio pokriven Williejevim poznatim žvrljotinama, cijela stranica ubrzanog, gustog črčkanja. Moram ići, ti nisi u stanju, počinjalo je. Ne idi nikamo i ne razgovaraj ni sa kim. Roy Helander se nije ušuljao unutra da ubije Hormona, konačno sam shvatio. Prokleta obiteljska tajna Harmonovih koja uopće nije tajna, trebao sam shvatiti, Steven...

Toliko je uspjela pročitati kad se oglasilo zvono na vratima.

## XXIII

WILLIE se uspinjao dvije trećine puta uz strminu, a kiša je padala oko njega i srce mu je tuklo u prsima dok se držao za tračnice. Nekako se uspon nije činio ovoliko strmim dok ste se vozili u žičari. Pogledao je iza sebe i ugledao Trinaestu ulicu duboko ispod sebe. Osjetio je vrtoglavicu. Ne bi ni do ovdje dogurao da nije bilo tračnica. Tamo gdje je obronak bio gotovo vertikalno, poslužio se pragovima tračnice, koristeći ih poput prečaka na ljestvama. Ruke su mu bile pune ivera, no i to je bilo bolje od puzanja uz mokre stijene i držanja za biljke u nastojanju da si spasi život.

Naravno, mogao se i preobraziti, te se začas uzverati uz tračnice. No nekako mu se to nije činilo kao dobra ideja. Mogao sam ga nanjušiti kako dolazi, rekao je Steven. Ljudski miris bio je slabiji, pogotovo u gradu punom ljudi. Morao se nadati da su Steven i Jonathan u Novoj kući, zaključani preko noći. No ako su bili vani i šunjali se okolo, barem je ovako Willie mislio da ima trunku šanse.

Dovoljno se odmarao. Istegnuo je glavu unatrag, promatrajući visoku, crnu, željeznu ogradu koja se pružala duž vrha strmine, pokušavajući izmjeriti koliko se još mora penjati. Zatim je duboko udahnuo iz inhalatora, zaškrgutao zubima i uzverao se na sljedeći prag.

## XXIV

BRISAČI su se gotovo nečujno micali lijevo i desno dok je dugi crni automobil tragao kroz noć. Prozori su bili zatamnjeni toliko tamnom sivom bojom da je bila gotovo crna. Urquhart je bio u civilu, u crveno-crnoj kariranoj košulji, tamnim vunanim hlačama i debeloj jakni podstavljenoj perjem. Njegova policijska kapa bila je jedina naznaka uniforme. Gledao je ravno u tamu dok je vozio. „Grozno izgledate“, reče mu ona.

„Osjećam se još i gore.“ Prošli su ispod nadvožnjaka i oko duge rampe pa sišli na cestu koja se pružala uz rijeku. „Osjećam se staro, Randi. Kao i ovaj grad. Cijeli ovaj grad je star i pokvaren.“

„Kamo idemo?“ upita ga ona. U ovo doba noći nije bilo prometa na cestama. S lijeve strane rijeka je tvorila crnu prazninu. S desne su strane ulične lampe sjale okrunjene kišnim aureolama, dok su prolazili hladnim, praznim ulicama koje su se pružale prema strminama.

„Do pakirane“, reče Urquhart. „Do mjesta gdje se dogodilo.“

Grijanje u autu ispuhivalo je topli zrak, no odjednom se Randi nasmrt smrzne. Ruka joj posegne u unutrašnjost kaputa i sklopi se oko drške noža. Srebrna drška bila je udobna i pružala je osjećaj sigurnosti.

„U redu“, reče. Izvadila je nož iz pojasa i stavila ga na sjedište između njih. Urquhart pogleda prema njoj. Ona ga je pažljivo promatrala. „Što je to?“ upita on.

„Srebro“, reče Randi. „Podigni ga.“ On je pogleda. „Molim?“

„Čuo si me“, reče ona. „Podigni ga.“

On pogleda cestu, njeno lice, pa opet cestu. Nije učinio nikakav pokret da podigne nož .

„Ne šalim se“, reče Randi. Odmakla se od njega, do krajnje strane sjedišta, i uprla leđima u vrata. Kad ju je Urquhart ponovo pogledao, imala je izvađen revolver, uperen točno među njegove oči. „Podigni ga“, reče vrlo razgovijetno.

Njegovo lice izgubi svaki tračak boje. Počeo je nešto govoriti, no Randi kratko odmahne glavom. Urquhart obližne usne, makne ruku s volana i podigne nož. „Evo“, reče on, držeći ga nespretno dok je vozio jednom rukom. „Podigao sam ga. I što sad da radim s njim?“

Randi se sruši natrag u sjedište. „Ostavi ga dolje“, reče s olakšanjem. Joe je pogleda.

## XXV

DUGO se odmarao u grmlju na vrhu strmine slušajući kišu kako pada pored njega i užasavajući se pri pomisli kakve bi još zvukove mogao čuti. Stalno je zamišljao meke korake kako mu se prikradaju, a jednom je pomislio da čuje duboko režanje negdje sa svoje desne strane. Mogao je osjetiti kako su mu se nakostriješile dlake na vratu, a do tog trenutka uopće nije ni znao da na vratu ima dlake, no nije to bilo ništa, samo su mu živci radili; Willie je uvijek imao slabe živce. Noć je bila hladna i mračna i prazna.

Kad mu se konačno povratio dah, Willie je počeo kružiti oko Nove kuće, držeći se grmlja koliko je god mogao, daleko od prozora. Nekoliko svjetala bilo je upaljeno, no nikakvi se drugi znakovi života nisu pokazivali. Možda su svi otišli spavati. Nadao se da je tako.

Kretao se polako i pažljivo, pokušavajući biti što je moguće tiši. Pazio je na to gdje gazi i nakon svakih nekoliko koraka zastao je, ogledao se oko sebe, oslušnuo. Mogao se u trenutku preobraziti da je čuo nekoga... ili nešto... da mu se približava. Nije imao pojma koliko bi mu to koristilo, no možda, samo možda bi mu to pružilo šansu.

Njegov kišni kaput vukao se za njim, poput kišom natopljene kože, teške poput olova. Cipele su mu promočile i koža je šljapkala dok se kretao. Willie se uputi u smjeru suprotnom od kuće, dublje u drveće, dok mu zavoj na cesti nije sakrio svjetla. Tek onda, nakon pažljivog ogledavanja u oba smjera, kako bi bio siguran da mu ništa ne dolazi ususret, usudio se pretrčati preko ceste.

Kad je prešao cestu, uputio se dublje u šumu, krećući se brže, malo neopreznije. Pitao se gdje je Roy Helander bio kad ga je Steven uhvatio. Ovdje negdje, pomisli Willie, negdje u ovoj tamnoj, pradaвної šumi, okruženoj starim raslinjem, sa stoljećima lišća, mahovine i mrtvih stvari koje su trunule u zemlji pod njegovim nogama.

Kako se micao od strmine i grada, šuma je postajala sve gušćom, dok drveće nije postalo toliko gusto stisnuto da mu je sakrilo pogled na nebo i spriječilo kapi kiše da mu padaju na glavu. Ovdje je bilo gotovo suho. Iznad je kiša ustrajno bubnjala po lisnatom baldahinu. Osjećao je kako mu koža postaje vlažna, hladna i ljepljiva, i na trenutak se izgubio, kao da je zalutao u neku strašnu pećinu duboko pod zemljom, u zlosretno, ledeno mjesto gdje svjetlo nikad nije sjalo.

Zatim se spotaknuo između dva ogromna, vijugava stara hrasta, te ponovo osjetio zrak i kišu na svom licu i podignuo glavu, i tamo je pred njim stajao toranj, razbijenih prozora koji su zjapili prema dolje poput slijepih očiju, u zidovima isklesanim od kamena koji je sjao poput ponoći i ispijao svaku svjetlost i nadu. Nadvio se nad njim s njegove desne strane, poput kakve čudovišne gradnje koja se luđački naginjala pod olujnim oblacima.

Willie prestane disati, potraži svoj inhalator, nađe ga, ispadne mu, pokupi ga. Usnik je bio sluzav od crnice. Očistio ga je rukavom, zabio ga u usta, pritisnuo bočicu, dvaput, triput, dok mu se grlo konačno nije otvorilo.

Ogledao se oko sebe, čuo samo kišu, nije vidio ništa. Zakoračio je prema tornju. Prema tajnom utočištu Roya Helandera.



## XXVI

VELIKA dvostruka kapija u visokoj žičanoj ogradi bila je pod lokotom dvije godine, no noćas je bila otvorena i Urquhart se provezao ravno kroz nju. Randi se pitala je li kapija i za njenog oca bila otvorena. Mislila je da možda i jest.

Joe zaustavi auto kraj jedne od prilaznica za utovar, u sjeni stare, ciglene klaonice. Zgrada im je pružala malo zaštite od kiše, no Randi je još uvijek drhturila od hladnoće dok je izlazila. „Ovdje?“ upita ga ona. „Ovdje ste ga našli?“

Urquhart se zagledao prema oboru za stoku. Bio je to ogroman prostor, podijeljen u tucet torova poredanih uz sporedni kolosijek. Bio je tamo i labirint ograda, visine struka, koji su zvali „redom“ između klaonice i torova, gdje su tjerali krave u red jednu po jednu i onda ih uvodili unutra, gdje bi ih čekao čovjek sa krvavom pregačom i čekićem u ruci. „Ovdje“, reče Joe, ne pogledavši je.

Nastala je duga tišina. Negdje u daljini, Randi se učini da je čula nejasno, divlje zavijanje, no možda su to samo bili vjetar i kiša. „Vjerujete li u duhove?“ upita ona Joea.

„Duhove?“ Šef je zvučao smeteno.

Ona prodrhti. „Kao da ga... mogu osjetiti, Joe. Kao da je još ovdje, nakon toliko vremena, i još me uvijek čuva.“

Joe Urquhart okrene se prema njoj. Lice mu je bilo mokro od kiše, možda i od suza.

„Ja sam te čuvao“, reče on. „On me zamolio da te čuvam, i čuvao sam te najbolje što sam mogao.“

Randi začuje zvuk negdje u noći. Okrenula se, mršteći se, osluškujući. Gume zaškripe po šljunku i ona ugleda prednja svjetla izvan ograde. Još jedan auto je dolazio.

„Ti i tvoj otac ste jako slični“, reče Joe umorno. „Tvrdoglavi. Ne želite nikoga slušati. Dobro sam te čuvao, nisam li te dobro čuvao? Imam ja i svoju djecu, znaš, ali tebi nikad ništa nije nedostajalo, zar ne? Pa zašto me, k vragu, onda nisi poslušala?“

Do tad je već Randi znala. Nije bila iznenađena. Nekako se osjećala kao da je znala već dugo. „Te noći bio je samo jedan poziv“, reče ona. „Ti si nazvao i tražio potporu, ne tata.“

Urquhart kimne. Na trenutak ga obasjaju svjetla nadolazećeg auta, i Randi ugleda kako mu je vilica drhtala dok se trudio izgovoriti riječi.

„Pogledaj u pretinac za rukavice“, reče on.

Randi otvori vrata auta, sjedne na rub sjedišta i učini kako joj je rekao. Pretinac je bio otključan. Unutra je bila bočica Aspirina, mjerač tlaka u gumama, nešto auto-karata i kutija municije. Randi otvori kutiju i istrese nekoliko metaka na dlan. Na svjetlu sa stropa automobila sjajili su se blijedo i ledeno. Ostavila je kutiju na sjedištu, izašla, zalupila vrata nogom. „Moji srebrni meci“, reče ona. „Nisam ih tako brzo očekivala.“

„Ove je Frank naručio prije osamnaest godina“, reče Joe. „Nakon što je pokopan, otišao sam do prodavaonice oružja i pokupio ih. Kao što rekoh, ti i on, bili ste jako slični.“

Drugi auto se zaustavi, okupavši je dugim svjetlima. Randi podigne ruku ispred očiju da se zaštiti od bliještanja. Čula je kako se vrata otvaraju i zatvaraju.

Urquhartov glas bio je izmučen. „Rekao sam ti da se ne miješaš u to, k vragu. Rekao sam ti! Zar ne shvaćaš? Ovaj grad je njihovi“

„U pravu je. Trebala si ga poslušati“, reče Rogoff i iskorači iz mraka.

## XXVII

WILLIE je tapkao u mraku dugim tamnim hodnikom, s jednom rukom uza zid, pažljivo stavljajući jedno stopalo točno ispred drugog. Kamen je bio toliko debeo da čak nije propuštao ni zvuk kiše. Čula se samo jeka njegovih pažljivih koraka i nalet krvi u njegovim ušima. Tišina unutar Stare kuće bila je duboka i neugodna, a bilo je i nečega kod tih zidova što ga je mučilo. Bilo je hladno, no kamenje mu je pod prstima bilo vlažno i neobično toplo na dodir, i Willieju je bilo drago što je mrak.

Konačno je stigao do podnožja tornja, gdje su stupovi blijedog svjetla padali na zakučaste, uske stepenice koje su se spiralno uzdizale prema gore i gore i gore. Willie se počeo uspinjati. Prvo je brojao stepenice, no negdje oko dvjestote izgubio se u brojanju, pa je ostatak bio tmurna kušnja koju je trpio u tišini. Više nego jednom razmišljao je o mijeni. Odolio je nagonu.

Noge su ga boljale od muke kad je stigao na vrh. Na trenutak je sjeo na stepenice i okrenuo leđa glatkom, kamenom zidu. Teško je disao, no kad je posegnuo za inhalatorom, inhalatora nije bilo. Mora da ga je izgubio u šumi. Osjetio je kako mu se pluća stežu u panici, no nije si mogao pomoći.

Willie ustane.

Soba je zaudarala na krv i urin i još nešto, miris koji nije mogao nigdje svrstati, no od kojeg je zadrhtao. Nije bilo krova. Willie shvati da je kiša prestala dok je bio unutra. Podigao je pogled kad su se oblaci razdvojili, i blijedi, bijeli mjesec zurio je u njega.

A svud oko njega drugi mjeseci zatreperili su živahno, odražavajući se u visokim, praznim ogledalima poredanim oko sobe. Odražavali su nebo nad sobom i jedan drugog, mjesec za mjesecom za mjesecom, dok se soba nije okupala u srebrnastoj mjesečini i odrazima odraza odraza.

Willie se polako okrenuo oko sebe i tucet drugih Willieja okrene se s njim. Ogledala obasjana mjesečinom bila su isprugana sasušenom, zgrušanom krvlju, a iznad njih, prsten s nanizanim groznim, željeznim kukama, dizao se iz kamenih zidova. Ljudska koža visjela je s jedne od njih, polako se uvijajući na nekom vjetru kojeg on nije mogao osjetiti, a kad ju je mjesečina pogodila, počela se svijati i previjati, mijenjajući se iz žene u vučicu, iz vučice u ženu, oboje i nijedno.

U taj čas Willie začuje korake na stepenicama.

## XXVIII

„SREBRNI su meci bili su loš plan“, reče Rogoff. „Ovdje postoje mjesni propisi. Kad god netko naruči municiju po vlastitim specifikacijama, policija isti čas dobije obavijest. Tvoj otac napravio je istu pogrešku. Čopor baš i ne odobrava srebrne metke.“

Randi osjeti neobično olakšanje. Na trenutak joj se učinilo da ju je Willie izdao, da je na kraju krajeva ipak bio jedan od njih, i ta pomisao bila je poput otrova u njezinoj duši. Prsti su joj još uvijek čvrsto stiskali dvanaestak metaka. Pogleda ih, tako blizu a opet tako daleko.

„Čak i ako još uvijek valjaju, nikada ih nećete na vrijeme staviti u revolver“, reče Rogoff.

„Ne trebaju ti meci. On samo želi razgovarati. Obećali su mi, dušo, nitko ne treba biti ozlijeđen.“

Randi otvori šaku. Meci padnu na zemlju. Okrenula se Joeu Urquhartu. „Bili ste najbolji prijatelj mog oca. Rekao je da imate više muda od ijednog drugog muškarca kojeg je u životu vidio.“

„Ne daju ti nikakav izbor“, reče Urquhart. „Imao sam vlastitu djecu. Rekli su mi, ako prebacimo krivnju na Roya Helandera, djeca više neće nestajati, obećali su da će se pobrinuti za to, no ako nastavimo istraživati, jedno od moje djece bit će sljedeće. Tako to ide u ovom gradu. Sve je moglo biti u redu, ali Frank to jednostavno nije htio pustiti na miru.“

„Ubijamo samo u samoobrani“, reče Rogoff. „Ima nečeg slatkastog u ljudskom mesu, da, neka neoporeciva moć, no nije vrijedno rizika.“

„Što je s djecom?“ upita Randi. „Jeste li i njih ubili u samoobrani?“

„Davno je to bilo“, reče Rogoff.

Joe je stajao pognute glave. Bio je pobijeđen, uvidje Randi, i shvati da je već dugo vremena pobijeđen. Svi oni trofeji na njegovim zidovima. No nekako je znala da se zauvijek ostavio lova one noći kad joj je otac poginuo. „Bio je to njegov sin“, Joe tiho promrmlja, glasom punim srama. „Steven nikad nije bio baš čist u glavi, to svi znaju, on je bio taj koji je ubijao djecu, jeo ih. Bilo je užasno, Harmon mi je sâm rekao, no još nam nije želio predati Stevena. Rekao je da će... da će kontrolirati Stevenove... apetite... ako zaključimo slučaj. Održao je riječ, počeo Stevena liječiti lijekovima i prestalo je, umorstva su prestala.“

Trebala bi mrziti Joea Urquharta, shvati ona, no sažalijevala ga je. Nakon toliko vremena, još uvijek nije shvatio. „Joe, lagao je. To nikad nije bio Steven.“

„Bio je Steven“, Joe je inzistirao, „morao je biti, on je lud. Ostali su... S ostalima možeš poslovati, Randi, slušaj me sad, s njima možeš razgovarati.“

„Kao Vi“, reče ona. „Kao Barry Schumacher.“

Urquhart kimne. „Točno. Oni su baš kao i mi, imaju par luđaka, no nisu svi loši. Ne možeš ih kriviti što se brinu za svoje, mi činimo istu stvar, zar ne? Pogledaj Mikea, on je dobar murjak.“

„Dobar murjak koji će se za minutu-dvije pretvoriti u vuka i iščupati mi grlo zubima“, reče Randi.

„Randi, dušo, slušaj me“, reče Urquhart. „Ne mora biti tako. Možeš otići odavde, samo reci. Ubacit ću te u policiju, možeš raditi s nama, pomoći nam da... održimo mir. Otac ti je mrtav, nećeš ga moći vratiti, a mali Helander, dobio je što je zaslužio, on ih je ubijao, živima im gulio kožu, bila je to samoobrana. Steven je bolestan, uvijek je bio bolestan...“

Rogoff ju je promatrao kroz svoju kovrčavu crnu kosu. „On još uvijek ne kuži“, reče ona. Okrenula se natrag Joeu. „Steven je bolesniji nego što misliš. Nešto mu nedostaje. Previše miješanja obiteljske krvi, možda. Razmisli o tome. Andersi i Rochmonti, Flambeauxi i Harmoni, četiri velike osnivačke obitelji, svi vukodlaci, vjenčaju se jedni s drugima već generacijama kako

bi održali loze čistima, koliko već stoljeća? O da, održali su čiste loze. Stvorili su si Stevena. On nije ubio svu onu djecu. Roy Helander je vidio kako mu vuk odnosi sestru, a Steven se ne može preobraziti u vuka. Ima žudnju za krvoprolieem, ima neljudsku snagu, peče ga dodir srebra, ali to je sve. Zadnji od čistokrvnih ne može upravljati mijenom!“

„U pravu je“, reče Rogoff tiho.

„Što mislite, zašto nikad nisu našli ostatke?“ ubaci se Randi. „Steven nije poubijao svu tu djecu. Njegov otac ih je odnosio gore, u Blackstone.“

„Starac je imao neku ludu ideju da bi jedenje dovoljne količine ljudskog mesa moglo popraviti Stevena, učiniti ga potpunim“, reče Rogoff.

„Nije upalilo“, reče Randi. Izvadila je Williejevu poruku iz džepa, pustila da stranice padnu na pod. Sve je bilo unutra. Pročitala je sve prije nego što se spustila kad je Joe dolazio po nju. Curica Franka Wadea nije bila ničija budala.

„Nije upalilo“, odvrati Rogoff kao jeka, „no do tad se Jonathan naviknuo na okus. Jednom kad se počne, teško je prestati.“ Dugo je promatrao Randi, kao da nešto odvaguje, a onda je počeo...

## XXIX

...S MIJENOM. Slatki, ledeni zrak ispunio mu je pluća, a mišići i kosti bili su mu prožeti vatrom kako ga je preobrazba preuzela. Skinuo je hlače i kaput i čuo je kako mu se ostatak odjeće para dok mu se tijelo previjalo, dok mu je meso teklo poput vrelog voska, i obnovio se, preporođen.

Sad je mogao vidjeti i čuti i njušiti. Soba na vrhu tornja bila je obasjana mjesečinom, svaka pojedinost vidjela se potpuno oštro i čisto, a noć je bila živa od zvukova, vjetra i kiše i šuštanja šišmiša u šumi oko njih, i zvukova prometa i sirena iz grada u daljini. Bio je živ i pun snage, a nešto se uspinjalo stepenicama. Penjalo se polako, neumorno, i njegovi mirisi ispune zrak. Miris krvi visio je svud oko njega, a ispod njega osjetio je losion za poslije brijanja koji je maskirao neoprano tijelo, znoj i osušenu spermu na koži, teški vonj paljenog drva u kosi, a ispod svega toga, smrad bolesti, slatkast i truo poput groba.

Willie se povukao na suprotni kraj sobe, zureći u luk vrata, dok mu se režanje dizalo u grlu. Iskezio je duge požutjele zube iz kojih je kapala slina.

Steven zastane pred vratima i pogleda ga. Bio je gol. Goruće crvene oči vuka sretnu se s njegovim hladnim plavim očima, i bilo je teško reći koje su bile neljudskije. Na trenutak Willie pomisli da Stevenu baš i nije sve jasno. Dok se nije nasmijao i posegnuo za kožom koja se uvijala nad njim, na željeznoj kuki.

Willie skoči.

Pogodio je Stevena u leđa i oborio ga na pod, dok mu je ruka još grčevito držala Zoeinu kožu. Na trenutak se Willieju pruži prilika za nesmetan ugriz u grlo, no oklijevao je i trenutak je prošao. Steven mu uhvati prednju nogu u blijedu, izbrazdanu šaku, i slomi je napola, kao što bi normalan čovjek slomio grančicu. Bol je bila neizmjerena. Zatim ga Steven podigne i odbaci. Udario je u jedno od ogledala i osjetio kako se staklo lomi pod udarcem. Oštre krhotine stakla letjele su poput noževa, i jedna od njih mu se zabije u slabine.

Willie se otkotrlja, stakleno se koplje slomi pod njegovom težinom, a on zacvili. Na drugom kraju sobe Steven je ustajao na noge. Ispružio je ruku da održi ravnotežu.

Willie se nekako podigne na noge. Slomljena noga mu je već počela zacjeljivati, iako je boljelo kad bi se oslonio na nju. Krhotine stakla zabijale su se u njega svakim korakom. Jedva se micao. Baš je ispao jeben vukodlak.

Steven je namještao svoj užasni plašt, vukući zaliske kože preko vlastitog lica. Zamjena kože, pomisli Willie u naletu vrtoglavice, da, to je bilo to, i za koji čas će Steven iskoristiti tu prokletu oguljenu kožu da učini ono što nikada ne bi mogao sam, preobrazio bi se, a onda je Willie gotov.

Willie ga napadne razjapljenim raljama, no presporo. Stevenova noga se sruši na njega poput klipa, udari ga dovoljno da mu izbije zrak iz pluća, pribije ga na pod. Willie se pokušavao iskobeljati, no Steven je bio prejak. Obrušio se na njega, drobeći ga. Najednom se Willie sjetio onog psića, prije toliko godina.

Willie se savije gotovo dvostruko i odgrize dio Stevenovog lista.

Krv mu ispuni usta i eksplodira u njemu. Steven posrne. Willie skoči, pojuri na njega, ponovo ga ugrize. Ovaj put je pošteno zaronio zube i držao zagriz, probijajući meso sve dublje. Tutnjava u njegovoj glavi bila je poput grmljavine. Bio je pun snage, mogao je osjetiti kako buja u njemu. Odjednom shvati da bi sad mogao rastrgati Stevena na komade, mogao bi okusiti ono slatko meso uz kosti, mogao bi čuti glazbu njegovih krikova, mogao je zamisliti kakav bi bio taj osjećaj, kad ga je držao u čeljustima i počeo ga tresti poput krpene lutke, osjetio kako život nestaje iz njega u naglom naletu. To ga je preplavilo, i Willie je grizao i grizao i ponovo grizao,

trgajući komade mesa, pijan od krvi.

A onda, nejasno, čuo je Stevena kako vrišti, vrišti visokim, tankim glasom, glasom dječarca. „Ne, tatice“, cvilio je, iznova i iznova. „Ne, molim te, ne grizi me, tatice, nemoj me više gristi.“

Willie ga pusti i odmakne se.

Steven je sjedio na podu i jecao. Krvario je kao kurvin sin. Komadi su mu nedostajali u bedru, listu, ramenu i stopalu. Noge su mu bile natopljene krvlju. Tri prsta su nedostajala na njegovoj desnoj ruci. Obrazi su mu bili sluzavi od krvi.

Odjednom se Willie bojao.

Na trenutak nije razumio. Steven je bio pobijeden, to je mogao vidjeti, mogao bi mu iščupati grkljan ili ga pustiti da živi, nije bilo važno, bitka je bila završena. No nešto je bilo krivo, nešto je bilo užasno, odvratno krivo. Osjećao se kao da je temperatura pala za stotinu stupnjeva, a svaka dlaka na njegovom tijelu ga je bola i stršala je. Što li se, k vragu, događalo? Duboko je zarežao, grleno, i povukao se prema vratima, pažljivo motreći Stevena.

Steven se zahihoće. „Sad ćeš dobiti svoje“, reče. „Pozvao si ga. Zakrvavio si ogledala. Opet si ga pozvao da se vrati.“

Soba se okretala. Mjesečina je vrtoglavo jurila od jednog do drugog ogledala. Ili to možda nije bila mjesečina. Willie pogleda ogledala.

Odrizi su nestali. Willie, Steven, mjesec, svega je nestalo. Krv je bila po ogledalima koja su bila puna magle, srebrnaste blijede magle koja je svjetlucala dok se kretala.

Nešto se kretalo kroz maglu, klizeći od ogledala do ogledala do ogledala, okolo i okolo. Nešto gladno željelo je izaći.

Vidio ga je, izgubio, ponovo ugledao. Bilo je ispred njega, iza njega, sa strane. Bio je to pas gonič, koščat i strašan; bila je to zmija, ljuskava i gadna; bio je to čovjek, očiju poput jama i s noževima umjesto prstiju. Nije željelo biti na miru, uvijek kad bi pogledao, oblik bi mu se promijenio, a svaki oblik bio je gori od prethodnog, još morbidniji i pokvareniji. Sve na njemu bilo je mršavo i okrutno. Prsti su mu bili oštri, toliko oštri, a on ih je pogledao i osjetio kako mu se uvlače pod kožu i miluju ga, bockajući ga oko živaca dok ih slijede bol i krv i vatra. Bilo je to crno, crnije od crnog, crnilo koje je zauvijek ispijalo svu svjetlost, i posvuda je blještalo srebrno. Bila je to noćna mora iz ogledala iz lunaparka, stvar koja lovi lovce.

Mogao je osjetiti zlo kako pulsira kroz staklo.

„Kožar“, vikne Steven.

Površina ogledala počela se mreškati i izbočivati, poput vala koji se uzdiže na moru od žive. Magla se razrijedila, Willie shvati s naglim užasom; mogao ga je sad jasnije vidjeti, i znao je da ono može vidjeti njega. I najednom je Willie Flambeaux znao što se događa, znao je da kad se magla razmakne, ogledala više neće biti ogledala, bit će vrata, vrata, i kožar će doći...

### XXX

...KLIZEĆI prema naprijed, kroz odrpine svoje odjeće, očiju poput malih procjepa koji sjaje poput žeravice s njuške crne poput ugljena. Bio je upola veći od Willieja, krzno mu je bilo gusto, crno i čupavo, a kad je otvorio usta, zubi su mu bljesnuli poput bodeža od slonovače.

Randi počne uzmicati pored auta. Nož joj je bio u ruci, mjesečina se presijavala na srebrnoj oštrici, no nekako joj se nije činio kao nešto posebno. Ogromni crni vuk grabio je prema njoj, jezik mu je visio među zubima, te ona okrene leđa vratima auta i pripremi se za njegov skok.

Joe Urquhart stane između njih.

„Ne“, reče. „Ne i nju, duguješ mi, razgovaraj s njom, daj joj priliku, ja ću je natjerati da uvidi kako stvari stoje.“

Vuk zareži upozorenje.

Urquhart nije popuštao, i najednom je držao svoj revolver u drhtavim rukama, nišaneći. „Stani. Ozbiljno ti kažem. Nije stigla staviti proklete srebrne metke, no ja sam imao osamnaest jebenih godina. Ja sam jebeni šef policije u ovom jebenom gradu, a ti si uhićen.“

Randi primi bravu od auta i otvori vrata. Na trenutak je vuk stajao ukopan, zlokobnih crvenih očiju uperenih u Joea, a ona pomisli da bi doista moglo upaliti. Sjetila se noćnog pokera srijedom kod njezinog oca; uvijek je govorio kako Joe, za razliku od Barryja Schumachera, vraški dobro blefira.

Tada vuk zabaci glavu i urlikne, i sva krv joj se smrzne u žilama. Poznavala je taj zvuk. Čula ga je u snovima tisuću puta. Bio joj je u krvi, taj zvuk, jeka iz daleka i iz davnina, kad je svijet bio šuma a ljudi su u strahu goli bježali pred čoporom koji je lovio. Urlik se odbijao od klaonice i oscilirao nad gradom, i morali su ga čuti svi u stanovima, čuti ga, nervozno pogledati van i provjeriti brave prije nego što pojačaju glasnoću svojih televizora.

Randi otvori vrata malo šire i uvuče jednu nogu u auto, kad vuk skoči.

Čula je kako Urquhart puca, i opet puca, a onda mu se vuk zaletio u prsa i pribio ga na vrata od auta. Randi je dopola bila u autu, no vrata se čvrsto zalupe, drobeći joj lijevu nogu ogromnom silom. Čula je kost kako se lomi pod udarcem, i kriknula od nagle boli. Vani Urquhart opet zapuca, a zatim počne vrištati. Čuli su se zvuci paranja i još vrisaka i nešto mokro prsnulo joj je po gležnju.

Noga joj je bila zaglavljena, a bitka vani lupala je vratima po njoj ponovo i ponovo i ponovo. Svaki udarac bio je malena eksplozija dok su smrskane kosti strugale jedna o drugu i trgale gole živce. Joe je vrištao a kapljice krvi poprskale su prozor automobila kao kiša. Zavrtjelo joj se u glavi i na trenutak pomisli da će se onesvijestiti od boli, no uprla je svom težinom u vrata i pomaknula ih tek toliko da uvuče nogu unutra, a kad je došao sljedeći udar, čvrsto je zalupio vrata i Randi zaključa bravu.

Nagnula se nad volan i skoro povratila. Joe je prestao vrištati, no čula je vuka kako ga trga i dere komade mesa. Jednom kad se počne, teško je prestati, histerično pomisli.

Izvadila je .38-icu, otvorila bubanj drhtavim rukama, bacila čahure. Zatim je počela kopati oko prednjeg sjedišta. Našla je kutiju, prevrнула je, uzela šaku srebra.

Vani je bilo tiho. Randi zastane, podigne pogled. Bio je na haubi.

## XXX I

WILLIE se promijenio.

Sad je bio pogonjen nagonom, nije znao zašto to radi, samo je to učinio. Bol ga je tamo čekala, zajedno s ljudskom prirodom, kao što je i očekivao. Kriknula je kroz njega poput udara bure i srušila ga na pod, te on zacvili. Osjetio je staklenu krhotinu pod rebrima, opasno blizu srca, a lijeva ruka visjela mu je u mjestu gdje ne bi trebala, a kad ju je pokušao pomaknuti, zavrištao je, ugrizao se za jezik i osjetio kako mu se usta pune krvlju.

Magla se pretvorila u blijedu, rijetku izmaglicu, a ogledalo najbliže njemu napuhnulo se, pulsirajući poput nečeg živog.

Steven je sjedio uza zid, blistavih, pohlepnih očiju, sisajući vlastitu krv iz batrljaka prstiju. „Mijena ti ne pomaže“, reče on onim svojim čudnim monotonim glasom. „Kožaru je svejedno. Zna što si. Jednom kad je pozvan, mora dobiti kožu.“ Williejev pogled bio je zamućen od suza, no onda ga je ponovo ugledao u ogledalu iza Stevena, kako gura maglu koja je iščezavala, gura, gura, gura da prođe kroz nju.

Ustao je i zateturao. U glavi mu je pucalo od boli. Držao je svoju slomljenu ruku uz tijelo, zakoračio prema stepenicama i osjetio kako mu se slomljeno staklo mrvli pod nogama. Pogledao je prema dolje. Komadići smrskanog ogledala bili su posvuda.

Willieju se brzo razbistri u glavi. Ogledao se oko sebe, divlje, vrtoglavo, i brojao. Šest, sedam, osam, devet... deseto je bilo razbijeno. Devet, onda. Bacio se naprijed, udarivši cijelim tijelom u najbliže ogledalo. Razbilo se pod udarcem i raspalo u tisuću komada. Willie zdrobi najveće komade nogom, gazeći ih dok mu pete nisu bile mokre od krvi. Kretao se bez razmišljanja. Odbijao se po sobi poput biljarske kugle, koristeći vlastito tijelo kao oružje, slušajući slatku, zveketavu glazbu stakla koje se lomí. Svijet je postao crvena magla boli, a tisuće malih noževa sjekli su ga posvuda kad se zapitao bi li razabrao ikakvu razliku da je kožar uspio proći i uhvatiti ga.

Zatim je oteturao od još jednog ogledala, a usijane igle probijale su mu stopala svakim korakom, pretvarajući se u vatru dok su mu se zabijale u listove. Posrnuo je i pao. Staklo koje je letjelo isjeklo mu je lice u trake i krv mu se slijevala u oči.

Willie trepne i obriše krv svojom zdravom rukom. Stari kaput bio je pod njegovim nogama, natopljen krvlju i pokriven smrvljenim staklom i krhotinama ogledala. Steven je stajao nad njim i zurio u njega. Iza njega bilo je ogledalo. Ili vrata?

„Propustio si jedno“, reče Steven ravnodušno.

Nešto tvrdo mi kopa po trbuhu, shvati Willie. Opipa rukom ispod sebe, zavuče ruku u džep kaputa, sklopi šaku oko hladnog metala.

„Kožar sad dolazi po tebe“, reče Steven.

Willie nije vidio. Krv mu je ponovo napunila oči. No još je mogao pipati. Provukao je prste kroz očice, otkotrljao se i digao ruku brzo i jako, svom snagom koja mu je preostala, te zabio g. Škaricu ravno u meso Stevenovih prepona.

Zadnje što je čuo bio je vrisak i zvuk razbijanja stakla.



## XXXII

MIRNO, mislila je Randi, mirno, no užas koji ju je ispunjavao bio je više od običnog straha. Krv mu je zatamnila čeljusti, a oči su mu zurile u nju kroz vjetrobransko staklo onim odvratnim, zlokobnim crvenilom. Ona brzo makne pogled i pokuša staviti metak u bubanj revolvera. Ruke su joj se tresle i metak joj ispadne na pod auta. Nije se obazirala i pokušala je ponovo.

Vuk zaurla, okrene se, pobjegne. Na trenutak ga je izgubila iz vida. Randi okrene glavu, nervozno provirujući u tamu. Pogledala je u retrovizor, no bio je zamagljen i beskoristan. Drhtala je, koliko od hladnoće, toliko i od straha. Gdje je? pomisli uplašeno.

Zatim ga ugleda kako trči prema autu. Randi spusti pogled, stavi metak u bubanj, i baš je u prstima držala drugi kad je preletio haubu i zabio se u vjetrobransko staklo. Pukotine se rašire poput paukove mreže iz sredine stakla. Vuk zareži na nju. Slina i krv razmažu se po staklu. Zatim opet pogodi staklo. I opet. Opet. Randi poskoči sa svakim udarcem. Vjetrobran je pucao i pucao, a zatim veliki dio u sredini postane mutan i neproziran.

Imala je drugi metak u bubnju. Stavila je i treći. Ruke su joj drhtale i od zime i od straha. U autu je bilo ledeno. Pogledala je van, u tamu, kroz izmaglicu pukotina i mrlja od krvi, ubacila i četvrti metak i upravo kad je zatvarala bubanj on se ponovo baci u vjetrobran i sve se uruši na nju.

U jednom trenutku držala je revolver, u sljedećem ga više nije bilo. Kao da joj je uteg bio na tijelu, a vjetrobransko staklo, razbijeno u milijun mutnih komadića koji su se još držali zajedno, spusti joj se preko lica poput pokrova. Zatim se raspada, i ralje natopljene krvlju, zajedno sa žarkim crvenim očima stvore se točno ispred nje.

Vuk razjapi ralje, a ona osjeti njegov vreli dah koji ju zapahne odvratnim mesožderskim smradom.

„Majku ti jebem!“ zavrišti ona, i skoro se nasmije, jer što se posljednjih riječi tiče, ove baš i nisu bile nešto.

Nešto oštro i srebrnasto-sjajno iskliznulo mu je iz grla.

Odvilo se tako brzo da Randi nije shvatila što se dogodilo, kao ni on. Najednom žudnja za krvoprolićem nestane iz njegovih tamnocrvenih očiju koje postanu pune bola, iznenađenja, te napokon straha, i ona ugleda još srebrnih noževa kako mu probijaju grlo prije nego što mu se usta napune krvlju. A onda golemo tijelo crnog krzna prodrhti i počne se otimati, dok ga je nešto skinulo s nje, dok su mu prednje šape zagreble po prednjem sjedištu. U zraku se osjeti smrad goruće dlake. Kad je vuk počeo vrištati, zvučalo je gotovo ljudski.

Randi zaguši vlastitu bol, zabije se ramenom u vrata i odgurne u stranu ono što je ostalo od Joea Urquharta. Napola izvan auta, osvrne se.

Ruka je bila izvijena i grozna, a prsti na njoj bili su duge, svijetle, srebrne britve, blijede, ledene i oštre poput grijeha. Poput pet dugih noževa sa zglobovima, prsti su potonuli u vučju šiju i zgrabili je, povukli, krv mu je sad pljuštala kroz zube u velikim šikljajima, a noge se slabašno trzale. Zatim ga ono potegne i ona začuje grozno, mokro drobljenje kad ga je ta stvar počela vući kroz retrovizor neumoljivom, nezamislivom

silom, do onog što je god bilo na drugoj strani. Veliko tijelo crnog krzna kao da je zatreperilo i počelo se mijenjati na sekundu, a lice vuka poprimi gotovo ljudski oblik.

Kad mu se pogled sreo s njezinim, crveni mu je sjaj nestao iz očiju; ništa u njima nije preostalo osim boli i preklinjanja.

Zvao se Mike, sjeti se ona.

Randi spusti pogled. Revolver joj je ležao na zemlji.

Podigla ga je, provjerila bubanj, zatvorila ga, prislonila mu cijev na glavu i opalila četiri puta.

Kad je izašla iz auta i oslonila se na gležanj, bol je preplavi. Randi se sruši na koljena. Povraćala je, kad začuje sirene.

### XXXIII

„...NEKAKVA životinja“, reče ona.

Istražitelj je pogleda dugo, zlovoljno, te zatvori notes. „To je sve što mi možete reći?“ upita je. „Da je šefa Urquharta ubila neka životinja?“

Randi mu poželi odbrusiti, no bila je sva sjebana od analgetika. Morali su joj zabiti dvije igle u gležanj i još je uvijek boljelo kao sam vrag, a liječnici su rekli da će morati ostati kod njih još tjedan dana. „Što hoćete da Vam kažem?“ reče ona slabim glasom. „To je ono što sam vidjela, neku životinju. Vuka.“

Istražitelj kimne glavom. „Dobro. Znači, šefa je ubila nekakva životinja, vjerojatno vuk. Gdje je onda Rogoff? Auto mu je bio tamo, unutrašnjost šefovog automobila bila je puna krvi, pa mi recite... gdje je jebeni Rogoff?“

Randi sklopi oči i počne se pretvarati da je to zbog boli. „Ne znam“, reče ona.

„Vratit ću se“, reče istražitelj dok je odlazio.

Ležala je jedan trenutak sklopljenih očiju, misleći kako bi možda mogla opet utonuti u san, dok nije čula kako se vrata otvaraju i zatvaraju. „Neće se vratiti“, reče joj blag glas. „Mi ćemo se pobrinuti za to.“

Randi otvori oči. Uz podnožje kreveta stajao je starac duge sijede kose koji se oslanjao na štap sa zlatnom vučjom glavom. Nosio je crno odijelo, korotu, a kosa mu je padala na ramena. „Moje je ime Jonathan Harmon“, reče on.

„Vidjela sam Vašu sliku. Znam tko ste. I što ste.“ Glas joj je bio promukao.

„Likantrop.“

„Molim Vas“, reče on. „Vukodlak.“

„Willie... što se dogodilo s Williejem?“

„Steven je mrtav“, reče Jonathan Harmon.

„Super“, ljutito odbrusi Randi. „Steven i Roy radili su to zajedno, rekao je Willie. Zbog koža. Steven je mrzio ostale, jer su se mogli preobražavati, a on nije. No jednom kad je Vaš sin imao svoju kožu, više nije trebao Helandera, zar ne?“

„Ne mogu reći da ću mnogo tugovati. Da budem iskren, Steven uopće nije bio nasljednik kakvog sam mogao poželjeti.“ Otišao je do prozora, razmaknuo zastore i pogledao van. „Ovo je nekad bio slavan grad, znate, grad željeza i krvi. Sad je sve zahrđalo.“

„Jebe mi se za Vaš grad“, reče Randi. „Što je s Williejem?“

„Šteta za Zoe, no jednom kad je kožar prizvan, nastavlja loviti dok ne uzme kožu, od ogleдалa do ogleдалa do ogleдалa. Poznaje naš miris, no ne voli odlutati daleko od svojih vrata. Ne znam kako ga je Vaš prijatelj mješanac uspio dvaput izbjeći, no jest... na nesreću Zoe i Michaela.“ Okrenuo se i pogledao je. „Vi nećete biti te sreće. Ne čestitajte si previše, dijete. Čopor se brine o svojim. Liječnik koji će Vam napisati sljedeći recept, ljekarnik koji će ga ispuniti, dječak koji će ga dostaviti... bilo tko od njih mogao bi biti jedan od nas. Mi ne zaboravljamo svoje neprijatelje, gđice Wade. Vašoj obitelji bi koristilo da to zapamti.“

„Vi ste bili taj“, reče ona uvjerenom. „U oborima, tu noć kad je moj otac...“

Jonathan kratko kimne. „Bio je vrhunski strijelac, to mu priznajem. Ispalio je šest metaka u mene. Moje ratne rane, tako ih zovem. Još se uvijek pojavljuju na rendgenu, no moji su liječnici naučili da je bolje ne biti znatiželjan.“

„Ubit ću te“, reče Randi.

„Mislim da nećete.“ Nagnuo se nad krevet. „Možda jedne noći osobno dođem po Vas. Trebali biste me vidjeti, gđice Wade. Krzno mi je sad bijelo, svijetlo poput snijega, no stas, veličanstvo, snaga, oni me nisu napustili. Michael je bio mješanac, a Vaš Willie, on je bio jedva

nešto više od psa. Čistokrvni su ipak nešto više. Mi smo strahovuci, noćne more koje proganjaju sjećanja Vaše vrste, tamni oblici koji vječno kruže s one strane svjetla Vaših vatri.“

Nasmiješio joj se, pa se okrenuo i otišao. Na vratima je zastao. „Lijepo spavajte“, reče joj.

Randi uopće nije spavala, čak ni kad je pala noć, a medicinska sestra došla i ugasila svjetla, unatoč svom njezinom preklinjanju. Ležala je u tami, zureći u strop, osjećajući se usamljenijom nego ikad. Mrtav je, mislila je. Willie je mrtav i bolje da se naviknem na to. Vrlo tiho, sama u mraku privatne sobe, počela je plakati.

Dugo je plakala, za Williejem i Joan Sorenson i Joeom Urquhartom i napokon, nakon toliko vremena, za Frankom Wadeom. Suze su joj presušile, no ona je i dalje plakala, a tijelo joj se treslo od suhih jecaja. Još se uvijek tresla kad su se vrata tiho otvorila, a tanak nož svjetla iz hodnika rezao je duž sobe.

„Tko je tamo?“ upita ona promuklo. „Odgovori, ili ću vrištati.“

Vrata se tiho zatvore. „Sšššš. Tiho, il' će te čut'.“ Bio je to ženski glas, mlad, malo uplašen. „Sestra mi je kazala da ne mogu uć' unutra, da su posjete gotove, al' on mi je rek'o da što prije dođem do Vas.“ Primaknula se krevetu.

Randi upali svjetlo za čitanje. Njena posjetiteljica nervozno pogleda prema vratima. Bila je tamnokosa i tamnoputa, zgodna, nije joj bilo više od dvadeset godina i imala je pjegice po nosu. „Ja sam Betsy Juddiker“, prošapće ona. „Willie mi je rek'o da Vam prenesem poruku, no meni to sve ludo zvuči...“

Randino srce preskoči otkucaj. „Willie... reci mi! Nije me briga kako ludo zvuči, samo mi reci.“

„Rek'o je da Vas nije mog'o sam nazvat', jer bi čopor mog'o prislušivati', da je gadno ozlijeđen al' da je u redu, da je na sjeveru i da je naš'o nekog veterinaru koji se dobro brine za njega. Znam, zvuči smiješno, al' tako je rek'o, veterinaru.“

„Nastavi.“

Betsy kimne. „Zvuč'o je ozlijeđeno preko telefona i rek'o je da se ne može sad... preobraziti, osim na par minuta da nazove, jer je ozlijeđen, a bol ga uvijek čeka, al' da Vam kažem da mu je veterinar izvadio većinu stakla i namjestio mu nogu i da će bit' u redu. I onda je rek'o da je tu noć kad je otiš'o, da je doš'o pred moju kuću i ostavio nešto za Vas, i da ja to nađem i donesem vamo.“ Otvorila je svoju torbicu i prorovala po njoj.

„Bilo je u grmlju kraj sandučića, moj mali ga je naš'o.“ Predala ga je.

Bio je to komad razbijenog stakla, ugleda Randi, krhotina duga i tanka kao njen prst. Na trenutak ga je držala u ruci, zbunjena i nesigurna. Staklo je bilo ledeno na dodir, i činilo se da se još više hladi dok ga je držala.

„Paz'te, jako je oštro“, reče Betsy. „Ima još jedna stvar, ja to uopće ne razumijem, al' Willie je rek'o da je važno. Rek'o je da Vam kažem da tamo gdje je on bio, nije bilo ogledala, nijednog, al' zadnji put kad je gled'o, bilo ih je puno u Blackstoneu.“

Randi kimne, ne shvaćajući baš poruku, ne još. Zamišljeno povuče prstom po blistavom staklenom iveru.

„Joj, gle“, reče Betsy. „Jesam Vam rekla,. Sad ste se porezali.“

## Note

- 1 Prvi puni mjesec nakon Žetvenog mjeseca, za uštapa u listopadu (op.prev.)
- 2 Igra u kojoj igrači dugim palicama guraju drvene diskove u bodovno označena polja, (op.prev.)

